

VĂN HÓA

Thời Đại

ẤN PHẨM CỦA VIỆN KINH TẾ - VĂN HÓA VÀ NGHỆ THUẬT

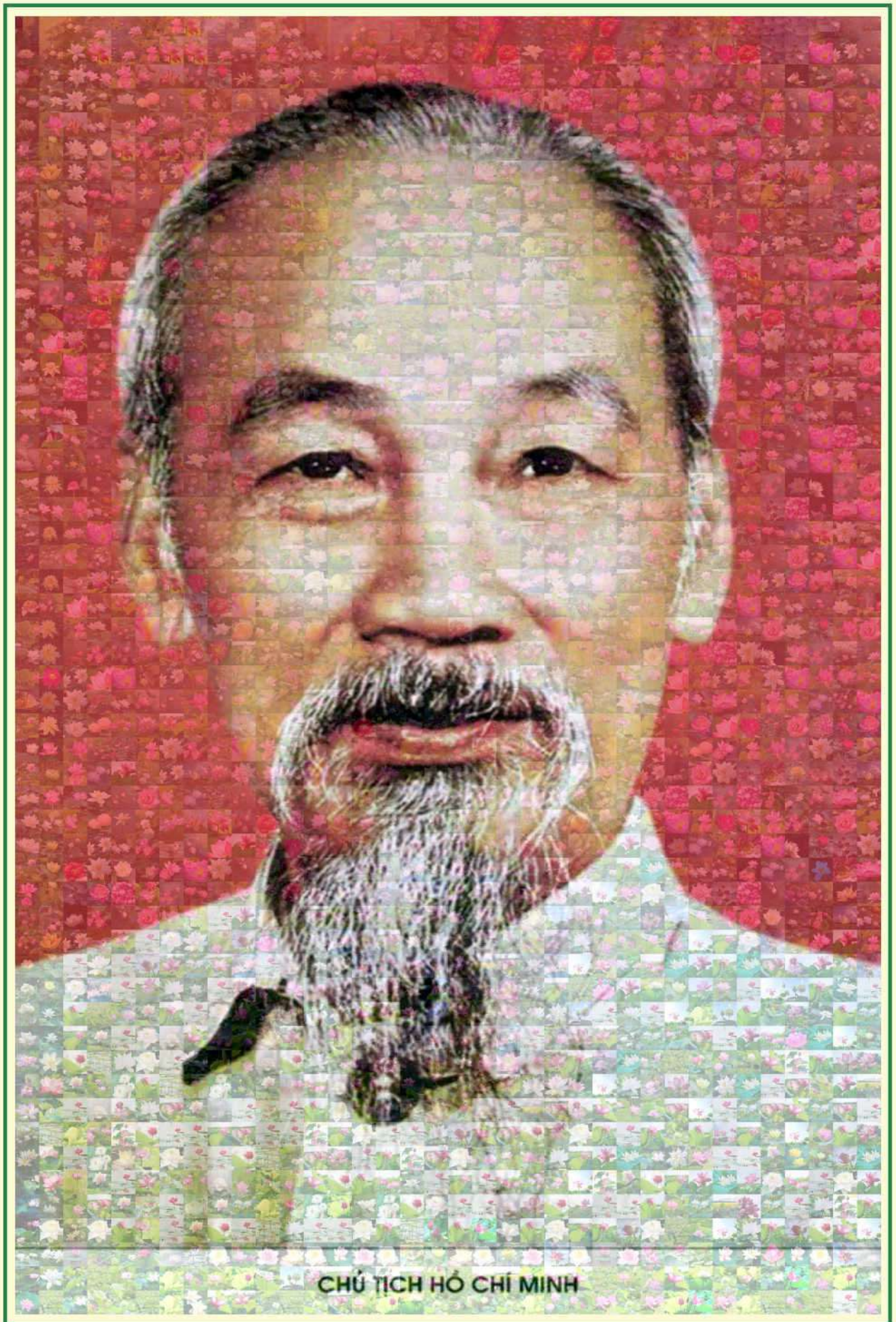
Ấc
Gen HÀ NỘI
2024

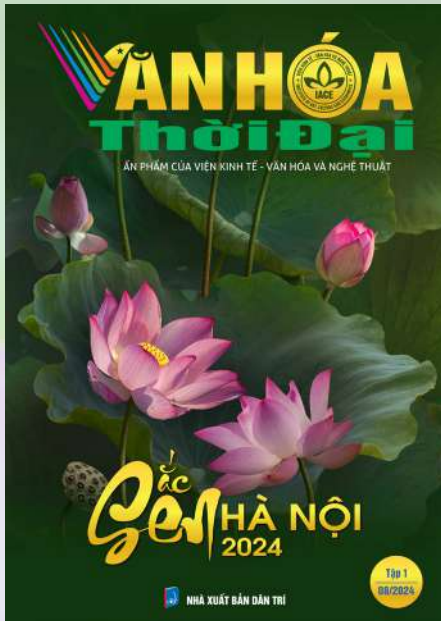
NHÀ XUẤT BẢN DÂN TRÍ

Tập 1

08/2024

**BỨC TRANH KÍNH CHÂN DUNG BÁC HỒ
ĐƯỢC GHÉP TỪ 1.944 TẤM ẢNH HOA SEN CHỤP TỪ CÁC VÙNG MIỀN**

Ảnh bìa: Vươn lên
Tác giả: NSNA Hoàng Bích Vân

CHỊU TRÁCH NHIỆM NỘI DUNG

Nhà báo Vương Xuân Nguyên

HỘI ĐỒNG CỐ VẤN:

- GS.TSKH Trần Duy Quý
- Viện sĩ Đào Thế Anh
- Tiến sĩ, NSND Nguyễn Thị Thanh Ngoan
- Tiến sĩ, Trần Thị Minh Phương
- Nhà báo Vũ Xuân Bản
- NNUT Phạm Hồng Vinh
- Chuyên gia Nguyễn Thế Quang
- Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Trần Mạnh Thường
- Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Trường Giang
- NSND An Phúc
- Thạc sĩ, NSUT Nguyễn Thị Hương Giang
- Nhà thư pháp Lê Thiên lý
- Dịch giả Đỗ Đức Thọ
- Nghệ nhân Nguyễn Cao Sơn
- NSNA Hoàng Vân

VIỆN KINH TẾ - VĂN HÓA VÀ NGHỆ THUẬT

Trụ sở chính: 173 C Quang Trung, Hà Đông, Hà Nội
VPGD: Tầng 2, HH02C, KĐT Thanh Hà, Cự Khê, Thanh Oai, Hà Nội
Điện thoại: 08.4646.0404
Email: vnhuongsac@gmail.com
Website: <https://vanhoathoidai.vn/>

Giấy phép xuất bản 2410/QĐXB - NXBDT ngày 01/08/2024 của Nhà xuất bản Dân Trí

in tại Công ty CP Truyền thông Pháp luật và Thời đại

Giá: 110.000 đồng
(Bản pdf 350.000 đồng/12 tháng)

MỤC LỤC

- Mục lục.....**3**
- Lời nói đầu.....**4**
- Tác phẩm chân dung Bác Hồ ghép từ hoa sen - Trường Giang.....**6**
- Chân dung Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng ghép từ hàng ngàn tấm ảnh nhỏ trên kính cường lực - Trần Tuấn.....**10**
- Độc đáo, hấp dẫn lễ hội sen Hà Nội 2024 - Xuân Nguyên.....**12**
- Bộ trưởng Lê Minh Hoan: Biểu dương những điểm mới đặc sắc của lễ hội sen Hà Nội 2024 - Hằng Nga; Trường Giang.....**18**
- Giám đốc Sở NN&PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại: Phát huy giá trị kinh tế, văn hóa đặc sắc của sen Hà Nội - Nguyễn Mai.....**22**
- Bảo tồn và phát triển sen Hà Nội: Thực trạng, giải pháp và những vấn đề đặt ra - BTC Hội thảo Bảo tồn và Phát triển hoa sen Việt Nam.....**25**
- Kinh nghiệm phát triển thương hiệu sen gắn với kinh tế du lịch bền vững tại tỉnh Đồng Tháp - Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp...**33**
- Hoa Sen: Nét đẹp thanh lịch thuần khiết của Cố đô Huế - Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Thừa Thiên Huế.....**38**
- HTX nông nghiệp xứ Đoài: Phát triển các sản phẩm từ sen, thu hút du lịch, tích hợp đa giá trị trong các sản phẩm truyền thống của quê hương - Thu Hương.....**42**
- Ứng dụng các giá trị của cây sen trong sản phẩm thương mại về trà sen tại Nhật Nam - Đoàn Thị Kim Dung**45**
- Trà sen Tây Hồ sản phẩm ocop 4 sao: Tinh hoa của đất trời - Nghệ nhân Lưu Thị Hiền - Trà sen Hiền Xiêm**52**
- Phát triển ngành tơ sen góp phần bảo tồn và phát triển giá trị cây sen Việt Nam - Nghệ nhân ưu tú Phan Thị Thuận; Giám đốc công ty Dâu tằm tơ Mỹ Đức**55**
- Phát huy giá trị kinh tế và văn hóa phi vật thể sen Tây Hồ - UBND quận Tây Hồ**60**
- Hành trình lan tỏa trà Việt tại lễ hội sen Hà Nội 2024 - Trần Tuấn**62**
- Những món ăn từ sen - Khánh Huyền**66**
- Chương trình nghệ thuật đặc sắc chào mừng lễ hội sen Hà Nội 2024 - Quyết Tuấn**69**
- Giao lưu văn hoá nghệ thuật Hà Nội (Việt Nam) - Venezuela: lan tỏa sắc sen hà nội 2024 - Chu Thao**78**
- Thay vì loay hoay thủ tục công nhận quốc hoa nên sớm chọn một ngày để tôn vinh hoa sen - Minh Trí**81**
- NSNA Hoàng Bích Vân với bộ sưu tập “Tình sen” tại lễ hội sen Hà Nội 2024 - Tiến Dũng**84**
- Tình Sen: Một sáng tác mới của NSUT Hương Giang và Nhà báo Vương Xuân Nguyên - Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật**88**
- Vật liệu kính nghệ thuật: Khái niệm mới của Vincocoba sắp công bố - Quyết Tuấn**94**
- Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật - BBT**99**

LỜI NÓI ĐẦU

Với phương châm "*Thượng tôn Luật pháp - Kết nối Tiềm năng - Gia tăng Giá trị - Phát triển Bền vững*", Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật (Institute of Art, Culture and Economics) luôn nỗ lực gắn kết chặt chẽ giữa nghiên cứu khoa học, ứng dụng kết quả nghiên cứu vào hoạt động thực tiễn, thực hành biểu diễn văn hóa nghệ thuật; tư vấn cho cá nhân, tổ chức về phát triển kinh tế, văn hóa và nghệ thuật, góp phần cải thiện đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

Trong số đặc biệt này với chủ đề "*Sắc Sen Hà Nội 2024*", ấn phẩm "Văn hóa Thời đại" của Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật sẽ tập trung giới thiệu những nội dung và hoạt động đặc sắc của Lễ hội Sen Hà Nội 2024 do Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội phối hợp với quận Tây Hồ lần đầu tổ chức từ ngày 12-16/7/2024 tại Không gian văn hóa sáng tạo quận Tây Hồ nhằm tôn vinh những giá trị nhiều mặt của hoa sen trong đời sống người Việt. Đây cũng là hoạt động thiết thực kỷ niệm 134 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2024), 55 năm thực hiện Di chúc thiêng liêng của Người (1969 - 2024) và thiết thực kỷ niệm 70 năm ngày Giải phóng Thủ đô (10/10/1954 - 10/10/2024).

Nhân dịp này, Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật đã hoàn thành bức tranh kính chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh ghép từ gần 2000 tấm ảnh hoa sen chụp từ các vùng miền trong cả nước; Tổ chức chương trình nghệ thuật đặc biệt chào mừng Lễ hội Sen Hà Nội 2024; Tham gia hoạt động Giao lưu văn hóa - nghệ thuật Hà Nội (Việt Nam) - Venezuela; Đẩy mạnh việc liên kết truyền thông để lan tỏa những giá trị tích cực của hoa sen và tinh thần Lễ hội.

Đặc biệt, Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật cũng đã kịp hoàn thành Bức tranh kính chân dung Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng ghép từ hàng nghìn tấm ảnh nhỏ để bày lòng tiếc thương vô hạn trước sự ra đi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng vào 13h38 ngày 19/7/2024.

Với những ý nghĩa đó, ấn phẩm "Văn hóa Thời đại" của Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật với chủ đề "*Sắc Sen Hà Nội 2024*" được xuất bản để lan tỏa những giá trị tốt đẹp của hoa sen trong đời sống người Việt, cũng như để tri ân công đức trời biển của Bác Hồ kính yêu, những cống hiến lớn lao của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, sự hy sinh to lớn của các anh hùng liệt sĩ, thương bệnh binh, gia đình có công với cách mạng đứng vào dịp kỷ niệm 77 năm ngày Thương binh - Liệt sĩ (27/7/1947 - 27/7/2024).

Trân trọng!

Nhà báo Vương Xuân Nguyên

Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật

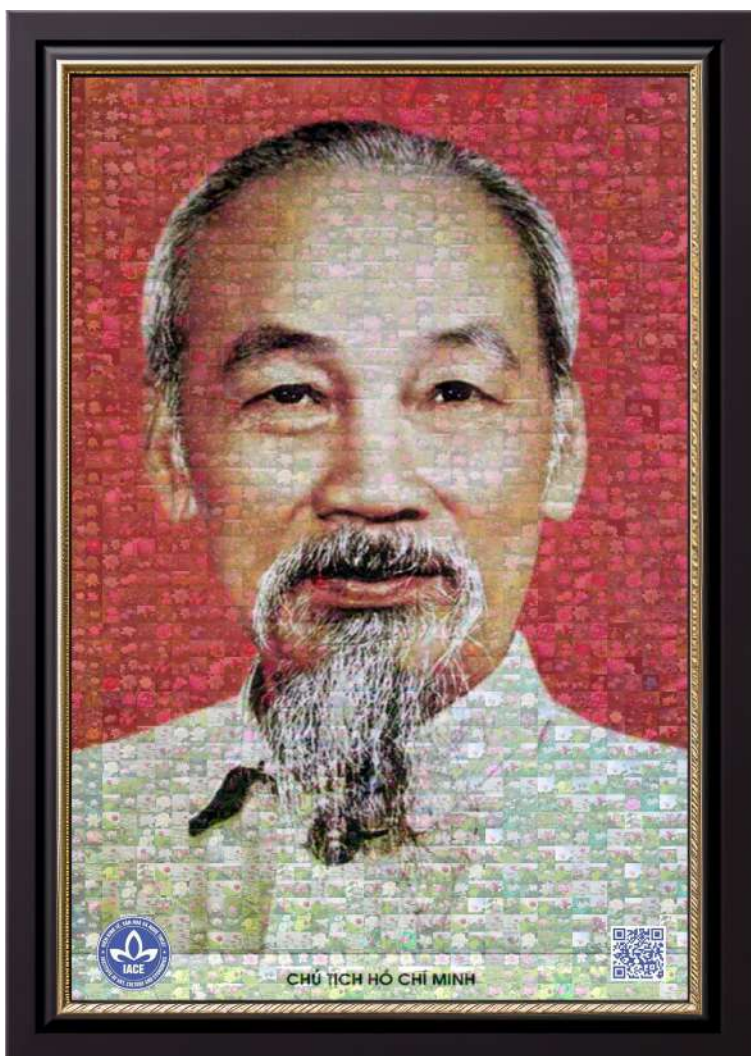

TÁC PHẨM CHÂN DUNG BÁC HỒ GHÉP TỪ HOA SEN

Trường Giang

Nhân dịp kỷ niệm 134 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2024) và kỷ niệm 55 năm thực hiện Di chúc thiêng liêng của Người (1969 - 2024), với lòng tôn kính Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại và tình yêu dành cho vẻ đẹp của hoa sen bất diệt, những nghệ nhân, nghệ sĩ, doanh nhân và nhà nghiên cứu thuộc Viện Kinh tế - Văn hoá và Nghệ thuật, đã hoàn thành “Bức tranh kính chân dung Bác Hồ ghép từ hoa sen”

Nhắc đến hoa sen, người ta không thể không nhớ đến hồn dân tộc Việt Nam. Từ năm 1049, vua Lý Anh Tông đã cho xây dựng Chùa Một Cột với lối kiến trúc Liên Hoa Đài thuần Việt, gắn liền với quan điểm nghệ thuật “Quý hồ tinh, bất quý hồ đa”. Hoa sen đã trở thành biểu tượng văn hóa mang tinh thần và cốt cách của người Việt. Trong thời đại Hồ Chí Minh, hoa sen còn gắn liền với hình ảnh của Bác Hồ, vị lãnh tụ muôn vàn kính yêu của dân tộc Việt Nam. Nhân dịp kỷ niệm 134 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 - 19/5/2024) và kỷ niệm 55 năm thực hiện Di chúc thiêng liêng của Người (1969 - 2024), với lòng tôn kính Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại và tình yêu dành cho vẻ đẹp của hoa

*Tác phẩm bức tranh kính
chân dung Bác Hồ ghép từ hoa sen*

sen bất diệt, những nghệ nhân, nghệ sĩ, doanh nhân và nhà nghiên cứu thuộc Viện Kinh tế - Văn hoá và Nghệ thuật, đã hoàn thành “Bức tranh kính chân dung Bác Hồ ghép từ hoa sen” có kích thước chiều rộng 1,70m x chiều dài 2,50m, chất liệu kính cường lực dày 02 cm, được ghép từ 54x36 = 1944 tấm ảnh hoa sen chụp từ các vùng miền. Trên bức tranh có tích hợp mã QR Code chứa tư liệu giới thiệu về ý nghĩa của bức tranh gắn với cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Nhóm tác giả thực hiện bức tranh trên là các thành viên của Viện Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật gồm: Nhà báo Vương Xuân Nguyên, NNUT Phạm Hồng Vinh, NSNA. Hoàng Vân, NSNA. Trường Giang, NSNA. Trần Minh Phượng, NSNA. Đào Minh Xuyên, NSNA. Trần Mạnh Thường, NSNA. Nguyễn Gia Khánh, NAG. Nguyễn Tiến, NAG. Vũ Thế Chiến, NAG. Phạm Văn Đông.

Theo nhà báo Vương Xuân Nguyên, Viện trưởng Viện Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật cho biết, bức chân dung Bác Hồ được ghép từ gần hai ngàn tác phẩm ảnh về sen được các nghệ nhân, nghệ sĩ của Viện Kinh tế Văn hoá và Nghệ thuật thực hiện trong 06 tháng với các công đoạn: Phác thảo ý tưởng, thu thập tư liệu ảnh hoa sen, sắp xếp ảnh, số hóa

dữ liệu ảnh, chuyển sang chất liệu kính, hoàn thiện tác phẩm... Trong tác phẩm trên, các nghệ nhân, nghệ sĩ của Viện Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật đã chọn lọc từ hàng trăm ngàn bức ảnh nghệ thuật về hoa sen do các nghệ sĩ nhiếp ảnh, nhiếp ảnh gia của Viện trực tiếp chụp tại các hồ sen khắp các vùng miền của cả nước. Đáng chú ý, có những tác phẩm ảnh được chọn từ kho tư liệu ảnh quý hiếm về hoa sen do NSNA Hoàng Vân thực hiện trong nhiều năm và kho ảnh các giống hoa sen của Việt Nam do PGS.TS Đặng Văn Đông, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Rau, quả Trung ương trực tiếp sưu

tầm, lưu trữ suốt 25 năm.

"Hoa sen còn có tên gọi khác là Liên Hoa với nghĩa "Liên kết tinh hoa trời đất lại/Bùng lên châu ngọc nước non này". Từ tên gọi này, đã gợi mở cho tôi về chủ đề của tác phẩm, tạo chân dung Bác Hồ từ sự liên kết hàng vạn đoan hoa sen được chụp từ các vùng miền. Điều đặc biệt ở tác phẩm này, tổng các con số ở chiều rộng 36 ô ảnh, chiều dài 54 ô ảnh và tổng số ô ảnh trong bức ảnh là 1944 đều cho ra kết quả là 9. Điều này giúp chúng ta liên tưởng bức tranh với ý nghĩa "Cửu phẩm Liên hoa"...", nhà báo Vương Xuân Nguyên chia sẻ.

Bức chân dung Bác Hồ khi nhìn ở khoảng cách gần, mỗi điểm ảnh là một tấm ảnh hoa sen nhỏ.

Tác phẩm trên được Ban tổ chức Lễ hội Sen Hà Nội trưng bày từ ngày 12-16/7/2024 tại Không gian Văn hóa sáng tạo quận Tây Hồ, Hà Nội. Sau đó, trân trọng được trao tặng Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch để phục vụ nhân dân và du khách quốc tế tham quan, học tập. Lễ hội Sen Hà Nội 2024 không chỉ là dịp để tôn vinh hoa sen, mà còn là cơ hội để người dân và du khách tưởng nhớ và tỏ lòng kính yêu Chủ tịch Hồ Chí Minh vô hạn, đồng thời khẳng định những giá trị văn hóa bền vững của dân tộc Việt Nam. Bức tranh kính chân

Long Kỳ Ảnh Vạn Sen" gắn với câu đối: Mười vạn đóa sen nên ảnh Bác/Dân Nam trăm triệu nhớ ơn Người.

Phát biểu tại buổi lễ trao tặng và tiếp nhận bức tranh kính chân dung Bác Hồ ghép từ hoa sen diễn ra vào tối ngày 14/7/2024, bà Lê Thị Phượng, Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch đã gửi xin cảm ơn tới Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật và Ban Tổ chức Lễ hội Sen Hà Nội năm 2024 đã có nhã ý tặng Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch món quà giàu ý nghĩa về Bác Hồ. Theo Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí

Minh nghệ thuật chụp từ các hồ sen trên khắp mọi miền cả nước, được thực hiện trong 6 tháng với rất nhiều công đoạn công phu. Tác phẩm giống như một bảo tàng về sen, gửi gắm biết bao tài năng, tâm huyết, sức sáng tạo nghệ thuật tuyệt vời của các nghệ nhân, nghệ sĩ. Tâm sức đó là vô cùng đáng trân quý và là một quan trọng hơn đó là qua bức tranh, chúng ta cảm nhận được sự gặp gỡ thăng hoa tuyệt vời giữa nghệ thuật và hoa sen với tình cảm kính yêu Bác Hồ.

"Hoa Sen đã trở thành biểu tượng cô đúc những giá trị vừa là văn hóa vừa là tâm linh. Và nói đến hoa sen, có lẽ trong tâm tưởng mỗi người Việt Nam để nhớ đến Bác Hồ. Bởi thế, không biết từ bao giờ hai câu thơ của nhà thơ Bảo Định Giang đã trở thành thân thuộc, gần gũi như lời ca dao:

**Tháp Mười đẹp nhất
bông sen**

**Việt Nam đẹp nhất
có tên Bác Hồ.**

Bác là hương sen của đất Việt, hương sen ấy đã trở thành tinh túy của non sông, đất nước, cứ mãi, cứ thơm mãi trong lòng mỗi người dân, mỗi miền quê của Tổ Quốc", bà Lê Thị Phượng nêu rõ.

Bà Lê Thị Phượng, Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch phát biểu tại buổi lễ trao tặng và tiếp nhận bức chân dung Bác Hồ.

dung Bác Hồ ghép từ hoa sen đầy ấn tượng nêu trên đã được Nhà thư pháp Lê Thiên Lý đặt tên là "Thăng

Minh tại Phủ Chủ tịch, bức tranh được ghép từ 1944 bức ảnh hoa sen, được chọn từ hàng trăm ngàn bức ảnh

Lãnh đạo Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội và Lãnh đạo Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật trao tặng bức phiên bản thu nhỏ Chân dung Bác Hồ ghép từ hoa sen cho lãnh đạo Khu di tích.

Bà Lê Thị Phượng đánh giá, bức tranh đã tổng hòa các giá trị tinh hoa văn hóa ngàn đời của dân tộc Việt Nam cho tác phẩm tinh thần và bản sắc tâm hồn người Việt. Kỳ công nghệ thuật này đã liên kết hàng ngàn đóa sen thành chân dung của Bác. Hình tượng Bác lồng trong bóng hoa sen, tuy hai nhưng dường như là một. Bác Hồ kính yêu của chúng ta chính là đài hoa sen tỏa ngát hương đời.

"Tôi xin được trích lời một bài hát: Bác Hồ, Người là tình yêu thiết tha nhất trong lòng dân và trong trái tim nhân loại. Cả cuộc đời rất thanh cao không gọi chút riêng tư, mãi ngàn đời ngát hương thơm trong tâm hồn Việt Nam...", bà Lê Thị Phượng xúc động chia sẻ.

Lãnh đạo Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch và Lãnh đạo Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật chụp ảnh lưu niệm bên bức Chân dung Bác Hồ ghép từ hàng vạn đóa Sen tại phòng truyền thống của Khu Di tích

Nhân dịp này, Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch Lê Thị Phượng trân trọng cảm ơn tập thể nghệ nhân, nghệ sĩ của Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật đã sáng tạo và tạo nên một kỳ công nghệ thuật. Đồng thời khẳng định, Khu di tích sẽ lựa chọn tác phẩm, đặt

tác phẩm ở một vị trí trang trọng để phát huy tốt nhất giá trị tuyên truyền, quảng bá đến đông đảo du khách trong nước và bạn bè quốc tế. Chắc chắn bức tranh sẽ trở thành điểm nhấn ý nghĩa trong hành trình tham quan tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch.

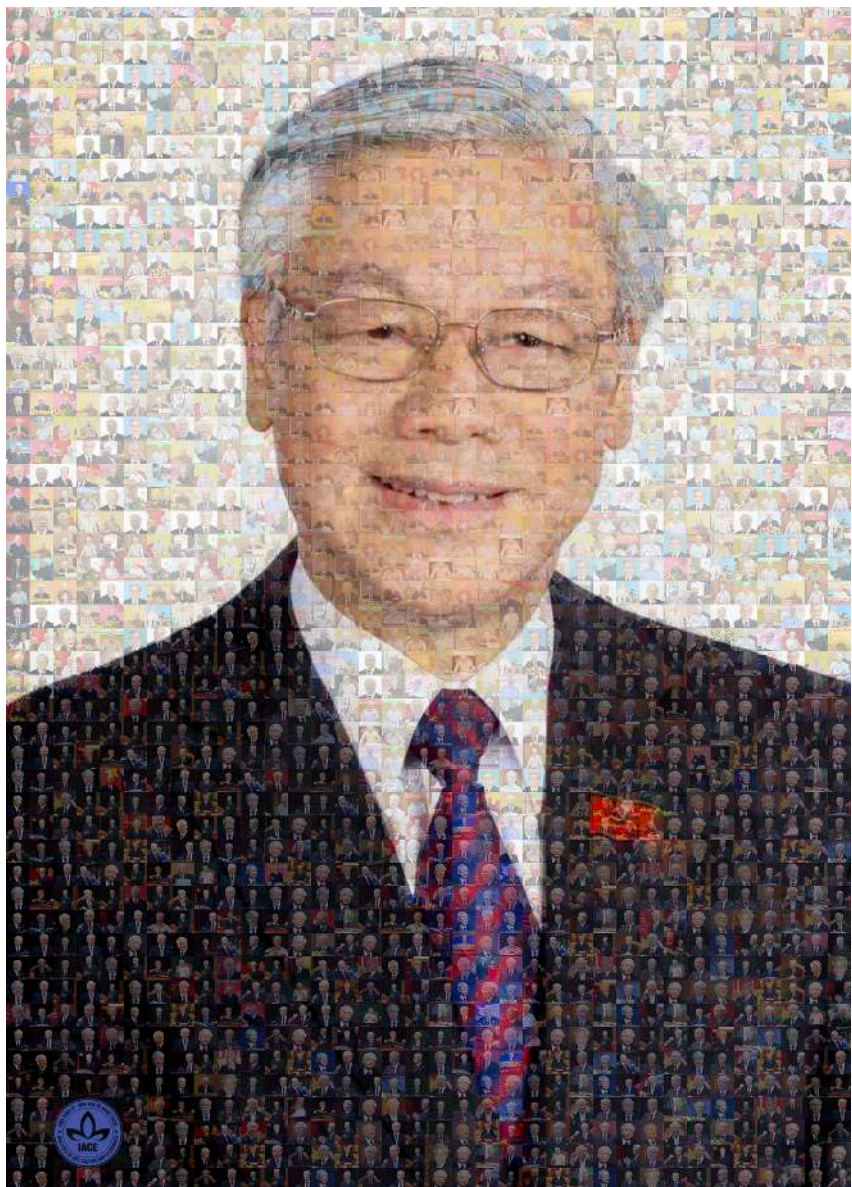
CHÂN DUNG TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG GHÉP TỪ HÀNG NGÀN TẤM ẢNH NHỎ TRÊN KÍNH CƯỜNG LỰC

Trần Tuấn

Với những tình cảm trân trọng và thiết tha nhất, các nghệ sĩ, nghệ nhân và chuyên gia của Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật vừa hoàn thành Bức tranh kính chân dung Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng ghép từ hàng ngàn tấm ảnh nhỏ của bác qua các thời kỳ.

Những ngày qua, tin Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng từ trần đã làm triệu triệu trái tim người Việt và bầu bạn quốc tế khắp năm châu thổ thức tiếc thương. Biến nỗi đau buồn thành hành động, đã có nhiều việc làm biểu thị lòng yêu nước, cũng như bày tỏ lòng biết ơn, sự trân trọng trước những cống hiến to lớn của Tổng Bí thư với dân với nước.

Trong đó, đã có nhiều tác phẩm nghệ thuật có một không hai ra đời, khắc họa chân dung Tổng bí thư giản dị mà rạch ròi, ấm áp; thể hiện lòng kính yêu vô bờ của tác giả dành cho Tổng Bí thư. Các nghệ sĩ, nghệ nhân và chuyên gia của Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật vừa hoàn thành Bức tranh kính chân dung Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng ghép từ hàng ngàn tấm ảnh nhỏ của bác qua các thời kỳ là một trong những tác phẩm như thế.

Bức tranh kính chân dung Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng ghép từ hàng ngàn tấm ảnh nhỏ qua các thời kỳ.

Theo đó, nhóm tác giả đã sưu tầm hàng ngàn bức ảnh chân dung của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại các sự kiện, hoạt động qua các thời kỳ, trên các cương vị công tác khác nhau, thể hiện những sắc thái cảm xúc khác nhau. Bản thân mỗi tấm ảnh nhỏ gắn với một hoạt động cụ thể đã là một câu chuyện. Tuy nhiên, khi ghép hàng ngàn bức ảnh nhỏ đó tạo thành chân dung của Tổng Bí thư lại đem đến cho người xem những cảm xúc bất ngờ về sự hội tụ những khoảnh khắc về cuộc đời và sự nghiệp của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đúng như Nhà thư pháp Lê Thiên Lý đã cảm thức:

**“Muôn HÌNH thành ẢNH hồn non nước
Ngàn ẢNH hóa HÌNH bậc vĩ nhân”.**

Khi nhìn gần sẽ thấy hàng ngàn khoảnh khắc về hoạt động của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng qua các thời kỳ.

Điều đặc biệt, tác phẩm không chỉ được đánh giá cao bởi sự tỉ mỉ từ việc chọn và sắp xếp hàng ngàn tấm ảnh nhỏ vào vị trí phù hợp tới từng tông màu của bức chân dung lớn, mà ở việc thực hiện tác phẩm trên chất liệu kính cường lực với kỹ thuật thấu quang tạo độ trong suốt và độ bền gần như vĩnh cửu.

Nhà báo Vương Xuân Nguyên, Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật cho biết, việc lựa chọn chất liệu kính cường lực với độ bền cao, trong suốt và thấu quang là ý đồ của nhóm tác giả muốn truyền tải thông điệp: Cả cuộc đời của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng sống bình dị như những hạt phù sa lắng đọng trên con sông quê hương, qua bao gian lao thử thách đã không ngừng phấn đấu rèn luyện trở thành “kim cương bất hoại” ngày càng sáng trong và bất tử với thời gian.

"Thông qua việc thực hiện tác phẩm trên, chúng tôi muốn bày tỏ lòng biết ơn vô hạn trước những cống hiến to lớn của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, một trí tuệ siêu việt; nhà văn hóa - tư tưởng, ngọn cờ lý luận của Đảng; Người học trò xuất sắc không ngừng học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, đã sống và chiến đấu tận hiến cho sự nghiệp cách mạng của Đảng ta, Dân tộc ta, Non sông Đất nước ta!", Nhà báo Vương Xuân Nguyên xúc động cho biết.

ĐỘC ĐÁO, HẤP DẪN LỄ HỘI SEN HÀ NỘI 2024!

Xuân Nguyên

Lễ hội Sen Hà Nội và giới thiệu sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh miền núi phía Bắc năm 2024 với chủ đề “Sắc sen Hà Nội” diễn từ ngày 12/16/7/2024 tại Không gian Văn hóa sáng tạo quận Tây Hồ. Đây là hoạt động thiết thực kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10/10/1954 - 10/10/2024) và những ngày lễ lớn của đất nước. Dù được diễn ra lần đầu, nhưng Lễ hội Sen Hà Nội 2024 được đông đảo các chuyên gia trong và ngoài nước đánh giá là độc đáo, hấp dẫn!

Đến dự lễ khai mạc, có các đồng chí: Nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Ngô Văn Dụ; nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Bí thư Thành ủy Hà Nội Phạm Quang Nghị; Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thường trực thành ủy Hà Nội Nguyễn Thị Tuyến; Phó trưởng ban Thường trực Ban đối ngoại Trung ương Nguyễn Thị Hoàng Vân; nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Phó Bí thư Thường trực Thành ủy Hà Nội Ngô Thị Thanh Hằng; Ủy viên Ban Thường vụ Thành ủy, Chủ tịch UB MTTQ

Việt Nam thành phố Hà Nội Nguyễn Lan Hương; Thành ủy viên, Phó Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội Nguyễn Mạnh Quyền; Thành ủy viên, Bí thư Quận ủy Tây Hồ Lê Thị Thu Hằng; Thành ủy viên, Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại. Cùng dự còn có đại diện lãnh đạo các ban, bộ, ngành trung ương; lãnh đạo các tỉnh, thành phố, đại diện các cơ quan ngoại giao nước ngoài tại Hà Nội; lãnh đạo các sở ngành của thành phố Hà Nội cùng đông đảo cán bộ, nhân dân quận Tây Hồ và du khách.

Phó Bí thư Thường trực Thành ủy Hà Nội Nguyễn Thị Tuyền, Phó trưởng ban Thường trực Ban Đối ngoại Trung ương Nguyễn Thị Hoàng Vân và các đại biểu nhấn nút khai mạc Lễ hội Sen Hà Nội 2024

Phó Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội Nguyễn Mạnh Quyền phát biểu khai mạc

Phát biểu tại lễ khai mạc, Phó Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội Nguyễn Mạnh Quyền khẳng định giá trị văn hóa và tinh thần sâu sắc của hoa sen trong đời sống người Việt. "Sen đã trở thành nguồn cảm hứng bất tận trong thi ca, âm nhạc, hội họa và nhiều tác phẩm văn học nghệ thuật. Sen cũng là chất liệu cho nhiều sản phẩm ứng dụng trong đời sống hàng ngày" - Phó Chủ tịch UBND thành phố Nguyễn Mạnh Quyền cho biết.

Cây sen hiện được trồng tại nhiều huyện ngoại thành Hà Nội, gắn liền với du lịch sinh thái và sản xuất nguyên liệu cao cấp cho ngành dệt may, chế biến hương liệu và tinh bột. Những sản phẩm nổi bật từ sen như tơ sen độc đáo của nghệ nhân Phan Thị Thuận, trà sen Tây Hồ với hương vị tinh túy, và mâm cỗ sen đặc sắc ở làng cổ Đường Lâm đã thu hút nhiều du khách. Hà Nội đang tập trung phát triển cây sen như một phần của chiến lược tái cơ cấu ngành nông nghiệp, kết hợp với phát triển nông nghiệp đô thị và du lịch. Đây là một phần trong Chương trình 04-CTr/TU của Thành ủy về "Xây dựng nông thôn mới, tái cơ cấu ngành nông nghiệp và phát triển kinh tế nông thôn, nâng cao đời sống nông dân giai đoạn 2021-2025", Chương trình 06-CTr/TU về "Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021-2025" và Nghị quyết 09-NQ/TU về "Phát triển công nghiệp văn hóa trên địa bàn Thủ đô giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045". Phó Chủ tịch UBND

thành phố Nguyễn Mạnh Quyền nhấn mạnh rằng hoa sen không chỉ có giá trị văn hóa mà còn đóng góp quan trọng vào phát triển kinh tế, nông nghiệp và du lịch, nâng cao đời sống người dân và xây dựng hình ảnh Hà Nội thanh lịch, văn minh.

Tại lễ khai mạc, bà Latana Siharaj, đại biện lâm thời Đại sứ quán nước CHDCND Lào tại Việt Nam đánh giá cao nỗ lực của thành phố Hà Nội, nhất là vai trò quan trọng của Liên hiệp Các tổ chức hữu nghị thành phố Hà Nội trong việc tổ chức nhiều hoạt động góp phần gắn kết đoàn ngoại giao, trong đó có Lễ hội Sen Hà Nội. “Chúng tôi luôn coi trọng việc thúc đẩy các hoạt động giao lưu văn hóa, như Lễ hội Sen này, nhằm tăng cường mối quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa các nước. Những sự kiện như thế này không chỉ giúp chúng tôi hiểu rõ hơn về văn hóa và truyền thống của nước chủ nhà, mà còn tạo cơ hội để chia sẻ những giá trị và kinh nghiệm từ nhiều quốc gia khác nhau” - bà Latana Siharaj bày tỏ.

Chương trình nghệ thuật bán thực cảnh “Chuyện của Sen” đặc sắc

Lễ hội Sen Hà Nội và giới thiệu sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh miền núi phía Bắc năm 2024 lần đầu tiên tổ chức với nhiều hoạt động sôi nổi. Trong chương trình khai mạc, Ban tổ chức trao giải cuộc thi ảnh “Người đẹp áo dài và Sen; trao 2 kỷ lục là Số người mặc áo dài truyền thống có họa tiết hoa sen nhiều nhất Việt Nam” (1.000 người) và kỷ lục Ngày hội đạp xe quanh Hồ Tây có số lượng người tham gia nhiều nhất Việt Nam (7.000 người).

Ngoài ra, người dân và du khách được thưởng thức Chương trình nghệ thuật bán thực cảnh “Chuyện của Sen” tại sân khấu nổi trên mặt nước. Chương trình gồm 4 chương, tương ứng với 4 bối cảnh lịch sử cũng như giai đoạn vòng đời của một bông hoa sen cũng như một con người. Đó là câu chuyện về sự sống của loài sen được kết tụ tinh hoa của đất trời, từ lúc ươm mầm, lớn lên, kết nụ, nở hoa... từ đó tóm lược ngắn gọn câu chuyện về cuộc sống của người dân Việt từ xưa đến nay. Chương trình sử dụng nhiều bài hát quen thuộc đan xen cùng những tác phẩm mới, như: “Phố cổ”, “Quê hương Việt Nam tôi”, “Hồn sen”...

Trao 2 kỷ lục là Số người mặc áo dài truyền thống có họa tiết hoa sen nhiều nhất Việt Nam" (1.000 người) và kỷ lục Ngày hội đạp xe quanh Hồ Tây có số lượng người tham gia nhiều nhất

Tại sự kiện, UBND quận Tây Hồ khai trương “Trung tâm giới thiệu và quảng bá sản phẩm OCOP gắn với du lịch của quận Tây Hồ” với trên 100 gian hàng của 33 tỉnh, thành trong cả nước trưng bày quảng bá hơn 1.000 sản phẩm OCOP và các đặc sản vùng miền; Hội thảo bảo tồn và phát triển hoa sen Việt Nam; Đêm nhạc "Mùa Sen về nhớ Bác"; Giao lưu văn hóa nghệ thuật Hà Nội (Việt Nam) - Venezuela; Triển lãm ảnh nghệ thuật "Tình Sen"; Bức tranh "Thăng Long Huyền Diệu Hoa" được sáng tác từ trên 2 vạn bông hoa sen lần đầu tiên ra mắt người dân Thủ đô, du khách trong nước và quốc tế. Trong đó, sự kiện thu hút bởi nhiều gian hàng giới thiệu sản phẩm trà ướp sen, nghệ thuật pha, thưởng trà sen độc đáo của người Hà Nội như: Gian giới thiệu tinh hoa trà Việt của nghệ nhân Nguyễn Cao Sơn, gian hàng giới thiệu sản phẩm và thưởng thức trà sen của nghệ nhân Lưu Thị Hiền...

Đặc biệt, tại lễ hội, Viện Kinh tế, Văn hoá và Nghệ thuật đã ra mắt bức tranh kính chân dung Bác Hồ được ghép từ 1.944 tấm ảnh hoa sen chụp từ các vùng miền của đất nước. Tác phẩm đã được ban tổ chức trao tặng cho Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch để phục vụ nhân dân và du khách quốc tế tại đêm chương trình nghệ thuật “Tình Sen” chào mừng Lễ hội Sen Hà Nội 2024.

Hai tác phẩm ấn tượng trên lần đầu tiên ra mắt người dân Thủ đô, du khách trong nước và quốc tế.

Lễ hội Sen Hà Nội không chỉ tôn vinh vẻ đẹp thanh tao và giá trị văn hóa của quốc hoa Việt Nam, mà còn là cơ hội vàng để khơi dậy tiềm năng phát triển các sản phẩm OCOP và thúc đẩy giao lưu văn hoá giữa các vùng miền. Sự kiện quy tụ những sản phẩm độc đáo từ Sen, tạo nên không gian trải nghiệm tuyệt vời cho người dân Thủ đô và du khách thập phương, khuyến khích sáng tạo, đổi mới trong sản xuất, góp phần nâng cao giá trị kinh tế và văn hóa của Hà Nội. Lễ hội Sen Hà Nội 2024 còn là điểm đến của sự giao lưu văn hoá, là nhịp cầu nối tình hữu nghị, hợp tác quốc tế khi các quốc gia có cơ hội giới thiệu về hình ảnh hoa Sen trong văn hóa nước mình, góp phần thắt chặt mối quan hệ giữa Việt Nam và cộng đồng quốc tế.

Đến thăm quan, động viên và giao lưu với các chủ thể tham gia Lễ hội Sen Hà Nội 2024, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT Lê Minh Hoan đánh giá cao những nỗ lực của Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Hà Nội, cùng sự phối hợp với quận Tây Hồ và một số đơn vị tổ chức Lễ hội Sen Hà Nội lần đầu tiên. Bộ trưởng nhấn mạnh, sự kiện này được tổ chức quy mô, ấn tượng, lan tỏa những giá trị thiết thực.

Bộ trưởng Lê Minh Hoan khẳng định,

mỗi sản phẩm OCOP là sự chung tay của rất nhiều người, góp phần kích hoạt khu vực kinh tế nông thôn và chuyển dịch theo hướng tạo ra những sản phẩm có giá trị gia tăng cao. Mỗi sản phẩm OCOP hướng tới việc “kích hoạt” sự năng động và “hồi sinh sức sống” của cộng đồng nông thôn, qua đó đào tạo một thế hệ doanh nhân mới là những người trẻ khởi nghiệp với sản phẩm OCOP.

Bộ trưởng Lê Minh Hoan đánh giá, Hà Nội đang đi đúng hướng trong việc khai thác những giá trị văn hóa bản địa và thế mạnh địa phương để phát triển các sản phẩm OCOP. Việc giới thiệu và quảng bá sản phẩm OCOP gắn với các sự kiện, lễ hội ngày càng chuyên nghiệp và hấp dẫn.

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và PTNT Lê Minh Hoan và Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại đến thăm quan động viên các chủ thể tham gia Lễ hội Sen Hà Nội

Trao đổi với báo chí ngay sau khi kết thúc sự kiện, ông Nguyễn Xuân Đại, Thành ủy viên, Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội cho biết, phát triển cây sen là gắn với thúc đẩy nông nghiệp sinh thái, thu hút du lịch, quảng bá hình ảnh Việt Nam và Thủ đô Hà Nội. Hà Nội hiện có trên 600 ha trồng sen gắn với các mô hình khai thác chuỗi giá trị từ hệ sinh thái kinh tế sen. Trong số hơn 2.700 sản phẩm OCOP có 18 sản phẩm từ cây sen. Với những ý nghĩa đó, Thành phố Hà Nội

quyết định tổ chức Lễ hội Sen Hà Nội 2024 và sự kiện giới thiệu sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh phía Bắc là dịp để tôn vinh những giá trị nhiều mặt của cây sen trong đời sống. Và với sự nỗ lực của Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội cùng các cơ quan phối hợp tất cả các mục tiêu của Lễ hội đã đạt và vượt kế hoạch đề ra.

Theo đó, Lễ hội đã thu hút hơn 50.000 lượt người tới tham quan, mua sắm, tham gia các hoạt động. Doanh thu của các đơn vị tham gia lễ hội và tổng giá trị hợp đồng, biên bản ghi nhớ cam kết thu mua, tiêu thụ các sản phẩm OCOP và các sản phẩm từ sen, các loại trà đạt hơn 11 tỷ đồng (doanh thu bán hàng trực tiếp trong những ngày diễn ra sự kiện khoảng trên 6 tỷ đồng). Sự kiện lần đầu tiên được tổ chức, hướng tới mục tiêu định vị thương hiệu văn hóa, du lịch Thủ đô, thu hút đông đảo du khách trong, ngoài nước.

Đây là hoạt động thiết thực hướng tới kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10/10/1954 - 10/10/2024) và những ngày lễ lớn của đất nước. Lễ hội cũng mở ra định hướng tiến tới xây dựng lễ hội sen định kỳ mang thương hiệu của Thủ đô. Đồng thời, là một hoạt động cụ thể hóa Chương trình 04-Ctr/TU của Thành ủy về “Đẩy mạnh thực hiện hiệu quả Chương trình mục tiêu quốc gia Xây dựng nông thôn mới gắn với cơ cấu lại ngành nông nghiệp và phát triển kinh tế nông thôn, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nông dân giai đoạn 2021-2025; Chương trình số 06- Ctr/TU về “Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021-2025” và Nghị quyết số 09-NQ/TU về “Phát triển công nghiệp văn hóa trên địa bàn Thủ đô giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045” của Thành ủy Hà Nội”.

Đón
mùa

BỘ TRƯỞNG LÊ MINH HOAN: BIỂU DƯƠNG NHỮNG ĐIỂM MỚI ĐẶC SẮC CỦA LỄ HỘI SEN HÀ NỘI 2024

Hàng Nga - Trường Giang

Sáng ngày 14/7/2024, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Lê Minh Hoan đã tới thăm quan, động viên các chủ thể tham gia Lễ hội Sen Hà Nội 2024 và sự kiện giới thiệu sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh miền núi phía Bắc.

Cùng đi với Bộ trưởng có Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại; PGS.TS Đào Thế Anh - Phó Giám đốc Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam; PGS.TS Đặng Văn Đông - Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Rau quả Trung ương; ông Nguyễn Văn Chí - Phó Chánh văn phòng Thường trực Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Hà Nội; Nhà báo Vương Xuân Nguyên - Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật.

Thay mặt các đơn vị phối hợp tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, Nhà báo Vương Xuân Nguyên - Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật đã báo cáo với Bộ trưởng Lê Minh Hoan về những điểm mới của Lễ hội Sen tại Thủ đô, dù mới được tổ chức lần đầu những đã tạo được những dấu ấn riêng biệt để lại ấn tượng sâu sắc cho du khách, đại biểu tham dự trong và ngoài nước.

Theo đó, Lễ hội Sen Hà Nội 2024 khai mạc tại Không gian văn hóa sáng tạo Tây Hồ (ngõ 612 Lạc Long Quân, Tây Hồ, Hà Nội), tối 12/7. Lễ hội kéo dài tới ngày 16/7 với nhiều hoạt động đặc sắc, như: Hội thảo bảo tồn và phát triển hoa sen Việt Nam; khánh thành Trung tâm giới thiệu và bán sản phẩm OCOP quận Tây Hồ - Phố Trịnh; khai mạc Triển lãm không gian nghệ thuật sắp đặt sen, triển lãm ảnh sen trong đời sống Việt; giới thiệu sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh miền núi phía Bắc năm 2024 với 100 gian hàng; nổi bật với tác phẩm "Thăng Long Huyền Diệu Hoa" được kết từ hơn 10.000 bông hoa sen quan âm tạo điểm Checkin cho du khách; Đêm nhạc "Mùa Sen về nhớ Bác" của các CLB Ví Giặm đến từ Nghệ An quê hương của Bác; Đêm giao lưu Văn hóa - Nghệ thuật Hà Nội (Việt Nam) - Venezuela hay Chương trình Nghệ thuật đặc sắc "Tình Sen" thu hút nhiều nghệ sĩ tên tuổi trong và ngoài Quân đội.

Bộ trưởng Lê Minh Hoan cùng các đại biểu thăm quan các gian hàng tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024

Trong khuôn khổ lễ hội, dự kiến sẽ xác lập 2 kỷ lục là: Hành trình xanh “Sắc sen Tây Hồ” - Ngày hội đạp xe quanh Hồ Tây có số lượng người tham gia nhiều nhất Việt Nam (7.000 người) và sự kiện có số lượng người mặc áo dài truyền thống có họa tiết hoa sen nhiều nhất Việt Nam (1.000 người). Đặc biệt, tại lễ hội, Viện Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật đã giới thiệu bức tranh kính chân dung Bác Hồ có kích thước 1,7mx2,5m, chất liệu kính cường lực, được ghép từ 1.944 tấm ảnh hoa sen chụp từ các vùng miền của đất nước. Tác phẩm trên sau khi được trưng bày tại Không gian văn hóa sáng tạo quận Tây Hồ trong thời gian diễn ra lễ hội, sẽ được ban tổ chức trao tặng cho Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch để phục vụ nhân dân và du khách quốc tế.

Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật cũng vui mừng chia sẻ với Bộ trưởng Lê Minh Hoan về một số điểm mới đặc sắc của Lễ hội Sen Hà Nội 2024 như việc đến với Lễ hội, du khách được thưởng thức Chay Đạo An giới thiệu 203 món ăn độc đáo, bổ dưỡng từ nhiều bộ phận của cây sen và được thưởng thức trải nghiệm 12 món ăn từ Sen Tây Hồ; HTX Nông nghiệp Xứ Đoài (xã Cộng Hòa, huyện Quốc Oai) giới thiệu sản phẩm miến Sen, dưa ngó Sen, sữa Sen, tinh bột Sen nguyên chất; Nghệ nhân Đỗ Văn Cường giới thiệu

những tác phẩm Sen thu được tạo hình độc đáo từ gỗ lũa; NSNA Hoàng Vân giới thiệu bộ sưu tập ảnh nghệ thuật, tranh sơn mài Sen độc đáo; Viện Nghiên cứu Rau quả giới thiệu 30 giống Sen quý của Thủ đô đã được bảo tồn và phát triển; Nghệ nhân Phạm Thị Thuận giới thiệu những sản phẩm dệt cao cấp từ tơ sen; Và lễ hội đã thu hút hàng trăm sản phẩm OCOP có nguồn gốc cây Sen đến từ các chủ thể trên mọi miền của Tổ quốc...

Sau khi nghe, Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại và Phó Chánh văn phòng Thường trực Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Hà Nội Nguyễn Văn Chí báo cáo về thực trạng phát triển cây Sen trên địa bàn Thành phố Hà Nội, giải pháp thúc đẩy phát triển cây Sen gắn với phát triển du lịch sinh thái; khai thác những giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể của hoa sen để thúc đẩy chuỗi giá trị kinh tế từ cây Sen, nhất là việc đẩy mạnh chế biến những dòng sản phẩm đặc trưng từ cây Sen trên địa bàn thành phố Hà Nội, Bộ trưởng Lê Minh Hoan đã đánh giá cao những nỗ lực của Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội, cùng sự phối hợp với quận Tây Hồ và một số đơn vị tổ chức Lễ hội Sen Hà Nội lần đầu tiên. Ông nhấn mạnh sự kiện này không chỉ quy mô, ấn tượng mà còn lan tỏa những giá trị thiết thực. Bộ trưởng cũng đã gặp gỡ và trao đổi với nhiều chủ thể sản xuất kinh doanh, góp ý về công tác thiết kế bao bì, nhận diện sản phẩm, nâng cao giá trị gia tăng và chất lượng sản phẩm gắn với khai thác các giá trị văn hóa bản địa.

Bộ trưởng cùng các đại biểu lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của các cơ sở, doanh nghiệp tham gia Lễ hội

Bộ trưởng đánh giá cao sự phong phú đa dạng các sản phẩm hàng hóa có nguồn gốc từ cây sen và các sản phẩm truyền thống lấy họa tiết của hoa sen tại Lễ hội

Bộ trưởng Lê Minh Hoan cũng cho rằng trong mỗi sản phẩm OCOP đều tích hợp đa giá trị, có niềm tự hào về giá trị văn hóa bản địa - yếu tố phân biệt giá trị sản phẩm OCOP của từng vùng, miền. Ông nói: “Ngày nay người ta không mua sản phẩm nữa mà mua cách tạo ra sản phẩm đó, gồm tâm thế, văn hóa, câu chuyện, cảm xúc trong quá trình tạo ra sản phẩm”. Nếu bán cái hữu hình thì có giá để so sánh, nhưng sẽ không có cái giá nào để so sánh khi bán niềm tự hào của người dân và những giá trị văn hóa bản địa được lồng ghép tinh tế trong các sản phẩm OCOP...”.

Ông cho rằng, chỉ riêng cây Sen đã tích hợp của một miền văn hóa rộng lớn và đa dạng, ẩn chứa trong đó những câu chuyện hấp dẫn mà không có nhiều sản phẩm nông nghiệp trên thế giới có được. Từ đó, ông cho rằng nếu được nhận thức đúng đắn, đầu tư bài bản và đồng bộ, thì hệ sinh thái kinh tế Sen sẽ kích hoạt nhiều giá trị, khởi dậy tiềm năng phát triển mạnh mẽ. Thông qua những sản phẩm từ hoa sen sẽ kéo theo nhiều ngành hàng khác phát triển. Ông bày tỏ tin tưởng với chiều sâu văn hóa từ cây Sen đã được ông cha trao truyền qua hàng ngàn năm lịch sử, với chiều rộng từ sự phong phú các sản phẩm từ cây Sen và những hiệu quả kinh tế thiết thực từ cây Sen mang lại, từ thành công của Lễ hội Sen Hà Nội 2024, Lễ hội Sen Đồng Tháp và nhiều địa phương khác, cần sớm hình thành và tổ chức Festival Sen có quy mô lớn hơn nhằm thúc đẩy việc kết nối tiềm năng, gia tăng giá trị và phát triển nhanh, mạnh và bền vững dòng sản phẩm đặc hữu từ cây Sen mang Made in Việt Nam. Cây Sen hoàn toàn có vị trí xứng đáng hơn và từng bước trở thành một trong những "sứ giả" lan tỏa những giá trị văn hóa, nhận diện thương hiệu nông sản Việt với bầu bạn năm Châu.

Bộ trưởng nhận xét rằng Hà Nội đã và đang đi đúng hướng trong việc khai thác những giá trị văn hóa bản địa và thế mạnh địa phương để phát triển các sản phẩm OCOP. Việc giới thiệu và quảng bá sản phẩm OCOP gắn với các sự kiện, lễ hội

ngày càng chuyên nghiệp và hấp dẫn. Ông đề nghị, Thành phố cùng Bộ Nông nghiệp và PTNT sớm hình thành khu văn hóa lễ hội gắn với hoạt động trưng bày, giới thiệu quảng bá sản phẩm OCOP, đặc sản vùng miền làm đầu tàu để từ đây sản phẩm OCOP vươn ra biển lớn.

Nhiều sản phẩm từ Sen đã tìm được chỗ đứng trên thị trường

Nhiều sản phẩm từ cây Sen mang đặc trưng văn hóa vùng miền

Tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, chỉ riêng khu trải nghiệm không gian văn hóa trà sen đã có tới hàng chục gian hàng đến từ các vùng miền của cả nước

Bộ trưởng Lê Minh Hoan chia sẻ về câu chuyện sản phẩm với chủ thương hiệu trà Tam Nguyên

Giám đốc Sở NNPTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại tặng quà lưu niệm là bức tranh chân dung Bộ trưởng Lê Minh Hoan được ghép từ ảnh hoa sen trưng bày tại Lễ hội

Giám đốc Sở NN&PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại: PHÁT HUY GIÁ TRỊ KINH TẾ, VĂN HÓA ĐẶC SẮC CỦA SEN HÀ NỘI

Nguyễn Mai

Hà Nội có các vùng trồng sen trải rộng ở nhiều quận, huyện, thị xã. Không chỉ làm nên nét đẹp rất riêng của Thủ đô, sen còn là cây trồng mang lại hiệu quả kinh tế cao.

Nhân dịp lần đầu tiên thành phố Hà Nội tổ chức Lễ hội sen, phóng viên Báo Hànộimới đã có cuộc trao đổi với Giám đốc Sở NN&PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại về cây sen trên đất Thủ đô cùng những giá trị kinh tế, văn hóa đặc sắc cũng như định hướng phát triển cây trồng này trong thời gian tới.

Sen - đặc trưng của Hà Nội

- Cây sen từ lâu đã rất thân thuộc với người dân Thủ đô. Xin đồng chí cho biết, diện tích trồng sen của Hà Nội hiện nay phân bố tập trung ở khu vực nào?

- Cây sen có lịch sử trồng trọt lâu đời ở Việt Nam. Sen có giá trị dinh dưỡng và sử dụng rất cao khi hầu hết các bộ phận của cây trồng này có thể làm thực phẩm và dược liệu. Ngoài ra, đối với người Việt, cây sen là loài hoa đẹp, có giá trị đặc biệt về tâm linh và tôn giáo. Theo thống kê chưa đầy đủ, trên địa bàn thành phố Hà Nội hiện có hơn 600ha trồng sen,

tập trung ở các địa phương, như: Mỹ Đức 188ha, Ba Vì 70ha, Mê Linh 65ha, Phúc Thọ 25ha, Ứng Hòa 25ha, Bắc Từ Liêm 25ha, Tây Hồ 19,6ha, Quốc Oai 18ha...

- Trên cả nước hiện có nhiều địa phương trồng sen nổi tiếng, như: Sen Tháp Mười (tỉnh Đồng Tháp), sen Huế (tỉnh Thừa Thiên Huế), sen Nam Đàn (tỉnh Nghệ An)... Vậy, với Hà Nội, cây sen có gì đặc biệt?

- Hoa sen ở Hà Nội đã có một vị trí đặc biệt trong đời sống văn hóa, tinh thần của người dân. Sen Hà Nội, cụ thể là sen Tây Hồ, từ lâu đã nổi tiếng với câu ca dao: “Đáy vàng, đây cũng đồng

Giám đốc Sở NN&PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại

đen/Đáy hoa thiên lý, đây sen Tây Hồ”.

Hoa sen ở vùng hồ Tây, đặc biệt là loại hoa sen Bách Diệp có khoảng trăm cánh nở rất to, có màu hồng nhạt, hương thơm ngát. Sen hồ Tây quý một phần nhờ vào đặc điểm thổ nhưỡng với lớp bùn đất màu mỡ, giàu chất dinh dưỡng; phần nữa nhờ hồ Tây là một vùng thủy thổ nghìn năm rất linh thiêng. Có lẽ vì thế nên sen Tây Hồ được hấp thu rất nhiều linh khí của đất trời, có đặc trưng hơn hẳn vùng khác.

- Hà Nội có rất nhiều đặc sản tinh túy được chế biến từ sen, vừa mang lại giá trị kinh tế, vừa là nét văn

hóa đặc sắc của mảnh đất Thăng Long - Hà Nội. Đồng chí có thể chia sẻ thêm về điều này?

- Người Hà Nội yêu sen không chỉ vì dáng hình, hương thơm và ý nghĩa tâm linh, mà còn bởi sự tận hiến vô cùng của sen. Không bộ phận nào của cây sen là vô ích, từ củ sen hay ngó sen nằm dưới lớp bùn đen đến hoa sen, gương sen, gạo sen, hạt sen, lá sen. Chỉ tính riêng hạt sen đã được người Hà Nội kết hợp với các đặc sản khác, tạo ra những nét văn hóa ẩm thực độc đáo, như: Xôi cốm hạt sen, xôi vò hạt sen, chè hạt sen, mít sen...

Ngày nay, cây sen được phát triển ở nhiều khu vực ngoại thành Hà Nội gắn với du lịch sinh thái và làm nguyên liệu cao cấp cho ngành dệt may, chế biến hương liệu, tinh bột... Trong đó, có lụa tơ sen “độc nhất, vô nhị” ở Việt Nam do nghệ nhân Phan Thị Thuận (xã Phùng Xá, huyện Mỹ Đức) sản xuất; hay trà sen Tây Hồ nức tiếng bởi hương vị tinh túy đặc trưng; mâm cỗ sen - sản phẩm du lịch ẩm thực độc đáo và hút khách ở làng cổ Đường Lâm (thị xã Sơn Tây)...

- Thành phố Hà Nội đã hỗ trợ nhiều chủ thể trồng, chế biến những sản phẩm từ sen trong Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP). Xin đồng chí cho biết những kết quả mà Hà Nội đã đạt được đối với các sản phẩm từ cây sen?

- Lũy kế đến nay, Hà Nội đã đánh giá, phân hạng được 2.723 sản phẩm OCOP,

trong đó có 6 sản phẩm 5 sao, 12 sản phẩm tiềm năng 5 sao; 1.473 sản phẩm 4 sao, 6 sản phẩm tiềm năng 4 sao và 1.226 sản phẩm 3 sao. Trong số sản phẩm đạt tiêu chuẩn OCOP, có 18 sản phẩm từ cây sen. Đặc biệt, sản phẩm “Khăn lụa tơ sen” của Công ty TNHH Dâu tằm tơ Mỹ Đức là sản phẩm tiềm năng 5 sao và được Văn phòng Chính phủ sử dụng làm quà tặng cho các nguyên thủ quốc gia.

Ngoài ra còn có các sản phẩm OCOP từ sen có giá trị kinh tế cao, như: Sen trà Hiền Xiêm, quận Tây Hồ; chè sen Quảng An, quận Tây Hồ; hạt sen Đầm Long, huyện Ba Vì; trà lá sen, huyện Sóc Sơn; trà tâm sen, huyện Thanh Trì; xôi cốm hạt sen Ngô Thúc, quận Nam Từ Liêm...

Bảo tồn và phát triển nguồn gen quý

- Cây sen có đặc thù chỉ “đơm bông, kết hạt” trong những tháng hè và mùa vụ khá ngắn. Theo đồng chí, có nên ứng dụng khoa học, kỹ thuật để lai tạo các giống sen cho bông ở nhiều thời điểm trong năm?

- Trong những năm gần đây, Sở NN&PTNT Hà Nội đã giao Trung tâm Khuyến nông Hà Nội phối hợp với Viện Nghiên cứu rau quả (Viện Khoa học nông nghiệp Việt Nam) bảo tồn, lưu giữ, phục tráng, phát triển nguồn gen sen quý của Hà Nội và lai tạo, nhập nội, đưa vào trồng thử nghiệm hơn 30 giống sen mới.

Kết quả, đã chọn được

gần 20 giống sen thích ứng tốt với điều kiện thổ nhưỡng của Hà Nội. Trong đó bao gồm các giống sen chuyên canh để lấy củ, hoa, làm tơ sen và lấy hạt cho năng suất, phẩm cấp vượt trội. Trước đây, sen Hà Nội chỉ có hoa trong mùa hè, song nhờ ứng dụng khoa học, kỹ thuật nên đã tạo ra nhiều giống mới, giúp mùa sen ở Hà Nội bây giờ có thể kéo dài từ tháng 4 đến tháng 11 hằng năm.

- Hiện nay, diện tích trồng sen Tây Hồ đang bị thu hẹp do quá trình đô thị hóa. Trước thực tế này, thành phố đã làm gì để bảo tồn và phát triển cây sen quý hồ Tây?

- Sen Bách Diệp (sen hồ Tây) là giống quý, nhưng đang dần thoái hóa và diện tích cũng bị thu hẹp. Chính vì vậy, năm 2017, các nhà khoa học của Trung tâm Tài nguyên thực vật (Viện Khoa học nông nghiệp Việt Nam) đã nghiên cứu và đưa ra một số đặc điểm hình thái đặc trưng để nhận biết giống sen hồ Tây.

Đặc biệt, gần đây, các nhà khoa học đã sử dụng biện pháp nuôi cấy mô tế bào để tạo ra nguồn giống sen giữ nguyên đặc tính của sen Bách Diệp, cây giống không bị sâu bệnh. Kết quả nghiên cứu invitro (trong ống nghiệm) đã thành công, khi có hơn 500 mẫu giống vừa được đưa ra vườn ươm để tiến hành đánh giá hiệu quả.

Phát huy đa giá trị từ cây sen.

Nhằm khôi phục và bảo tồn giống sen Bách Diệp nổi tiếng của hồ Tây, năm 2024, Sở NN&PTNT Hà Nội đã phối hợp với UBND quận Tây Hồ triển khai việc trồng sen tại một số hồ nhỏ trên địa bàn. Cụ thể, Trung tâm Khuyến nông Hà Nội (Sở NN&PTNT Hà Nội) đã hỗ trợ quận Tây Hồ 7.000 cây giống sen Bách Diệp và vật tư trồng sen. Bước đầu, việc trồng sen tại các hồ ở quận Tây Hồ không chỉ mang lại hiệu quả kinh tế, mà còn góp phần bảo vệ môi trường, phát triển du lịch sinh thái.

Trong thời gian tới, Sở NN&PTNT Hà Nội tiếp tục phối hợp với quận Tây Hồ để nghiên cứu và đưa thêm nhiều giống sen mới về trồng thí điểm, giúp gia tăng giá trị kinh tế cho người dân và phát triển nông nghiệp bền vững gắn với du lịch sinh thái.

Trước mắt, Sở NN&PTNT Hà Nội sẽ phối hợp chặt chẽ với quận Tây Hồ tổ chức Lễ hội sen Hà

Nội lần đầu tiên (từ ngày 12 đến 16-7-2024) tại không gian văn hóa sáng tạo Tây Hồ, quận Tây Hồ. Qua đó, góp phần tôn vinh những giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể về sen, khuyến khích phát triển cây sen gắn với du lịch sinh thái trên địa bàn thành phố.

- Trong thời gian tới, Hà Nội có định hướng gì về phát triển cây sen gắn với phát triển nông nghiệp đô thị, nông nghiệp du lịch?

- Trong thời gian tới, căn cứ vào Luật Thủ đô năm 2024 vừa được Quốc hội khóa XV thông qua, trong đó có nhiều chính sách đột phá, tạo động lực cho ngành Nông nghiệp Hà Nội phát triển, điển hình như tiếp tục đẩy mạnh tái cơ cấu sản xuất nhóm cây hoa, cây cảnh, bao gồm có cây sen.

Theo đó, Hà Nội sẽ chuyển đổi dần diện tích đất trồng, trồng lúa kém hiệu quả sang trồng cây sen tại các huyện: Quốc

Oai, Mỹ Đức, Phú Xuyên, Phúc Thọ, Ứng Hòa. Bên cạnh việc đưa giống hoa sen mới, chất lượng cao vào sản xuất, thành phố cũng tăng cường liên kết hình thức kinh tế hợp tác nông hộ với doanh nghiệp, hình thành các vùng sản xuất - tiêu thụ sản phẩm từ cây sen kết hợp du lịch sinh thái.

Theo định hướng này, thành phố chú trọng việc ứng dụng công nghệ cao quá trình canh tác, chế biến sản phẩm từ cây sen và hỗ trợ các hợp tác xã nông nghiệp thực hiện mô hình chuyển đổi cây trồng năng suất thấp, kém hiệu quả, đất bỏ hoang lâu năm sang trồng sen đa giá trị. Mục tiêu là nâng cao giá trị và tính bền vững của sản phẩm nông nghiệp, trong đó sen được coi là cây trồng có giá trị kinh tế, mang nét văn hóa đặc sắc với tiềm năng cao thu hút khách du lịch đến với Thủ đô.

- Trân trọng cảm ơn đồng chí!

photographer
HOANG VAN

Vẻ đẹp thanh tao của sen, NSNA. Hoàng Vân

Bảo tồn và phát triển sen Hà Nội: **THỰC TRẠNG, GIẢI PHÁP VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA**

BTC Hội thảo Bảo tồn và Phát triển hoa sen Việt Nam

Trong mỗi người Việt Nam, hoa sen tượng trưng cho vẻ đẹp tươi sáng, cao sang và thuần khiết mang tính dân tộc. Hoa sen có sức sống mãnh liệt kỳ lạ: mọc trong bùn, sống trong nước và vươn lên dưới ánh mặt trời để nở hoa kết đài.

*Sen vẫn thế âm thầm và lặng lẽ
Rồi một mai bùng sáng giữa khung trời
Từ sâu thẳm chốn bùn lầy đất mẹ
Ngát hương thơm, nét đẹp chẳng phai phôi...*

Không biết tự bao giờ loài hoa ấy đã gắn bó và đi sâu vào tiềm thức người Hà Nội. Gân gỏi và thanh cao, Hà Nội gói trong mình 12 mùa hoa, nơi đó có loài hoa sen tháng sáu. Những bông sen trắng muốt hoặc đượm hồng, hoà với màu xanh của lá, lung linh trên mặt hồ, thoang thoảng với mùi thơm dịu dàng mà tinh khiết.

Sen và vẻ đẹp, cốt cách người Trảng An

Từ xa xưa hoa sen ở Hà Nội đã có một vị trí đặc biệt trong đời sống văn hóa, tinh thần. Hà Nội là mảnh đất nằm giữa những con sông, trên không gian mặt nước của những sông ngòi, ao hồ, Hà Nội nổi lên như một bông hoa sen thanh tao. Từ năm 1049, vua Lý Thái Tông đã cho xây dựng Chùa Một Cột với lối kiến trúc Liên Hoa Đài (Một ngôi chùa ngự trên đài hoa sen). Hình dáng của Chùa Một Cột chính là một bông sen nổi lên trên mặt nước và đã trở thành biểu tượng nhận diện về Hà Nội xuyên suốt chiều dài lịch sử ngàn năm văn hiến Thăng Long - Hà Nội.

Và nhắc đến hoa sen Hà Nội người ta nghĩ ngay đến sen Bách Diệp trồng ở hồ Tây. Giống như vùng đất dành riêng cho loài hoa này vậy, những bông hoa sen Bách Diệp ở hồ Tây được nuôi dưỡng bởi tinh túy trời đất nơi “địa linh”, có màu sắc và hương vị đặc biệt, đậm đà hơn các vùng đất khác.

Đáy vàng, đáy cũng đồng đen

Đáy hoa thiên lý, đáy sen Tây Hồ

Câu ca dao là niềm tự hào của người Hà Nội khi nhắc đến hoa sen hồ Tây, một thứ “đồng đen” còn quý hơn cả vàng, nhất là trong quá trình phát triển của đời sống đô thị. Sen Bách Diệp hồ Tây khi nở, to như hai bàn tay, cánh mỏng mịn như lụa, có hàng trăm cánh, xếp lớp bao bọc lấy nhụy, đài và gạo sen, giữ cho sen một mùi thơm thuần khiết, đượm hương, rất đặc trưng mà các giống sen khác không có

được. Có lẽ vì thế mà người dân ở những làng ven hồ Tây hàng trăm năm trước đã có thú vui tao nhã là vừa ngồi ngắm trăng thưởng hoa và uống trà ướp hương sen. Và cứ thế, trà sen đã trở thành một đặc sản của người Hà Nội, đi vào tiềm thức của bao người dân Thủ đô và du khách gần xa. Không chỉ là thức uống đơn thuần, trà sen còn mang đậm nét văn hóa, sự tinh tế và cốt cách của người Trảng An, là món quà quý cho những người đi xa nhớ về miền đất kinh kỳ.

*Hoa sen Bách Diệp
bao giờ cũng làm ta xao xuyến*

Nghệ nhân Lưu Thị Hiền (phường Quảng An, quận Tây Hồ, Tp. Hà Nội) cho biết, tính đến ngày hôm nay, gia đình bà vẫn kế thừa và phát huy nghề truyền thống ướp trà sen của ông cha đã trao truyền bao thế hệ, cái hương hoa tinh Việt, hương hoa trà Việt của Quảng An đã được mang đi khắp mọi nơi. Vợ chồng bà nay cũng đã ngoài 70 tuổi, để gìn giữ được nghề này là phải có người tiếp tục giữ được cái truyền thống của gia đình, truyền thống làm hoa thơm cho đời.

“Tôi đã hướng dẫn lại cho các cô con dâu và các anh con trai của chúng tôi là hết sức cố gắng chịu khổ, chịu khó thì mới đạt được thành quả. Quận Tây Hồ, Quảng An đã đang xây dựng lại cái làng nghề của chúng tôi, đang cho trồng cấy lại những sản phẩm mà ngày trước chúng tôi đang trồng nhưng qua một thời gian mai một đi. Bây giờ, các cấp chính quyền cũng đang khơi dậy lại để cho tất cả những người dân Quảng An chúng tôi biết về nghề chèo sen đều làm được...”, Nghệ nhân Lưu Thị Hiền chia sẻ.

Sen và giá trị văn hoá tinh thần người Hà Nội

Cây hoa sen chẳng những là biểu tượng cho tinh thần cốt cách, bản sắc văn hóa mà còn gần gũi, thông dụng trong đời sống hàng ngày của người Hà Nội. Người Hà Nội yêu sen không chỉ vì dáng hình, hương thơm và ý nghĩa tâm linh mà còn yêu bởi sự tận hiến vô cùng của sen. Chẳng bộ phận nào của sen là vô ích, từ củ sen hay ngó sen nằm dưới bùn đen đến hoa sen, gương sen, gạo sen, hạt sen, lá sen, thân sen. Nếu ẩm thực là giá trị truyền thống của cây sen từ hàng trăm năm qua thì trong cuộc sống hiện đại, cây sen còn

mang giá trị lớn hơn rất nhiều. Sen là nguồn cảm hứng cho các nghệ nhân làng nghề sáng tạo ra các sản phẩm có giá trị cả về vật chất và tinh thần. Dưới bàn tay tài hoa của nghệ nhân làng nghề Hà Nội chúng ta có thể cảm nhận được vẻ đẹp của sen trên các tác phẩm nghệ thuật của các làng nghề như gốm sứ Bát Tràng (Gia Lâm), sơn mài Hạ Thái (Thường Tín), lụa Vạn Phúc (Hà Đông), lụa Phùng Xá (Mỹ Đức), tranh thêu Quất Động (Thường Tín), nón lá làng Chuông (Thanh Oai), điêu khắc gỗ Vân Hà (Đông Anh)...

Về làng nghề Thiết Ứng ở xã Vân Hà, huyện Đông Anh, gặp gỡ Nghệ nhân Đỗ Văn Cường để được chiêm trồ hình ảnh sen chạm khắc thật đa dạng và đặc sắc. Giữa không gian trưng sản phẩm đồ gỗ của Nghệ nhân Đỗ Văn Cường có đến hàng trăm tác phẩm điêu khắc về sen. Không chỉ là hoa sen khoe sắc mà còn có muôn vàn sắc thái của cây sen, lá sen, đài sen được bàn tay của nghệ nhân chế tác công phu, trở thành những tác phẩm có hồn và sống động. Từng chi tiết đều được nghệ nhân đục đẽo, chạm trổ, khắc họa tỉ mỉ để mang đến những sản phẩm có tính độc bản.

Nghệ nhân Phan Thị Thuận năm nay bà 68 tuổi, hằng ngày vẫn miệt mài với nghề.

Theo Nghệ nhân Đỗ Văn Cường (xã Vân Hà, huyện Đông Anh, TP. Hà Nội), sen thu trên gỗ lũa thì anh là một trong những người đi tiên phong ở Việt Nam. Bản thân cái cục gỗ lũa đã có hồn của nó rồi. Bằng sự quan sát và tay nghề, anh đã đẩy hình ảnh Sen thu vào tác phẩm gỗ lũa, tạo ra một sản phẩm độc đáo, độc bản. Đây là những sản phẩm duy nhất và độc nhất.

Với sen, người nghệ nhân làng nghề có thể thoả sức sáng tạo, không một giới hạn, không một khuôn mẫu. Với bàn tay tài hoa của người nghệ nhân, đời sen dâng hiến cho con người thêm rất nhiều sản vật độc đáo, hữu dụng. Điển hình như tơ sen của nghệ nhân Phan Thị Thuận - xã Phùng Xá, huyện Mỹ Đức. Với tâm huyết và tình yêu tơ lụa, nhất là với loài hoa cao quý mang biểu tượng của dân tộc, nghệ nhân Phan Thị Thuận đã

Sen trở thành đề tài sáng tác nghệ thuật bất tận cho các nghệ sĩ.

nghiên cứu thành công tơ sen để rồi cho ra đời những sản phẩm hoàn mỹ, thân thiện với môi trường, có độ bền bỉ, mềm mại và thoáng mát từ tơ sen. Thông qua các sản phẩm làng nghề đã quảng bá hình ảnh của Hà Nội tới bạn bè cả nước và du khách quốc tế.

Nghệ nhân ưu tú Phan Thị Thuận (xã Phùng Xá, huyện Mỹ Đức, TP. Hà Nội) thì cho biết, những sản phẩm sen của cơ sở bà sản xu hoàn toàn có màu tự nhiên và từ thân cây sen. Việc rút sợi tơ ra hoàn toàn thảo mộc và tự nhiên. Cầm chiếc khen tơ sen có hình bông hoa đôi trên tay, bà giải thích: “Cái hình này còn được gọi là hoa sen đại Tịnh, hoa đại Tịnh, hoặc hoa tịnh đế. Đây là hoa tịnh đế được hiến vua. Do đó, chúng tôi thêu hình hoa sen đôi để biểu đạt ý nghĩa của sự cùng chung nguồn cội, tức là cùng chung nguồn cội để nên được bông hoa sen này...”. Sen cũng là nguồn cảm hứng sáng tác vô tận cho các văn nghệ sĩ, sen đem lại hình tượng nghệ thuật, văn chương phổ biến đến với thơ ca. Trong thi ca, sen là chất liệu cho rất nhiều tác phẩm văn học nghệ thuật, cho âm nhạc, mỹ thuật, nhiếp ảnh, điện ảnh.... Chính vì vậy, cây hoa sen có vai trò và vị trí đặc biệt trong đời sống văn hóa tinh thần của người dân Hà Nội.

Trao đổi về nội dung này, Nhà báo Vương Xuân Nguyên - Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật cho biết, nhắc đến sen là nhắc đến hồn dân tộc, và sen đã vào trong văn thơ, hò vè, trở thành một đề tài sáng tác nghệ thuật bất tận trong nhân dân. Ở nước ta có một ngôi chùa mang chất biểu trưng cho triết lý nghệ thuật "quý hồ tinh bất quý hồ đa", đó là chùa Một Cột, cũng được lấy cảm hứng từ một bông sen. Có rất nhiều di chỉ cho thấy hoa sen đã có từ rất sớm trong đời sống văn hóa tâm linh của người Việt. Trong tâm thức hàng ngày của người Việt, hoa sen có một vị trí hết sức đặc biệt.

Sen trong phát triển không gian đô thị

Với không gian rộng lớn cùng nền văn hiến hơn một nghìn năm. Nông nghiệp Hà Nội đang phát triển theo hướng nông nghiệp đô thị sinh thái, nông nghiệp xanh vì vậy cây hoa sen cũng là một trong những cây trồng được quan tâm phát triển. Hà Nội có diện tích trồng sen trên 700ha, tập trung nhiều tại các địa phương như Mỹ Đức, Mê Linh, Ba Vì, Thanh Oai, Thường Tín, Phú Xuyên, Sóc Sơn, Phúc Thọ, Ứng Hòa, Bắc Từ Liêm, Thạch Thất, Tây Hồ,.....

Những năm gần đây, các vùng ngoại thành của thành phố đã được tô thắm bởi vẻ đẹp của những cánh đồng sen. Các giống sen cũng đa dạng hơn như sen Bách Diệp, sen Quan Âm, sen Mặt Bằng Super và hơn tám giống sen khác. Hà Nội đã phát triển được nhiều cánh đồng sen cho giá trị đa tầng từ kinh tế, môi trường, thúc đẩy đời sống nhân dân, góp phần xây dựng nông thôn mới và trở thành một phần quan trọng trong đời sống văn hóa và phát triển kinh tế du lịch của nhiều địa phương.

Huyện Mê Linh vốn nổi tiếng với nghề trồng hoa. Nếu như những giống hoa hồng, hoa cúc gắn bó với vùng đất này nhiều năm thì những năm gần đây, diện tích hoa sen đã dần được mở rộng, phát triển theo quy mô lớn thay vì nhỏ lẻ, manh mún như trước. Một trong những đơn vị sản xuất sen hàng đầu ở Mê Linh là HTX làng nghề sen Mê Linh. Nói là hàng đầu bởi đây là mô hình trồng sen hàng hóa đầu tiên tại địa phương và có quy mô sản xuất lớn ở miền Bắc với diện tích 50ha. Đến nay, mô hình trồng sen của HTX đã phát triển và tạo được thương hiệu trên thị trường thông qua các dịch vụ cung cấp hoa sen, chế biến các sản phẩm từ sen và phát triển du lịch trải nghiệm.

Ông Hoàng Xuân Nội - Giám đốc HTX nông nghiệp An Phú (huyện Mỹ Đức, TP. Hà Nội) cho biết, trong những năm gần đây, một số hộ gia đình ở quê hương của ông đã có kế hoạch định hướng chuyển sang làm chè sen. Quê hương ông có phong cảnh hữu tình, dưới sông trên núi. Vì vậy, nhân dân đã tổ chức du lịch hoa sen. Vào

mùa thu sen, có nhiều đoàn người đến chụp ảnh, và người dân thu vé để tăng thêm thu nhập. Kết hợp với việc khách đến chụp ảnh, du khách mua các sản phẩm sen của địa phương như hạt sen, lá sen, và hoa sen.

Những năm gần đây, các vùng ngoại thành của thành phố đã được tô thắm bởi vẻ đẹp của những cánh đồng sen. Các giống sen cũng đa dạng hơn như sen Bách Diệp, sen Quan Âm, sen Bát Xanh, sen Mặt Bằng, Super và hơn 80 giống sen lai khác...Hà Nội đã phát triển được nhiều cánh đồng sen cho giá trị đa tầng từ kinh tế, môi trường, thúc đẩy đời sống nhân dân, góp phần xây dựng nông thôn mới. Ngoài mục đích thu hoạch sản phẩm từ sen, một số sản phẩm thủ công mỹ nghệ từ lá sen, thân sen sử dụng dệt thành tơ sen đã được công nhận sản phẩm OCOP 4 sao. Bên cạnh đó, Sen còn chế biến thành các món ăn ẩm thực đã đạt sản phẩm OCOP từ 3 sao trở lên.

Đặc biệt, các mô hình trồng sen đã trở thành điểm đến hấp dẫn cho du khách đến ngắm cảnh, chụp ảnh và mua sản phẩm, trở thành một phần quan trọng trong đời sống văn hóa và phát triển kinh tế của nhiều địa phương.

Ông Lê Tiến Xuân - Trưởng Phòng Kinh tế huyện Phú Xuyên (TP. Hà Nội) cho biết, huyện Phú Xuyên nhận thấy rằng sen đưa vào để khai thác khác với sen mang tính truyền thống. Sen này khai thác được rất nhiều, từ hoa, ngó, hạt sen, đến lá sen. Cây sen này gần như không bỏ đi phần nào, và nó tạo ra một chuỗi sản phẩm công nghệ cao. Cây sen rất phù hợp với Phú Xuyên, đặc biệt là đồng đất trũng của Phú Xuyên, chiếm đến hơn 20% diện tích. Canh tác lúa ở đây rất khó, nhưng trồng sen thì lại rất hợp.

Bảo tồn và phát triển Sen

Nhằm phát huy lợi thế, để mở rộng diện tích trồng sen trên địa bàn, những năm gần đây Sở NN&PTNT Hà Nội đã chỉ đạo Trung tâm Khuyến nông triển khai các mô hình khuyến nông trình diễn đối với cây sen. Mô hình đã được triển khai tại các huyện: Mê Linh, Mỹ Đức, Thạch Thất và

quận Tây Hồ với tổng diện tích gần 30ha. trước kia Hồ Tây Minh mông với diện tích trồng sen tự nhiên rất lớn thì nay các đầm sen đã bị thu hẹp đáng kể do nhu cầu mở rộng đất ở đô thị. Nhằm khôi phục, phát triển và nhân rộng giống sen Bách Diệp, năm 2024 Ủy ban nhân dân quận Tây Hồ đã phối hợp với Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn Hà Nội triển khai thực hiện dự án xây dựng mô hình mẫu sản xuất sen gắn với phát triển du lịch sinh thái theo chuỗi giá trị tại Tây Hồ, Hà Nội. Mô hình được triển khai thí điểm tại các hồ Đầu Đồng và Thủy Sứ, phường Quảng An với diện tích 7 ha. Mô hình được Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn hỗ trợ giống sen Bách Diệp tương đương 7000 cây, 50% vật tư phân bón và thuốc bảo vệ thực vật, được hỗ trợ tư vấn, hướng dẫn kỹ thuật, cũng như công tác cải tạo lòng hồ và xử lý nguồn nước. Hiện sen Bách Diệp tại hai hồ Đầu Đồng và Thủy Sứ đã bung nở và cho thu hoạch. Kết quả của mô hình sẽ là cơ sở để nhân rộng mô hình trên các ao hồ thuộc địa bàn quận trong các năm tiếp theo. Đây cũng là giải pháp để bảo tồn giống sen trăm cánh này trước nguy cơ bị mai một.

Theo ông Nguyễn Đình Khuyến - Chủ tịch UBND Quận Tây Hồ (TP. Hà Nội), sen Tây Hồ rất đặc biệt, chính là thương hiệu tinh hoa trà Việt của cái sen Tây Hồ. Xuất phát từ sự cầu kỳ của những người làm ra trà sen, quận Tây Hồ muốn phát huy và lưu giữ nghề làm sen Tây Hồ. Từ ý nghĩa và tầm quan trọng của sen trong đời sống Việt, ngay từ những ngày đầu năm ấy, quận đã chủ động phối hợp với các sở ngành thành phố, đặc biệt là Sở Nông nghiệp, để phát triển nghề sen. Đây chính là cách làm cho những người trồng sen yêu quý hơn nghề của mình. Quận cũng muốn giữ gìn và bảo vệ diện tích trồng sen trong tương lai với diện tích khoảng 25 ha trên địa bàn quận, để duy trì nghề trồng sen này.

“Người Hà Nội yêu sen, sen cũng thích nghi với thổ nhưỡng nhiều vùng đất Hà Nội và sinh trưởng tốt, không phụ lòng người. Nhưng để những đầm sen thật sự trở thành một điểm đến hấp dẫn của du

lich Thủ đô, cũng như tạo cơ hội cho người dân địa phương có thể làm giàu ngay tại quê hương, theo các chuyên gia, Hà Nội cần có các giải pháp về khoa học công nghệ, tổ chức điều tra, đánh giá nguồn gen, phục tráng giống sen; xây dựng đề án phát triển sen gắn với du lịch;...”, ông Nguyễn Đình Khuyến nhấn mạnh.

*PGS.TS Đặng Văn Đông,
Viện phó Viện Nghiên cứu Rau quả TW.*

Còn theo, PGS.TS Đặng Văn Đông - Phó Viện trưởng Viện nghiên cứu rau quả - Bộ NN&PTNT, thì đơn vị này đang tư vấn cho Hà Nội và quận Tây Hồ về việc bảo tồn và phát triển hoa sen. Để bảo tồn và phát triển sen của Hà Nội, cần một loạt các giải pháp. Trong đó, giải pháp khoa học và công nghệ được quan tâm hàng đầu. Để thực hiện điều này, theo ông Đông, đầu tiên phải điều tra và đánh giá các nguồn gen hoa sen ở Hà Nội, phục hồi bằng cách tuyển chọn những cây sen đầu dòng ưu tú nhất hoặc những hạt sen có chất lượng tốt nhất. Ngoài ra, còn một loạt các giải pháp về tổ chức sản xuất, quy hoạch và thị trường. Các ngành khác cũng phải cùng nhau phối hợp với ngành nông nghiệp để từ đó đưa ra một đề án chung về phát triển sản xuất sen gắn với phát triển du lịch và xây dựng nông thôn mới, nhằm mang lại sự thành công.

Bên cạnh những giá trị văn hoá lịch sử mang tính bảo tồn của sen hồ Tây thì khu vực ngoại thành Hà Nội, nhất là các huyện, thị xã Sơn Tây, Sóc Sơn, Phú

Xuyên,...trong quy hoạch trở thành đô thị vệ tinh cũng như vành đai xanh của Thủ đô gắn với du lịch trải nghiệm, du lịch sinh thái,...cây sen phải được đầu tư hướng tới đa giá trị. Vừa đảm bảo cảnh quan môi trường xanh - sạch - đẹp vừa phục vụ phát triển kinh tế - xã hội. Muốn vậy, Hà Nội không chỉ “độc bản” có sen Bách Diệp để làm trà, mà phải có đủ bộ giống sen chất lượng cao mang tính chuyên biệt, có thể rải vụ để Hà Nội có sen 4 mùa và tối ưu hoá giá trị cây hoa sen.

Trao đổi về định hướng và giải pháp phát triển cây sen trên địa bàn TP. Hà Nội, ông Nguyễn Xuân Đại - Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội cho biết, mặc dù cây sen có rất nhiều ưu điểm, nhưng sen cũng có nhược điểm. Ở Hà Nội và các tỉnh miền Bắc, cây sen chỉ sinh trưởng và phát triển vào mùa hè, thời gian cho ra hoa từ tháng 5 đến tháng 8. Từ tháng 9 trở đi, cây sen bắt đầu đơm tàn. Nhiều giống sen có năng suất thấp và chất lượng chưa cao. Chính vì vậy, trong thời gian tới, Sở Nông nghiệp Phát triển Nông thôn Hà Nội sẽ tiếp tục phối hợp với các viện của Bộ Nông nghiệp Phát triển Nông thôn để nghiên cứu và đưa ra nhiều giống sen chất lượng cao, chuyên biệt và phù hợp với điều kiện canh tác của Hà Nội.

Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn TP Hà Nội Nguyễn Xuân Đại.

“Chúng tôi cũng sẽ đẩy mạnh xây dựng các mô hình trình diễn giống sen mới thích ứng với biến đổi khí hậu, và xây dựng mô hình sản xuất hàng hóa chất lượng cao, kết hợp với phát triển du lịch theo chuỗi giá trị, góp phần tăng thu nhập cho người dân. Bên cạnh đó, chúng tôi sẽ đẩy mạnh thông tin tuyên truyền, đào tạo và xây dựng thương hiệu cho các sản phẩm từ cây sen, chuẩn hóa các sản phẩm tham gia chương trình “Ôc cố kết nối nông dân” để cùng sản xuất và tạo ra vùng nguyên liệu sản phẩm đặc sản, quà tặng phong phú và đa dạng từ cây sen. Ngoài ra, cùng với việc đa dạng hóa sản phẩm ứng dụng từ sen, Hà Nội sẽ hướng tới xây dựng chuỗi giá trị ngành hàng sen gắn với kinh tế tuần hoàn và tăng trưởng bền vững, mang lại đồng thời lợi ích cho môi trường và kinh tế...”, ông Nguyễn Xuân Đại cho biết.

Sen là một trong những cây trồng đa giá trị mà Hà Nội hướng tới để phát triển nông nghiệp sinh thái bền vững. Sen mọc lên ở đâu, ở đấy làng quê đẹp hơn, đáng sống hơn. Những ngày này, Lễ hội sen đang được tổ chức quy mô, bài bản sẽ là cơ hội quảng bá hình ảnh cây sen Hà Nội với bạn bè cả nước và du khách quốc tế. Cây sen Hà Nội đã hội tụ đủ những câu chuyện thú vị để kể và nếu được kể trong một không gian đẹp, đậm chất văn hoá của đất kinh kỳ như những con phố đi bộ ven hồ Tây thì chắc chắn Lễ hội sen Hà Nội sẽ là điểm nhấn về du lịch, văn hoá và cả kinh tế cho Thủ đô Hà Nội.

KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN THƯƠNG HIỆU SEN GẮN VỚI KINH TẾ DU LỊCH BỀN VỮNG TẠI TỈNH ĐỒNG THÁP

Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Đồng Tháp

Đồng Tháp là một tỉnh thuộc khu vực Đồng bằng sông Cửu Long, trước đây là khu vực đầm lầy, ngập nước quanh năm, tạo nên một hệ sinh thái đặc trưng với nhiều loại bản địa, với đặc điểm thổ nhưỡng ấy, một trong những loài thực vật quan trọng là giống Sen hồng Đồng Tháp. Với tầm nhìn cây sen có tiềm năng phát triển và mang lại giá trị kinh tế cao, thích ứng với điều kiện biến đổi khí hậu hiện nay. Ngày 09/8/2022, UBND tỉnh Đồng Tháp ban hành Quyết định số 888/QĐ-UBND-HC về Phê duyệt Đề án Tái cơ cấu ngành Nông nghiệp tỉnh Đồng Tháp đến năm 2025, định hướng đến năm 2030; theo đó, ngành hàng sen đã được chuyển từ ngành hàng tiềm năng thành ngành hàng chủ lực của Tỉnh. Để

cụ thể hóa việc phát triển thương hiệu của ngành hàng sen; ngày 31/8/2022, Tỉnh tiếp tục ban hành Kế hoạch số 310/KH-UBND về Phát triển ngành hàng sen tỉnh Đồng Tháp đến năm 2025, hướng theo mục tiêu “*giảm chi phí, nâng cao chất lượng, tăng sản phẩm chế biến*”, “*nâng cao các giá trị văn hóa, du lịch từ sen*”. Đây là quyết tâm lớn của Tỉnh nhằm thúc đẩy sự phát triển ngành hàng một cách toàn diện. Đến nay, Tỉnh đã xây dựng được các nền móng cơ bản nhằm từng bước nâng tầm giá trị “kinh tế - văn hoá - du lịch” cho ngành hàng sen. Một số kết quả đạt được như sau:

1. Về phát triển vùng nguyên liệu, chuẩn hóa về giống và quy trình kỹ thuật canh tác bền vững, hướng đến chất lượng cao

- Vùng trồng sen của Tỉnh tập trung tại các huyện Tháp Mười, Cao Lãnh, Châu Thành. Sau này hình thành thêm những vùng trồng mới tại các huyện: như Thanh Bình, Tân Hồng, Tam Nông. Đến cuối năm 2023, diện tích trồng sen toàn Tỉnh đạt 1.838 ha (vượt 31,3% so với chỉ tiêu đến năm 2025, 1.400 ha). Hiện đã sưu tập, nhân giống được 52 chủng loại giống sen/1600 chậu phục vụ cho Lễ hội sen lần thứ II năm 2024. Giống sen trồng phổ biến nhất tại Đồng Tháp là giống sen hồng, sen lấy gương, sen lấy ngó.

- Về quy trình canh tác bền vững, hướng tới chất lượng cao: đảm bảo quá trình sản xuất sen được thực hiện một cách an toàn và tuần hoàn, từ việc sử dụng phân bón và thuốc bảo vệ thực vật cho đến xử lý và tái chế chất thải. Các biện pháp bảo vệ môi trường cần được tích hợp từ giai đoạn lập kế hoạch đến vận hành hàng ngày. Tổ chức nhiều hội thảo khoa học nhằm tìm giải pháp phát triển vùng nguyên liệu sen với quy mô lớn và bền vững. Cơ giới hóa bắt đầu được ứng dụng phổ biến trong sản xuất và sơ chế sen như máy tách vỏ sen, tìm sen..

- Về công tác giống: Thực hiện sưu tầm, chọn lọc đưa ra một số giống sen mới, chất lượng cao, phù hợp nhu cầu thị trường và điều kiện tự nhiên của Tỉnh; góp phần đa dạng hóa sản phẩm từ sen, tạo cảnh quan phục vụ cho phát triển du lịch, thích ứng với điều kiện sinh thái của Tỉnh. Hiện đã sưu tập, nhân giống được 52 chủng loại giống sen.

2. Về liên kết tiêu thụ, chế biến sản phẩm:

- Thành lập và ra mắt Hội ngành hàng Sen tỉnh Đồng Tháp vào ngày 19/5/2022, đến nay, Hội ngành hàng Sen tỉnh Đồng Tháp đã kết nạp được 125 hội viên, hoạt động rất sôi nổi, đóng góp tích cực vào hành trình chung tay phát triển bền vững ngành hàng sen tỉnh Đồng Tháp.

- Toàn tỉnh có 22 cơ sở, doanh nghiệp, sản xuất đa dạng các sản phẩm từ các bộ

phận của cây sen như lá sen (chiếm 27%), hạt sen (23%), hoa sen (22%), củ sen (9%), gương sen (9%), thân sen (7%) và ngó sen (3%).

- Hiện Đồng Tháp có hơn 100 sản phẩm chế biến từ sen. Trong đó, có 59 sản phẩm OCOP, gồm: 30 sản phẩm OCOP 3 sao, 28 sản phẩm OCOP 4 sao và 01 sản phẩm đạt OCOP 5 sao. Ngoài ra, còn các sản phẩm tiềm năng từ sen khác như: Dùng trong tặng phẩm (tranh từ sen, xôi chuối hạt sen, sách từ sen, . dùng trong mỹ phẩm (nước hoa sen, son sen,...); dùng trong gia dụng hàng ngày (xà bông sen, nhang sen, nón lá sen, giấy sen.); dùng trong may dệt may, thời trang (tơ sen, vải tơ sen, áo dài từ tơ sen, túi lá sen);....

- Việc liên kết tiêu thụ giữa doanh nghiệp và nông dân (thông qua các đơn vị kinh tế tập thể) bước đầu đã hình thành một số hợp đồng liên kết theo hướng bền vững từ việc phát huy vai trò dẫn dắt của doanh nghiệp cùng nông dân xây dựng vùng nguyên liệu và tiến tới xây dựng thương hiệu sản phẩm, tuy nhiên phạm vi quy mô liên kết còn hạn chế, 90% lượng sen còn được tiêu thụ qua kênh thương lái.

3. Về phát triển thương hiệu sen gắn với kinh tế du lịch bền vững

- Đã thực hiện công bố biểu tượng của Tỉnh có biểu tượng theo hình tròn cách điệu hoa sen; thực hiện xây dựng hình ảnh Đồng Tháp là “*Quê Sen*”, “*Thủ phủ Sen*”,...; xây dựng thương hiệu “*Đất Sen Hồng*” với biểu tượng vui “*Bé Sen*”, khẩu hiệu “*Đồng Tháp - Thuần khiết như hồn Sen*”; đăng ký chứng nhận nhãn hiệu “*Sen Tháp Mười*”; Đăng ký xác lập quyền sở hữu công nghiệp đối với chỉ dẫn địa lý “*Đồng Tháp*” cho sản phẩm sen;... các hoạt động trên được xem là đòn bẩy mở ra hướng đi mới cho cây sen của Tỉnh.

- Đã thực hiện đăng ký xác lập quyền sở hữu công nghiệp đối với chỉ dẫn địa lý “*Đồng Tháp*” cho sản phẩm sen; cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng nhãn hiệu chứng nhận “*Made in Dong Tháp*” cho các sản phẩm từ sen như: trà củ sen, sữa sen bột, trà lá sen,...nhằm duy trì và nâng cao danh tiếng, uy tín, chất lượng sản phẩm cũng như góp phần quảng bá hình ảnh sen Đồng Tháp.

- Hiện có 10 điểm du lịch sen, tổ chức các tour du lịch trải nghiệm: Dạo cung đường Sen, dệt khất vọng xanh; Trekking đi giữa Mùa Sen - Tràm Chim; Tour du lịch trải nghiệm sen;... Với các hoạt động như: Tham quan đồng sen; trải nghiệm hái sen, đánh bắt cá trên đồng sen; trải nghiệm làm món ăn sen, tiệc buffet sen; trải nghiệm làm nón lá sen, túi lá sen, ướp trà sen, kéo chỉ tơ sen;...

- Xây dựng hình ảnh Đồng Tháp là “*Quê Sen*”, “*Thủ phủ Sen*” hay “*Đất Sen Hồng*”, Đồng Tháp được đánh giá là một trong những địa phương có nhiều đặc sản độc đáo và có tiềm năng, trong đó, có các món ẩm thực từ sen vô cùng hấp dẫn và đa dạng, đã xác lập kỷ lục lục Việt Nam và thế giới với 200 món ăn chế biến từ sen, xây dựng bản đồ sen và sách về Sen Đồng Tháp thuần khiết như hồn sen - hành trình phát huy giá trị, nhằm quảng bá hình ảnh sen Đồng Tháp đến tất cả bạn bè trong nước và

quốc tế biết đến Đồng Tháp là thủ phủ Đất sen hồng.

4. Đánh giá chung:

Sen không chỉ là một biểu tượng văn hóa, mà còn là một trong những ngành hàng chủ lực của nền nông nghiệp tỉnh Đồng Tháp, các bộ phận của cây sen đã được phát huy giá trị mang lại lợi ích cho sức khỏe và nâng cao đời sống cho người dân, đã thực hiện xây dựng hình ảnh Đồng Tháp là “Quê Sen”, “Thủ phủ Sen”, khẩu hiệu “Đồng Tháp - Thuần khiết như hồn Sen”, ... Từ đó, góp phần hình thành và phát triển chuỗi giá trị ngành hàng Sen Đồng Tháp đa giá trị hơn, phát triển thương hiệu sen gắn với kinh tế du lịch bền vững, phù hợp với xu hướng nền kinh tế tuần hoàn, tăng trưởng xanh hiện nay.

Tuy nhiên, quá trình phát triển và xây dựng thương hiệu của ngành hàng vẫn còn bộc lộ một số hạn chế nhất định:

- **Thứ nhất:** Bộ giống sen còn ít, chủ yếu là các giống sen bản địa, truyền thống; chủng loại giống đơn điệu, hoa cánh mỏng và không bền, thời gian thu hoạch ngắn, giống được sử dụng qua nhiều năm đã bị thoái hóa. Một số loại bệnh trên cây sen ở các vùng chuyên canh chưa có giải pháp khắc phục triệt để làm ảnh hưởng đến năng suất.

- **Thứ hai:** Việc ứng dụng cơ giới hóa cho ngành hàng còn rất hạn chế, phần lớn các công đoạn từ gieo trồng, thu hoạch đến sơ chế đều là thủ công, chưa có máy móc hỗ trợ nên tốn chi phí cho các khâu này rất nhiều.

- **Thứ ba:** Mô hình sản xuất kết hợp với du lịch nông nghiệp đã được khai thác trong nhiều năm nhưng chưa được đầu tư, làm mới, kinh phí đầu tư còn ít, chưa có nhiều giải pháp tiếp cận, khai thác tốt giá trị văn hóa, môi trường sinh thái từ sen để hấp dẫn khách du lịch; giải pháp truyền thông quảng bá của các chủ cơ sở còn đơn điệu.

- **Thứ tư:** Trình độ ứng dụng khoa học công nghệ chưa cao, chưa tận dụng khai thác tối đa các phụ phẩm từ cây sen; các sản phẩm từ sen trên thị trường hiện nay giá trị gia tăng chưa cao, sức cạnh tranh chưa lớn.

Kính thưa Quý vị đại biểu

Nhân dịp Hội thảo hôm nay, để tiếp tục phát triển ngành hàng Sen Đồng Tháp nói riêng và Hoa Sen Việt Nam nói chung, với ít kinh nghiệm trong phát triển thương hiệu sen gắn với kinh tế du lịch bền vững tại tỉnh Đồng Tháp thời gian qua, tôi xin chia sẻ một số kinh nghiệm cũng như đề xuất một số nhóm giải pháp sau:

- **Thứ nhất:** Rà soát quy hoạch và phát triển vùng sản xuất sen tập trung, đủ điều kiện an toàn, quy mô lớn nhằm đáp ứng nguyên liệu phục vụ cho chế biến tiêu thụ trong nước và xuất khẩu, du lịch,...

- **Thứ hai:** Để việc trồng sen phát triển và ổn định cần có bảo tồn giống, nghiên cứu giống trồng sen, quy hoạch vùng trồng và phát triển các kỹ thuật cho việc trồng và khai thác các sản phẩm khác nhau (chuẩn hóa đa dạng hóa giống sen đáp ứng nhu cầu của thị trường tiêu thụ như sen lấy củ, lấy thân, lấy lá, lấy gương). Tăng cường tạo các sản phẩm thứ cấp từ cây sen để nâng giá trị hàng hóa của cây sen.

- **Thứ ba:** Tăng cường liên kết sản xuất kết hợp khai thác du lịch cộng đồng, du lịch trải nghiệm. Kết hợp khai thác phát triển du lịch nhằm nâng cao hiệu quả kinh tế - xã hội; các đơn vị lữ hành du lịch cần hỗ trợ, hướng dẫn các hộ gia đình, người dân phát triển các sản phẩm, dịch vụ du lịch mới gắn với sen sao cho phù hợp với mọi đối tượng khách trong nước và quốc tế.

- **Thứ tư:** Cải tiến kỹ thuật sản xuất, gắn cơ sở chế biến với phát triển du lịch làng nghề; phát triển mô hình sản xuất, kinh doanh các sản phẩm OCOP gắn dịch vụ du lịch truyền thống có lợi thế ở khu vực nông thôn; tăng cường quảng bá thương

hiệu, xây dựng hình ảnh, con người, sản phẩm nông nghiệp và kết nối du lịch miệt vườn, tạo thành điểm nhấn thu hút khách du lịch trong và ngoài nước;

- **Thứ năm:** Triển khai Chương trình chỉ đạo điểm của Trung ương “Đề án mô hình điểm phát triển sản phẩm OCOP - sản phẩm từ sen trên địa bàn huyện Tháp Mười, tỉnh Đồng Tháp”;

- **Thứ sáu:** Nâng cao năng lực, kỹ năng cho các cơ sở du lịch, mở rộng điểm tham quan, đa dạng hoá các sản phẩm du lịch, tăng hiệu quả kinh doanh và sức hấp dẫn của du lịch tỉnh nhà, góp phần tích cực chuyển dịch cơ cấu kinh tế, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân;

- **Thứ bảy:** Định kỳ tổ chức Lễ hội sen gắn với lịch sử địa phương; quảng bá văn hóa cần phải đi từ thực tiễn, bám sát thực tiễn, các giá trị văn hóa cần được giới thiệu đến du khách một cách nhẹ nhàng, tự nhiên, để du khách tự cảm nhận và thẩm thấu. Từng bước xây dựng điểm du

lich cộng đồng “Đồng Sen”, kết nối nhiều tour, tuyến du lịch khác nhau ở trong và ngoài tỉnh.

- **Thứ tám:** Tiếp tục rà soát đổi mới cơ chế, chính sách thúc đẩy, thu hút đầu tư phát triển ngành hàng sen, khai thác tối đa giá trị gia tăng từ Cây Sen thời gian tới. Trong đó cần nghiên cứu để ban hành chính sách chuyển đổi từ những diện tích trồng lúa kém hiệu quả sang trồng sen gắn với làm du lịch, hoặc xen canh lúa - sen theo từng khu vực để đảm bảo có nguồn nguyên liệu sen quanh năm và tạo thành các điểm tham quan, khu du lịch gắn với cảnh quan từ sen.

Trân trọng cảm ơn!

Hoa Sen

NÉT ĐẸP THANH LỊCH THUẦN KHIẾT CỦA CỔ ĐÔ HUẾ

Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Thừa Thiên Huế

1. Giới thiệu

Thừa Thiên Huế là trung tâm văn hóa và lịch sử, trong đó cây sen có vai trò quan trọng và gắn liền với các giá trị tinh thần, văn hóa, ẩm thực và kiến trúc của người Việt nói chung và Thừa Thiên Huế nói riêng. Đặc biệt, ở Thừa Thiên Huế, cây sen đã mọc tự nhiên và phát triển trong các sông và hồ, nhờ khí hậu nóng ẩm và nguồn nước phong phú. Thành phố Huế cổ kính nằm bên bờ sông Hương thơ mộng, không chỉ nổi tiếng với những di tích lịch sử và văn hóa độc đáo, mà còn được biết đến với vẻ đẹp thanh lịch và thuần khiết của hoa sen. Hoa sen đã từ lâu đi vào văn hóa và lịch sử của Huế. Từ thời triều Nguyễn, hoa sen đã được trồng khắp các hồ, ao và cung điện. Hoa sen không chỉ là loài hoa trang trí, mà còn là biểu tượng của sự thanh cao, trong sạch và kiên cường. Các vị vua triều Nguyễn thường sử dụng hình

ảnh hoa sen để tượng trưng cho sự trong sáng và thanh khiết của Hoàng Gia, đã trở thành một phần không thể thiếu trong đời sống và tâm hồn của người dân Cố đô.

Nguồn internet

2. Sen Huế

Sen trắng Huế là loại cây được trồng ở các ao hồ trong tỉnh Thừa Thiên Huế, các bộ phận từ cây sen Huế đã được chế biến thành các món ăn mang đậm hình ảnh, văn hóa ẩm thực xứ Huế, như: gỏi ngó sen, trà hoa sen Huế, hạt sen, mứt củ sen...Giống sen đưa vào trồng trên địa bàn tỉnh Thừa Thiên Huế chủ yếu là giống sen truyền thống của Huế (Sen trắng Tịnh Tâm), sen hồng Gia Long bên cạnh đó là giống sen hồng cao sản trồng để lấy hạt, hoa. Cây sen trắng Huế nằm trong danh mục các cây trồng chủ lực phát triển của địa phương, do vậy diện tích trồng sen Trắng Huế được tăng lên đáng kể. Năm 2021 Ủy ban nhân dân tỉnh Thừa Thiên Huế đã ban hành kế hoạch (65/KH-UBND) phát triển cây sen ở Thừa Thiên Huế trong giai đoạn 2021-2025, thực hiện việc mở rộng diện tích trồng mới cây sen, đến năm 2025 ổn định diện tích đạt 745 ha, trong đó, sen địa phương (sen trắng Huế) từ 10 - 15% diện tích; năng suất bình quân 18 - 20 tạ/ha, sản lượng ước đạt khoảng 1.200 -1.400 tấn hạt/năm.

2.1. Hoa sen Huế gắn liền với văn hóa và đời sống con người Cố đô

Đối với người dân Huế, hoa sen không chỉ là một loài hoa để ngắm nhìn, mà còn là một phần của đời sống hàng ngày. Người dân thường trồng sen trong ao hồ trước nhà để tạo cảnh quan đẹp mắt và mang lại cảm giác yên bình. Vào mùa sen nở, hương thơm ngào ngạt lan tỏa khắp nơi, làm say đắm lòng người. Hoa sen được người dân xứ Huế sử dụng nhiều để trang trí vào dịp lễ Phật đản, ngày rằm, mùng 1, ...là biểu tượng cho sự thuần khiết, tâm linh.

2.2. Hoa Sen Huế trong nghệ thuật và ẩm thực

Hoa sen còn là nguồn cảm hứng bất tận cho nghệ thuật Huế. Từ những bức tranh, thơ ca cho đến âm nhạc, hoa sen luôn xuất hiện với vẻ đẹp tinh tế và thanh thoát. Trong ẩm thực, hoa sen cũng có mặt

trong nhiều món ăn đặc sản của Huế như chè sen, cơm sen, gỏi sen, mang đến hương vị độc đáo và thanh khiết.

2.3. Hoa sen Huế gắn với du lịch

Mỗi năm, vào mùa sen nở, Huế thu hút hàng ngàn du khách đến tham quan và chiêm ngưỡng vẻ đẹp của hoa sen. Các hồ sen lớn như hồ Tịnh Tâm, lăng Gia Long, lăng Tự Đức,... là những điểm đến lý tưởng để ngắm sen. Du khách có thể đi thuyền trên hồ, chụp ảnh và tận hưởng không khí trong lành, yên bình của Cố đô.

Nguồn internet

2.4. Hoa sen Huế - Biểu tượng của sự tái sinh và hy vọng

Hoa sen mọc lên từ bùn lầy nhưng vẫn giữ được vẻ đẹp tinh khiết và thanh cao. Điều này giống như tinh thần kiên cường và hy vọng của người dân Huế, dù trải qua nhiều khó khăn và thử thách nhưng vẫn luôn giữ vững niềm tin vào cuộc sống. Hoa sen trở thành biểu tượng của sự tái sinh, lòng kiên định và hy vọng vươn lên.

Sen hồng Gia Long

2.5. Đặc điểm của hoa sen Huế

Sự độc đáo của giống sen trắng Huế và sen hồng Gia Long ở hương thơm dịu nhẹ mang đến cảm giác thư thái, an thần, từng cánh hoa được cấu trúc từ ngoài vào trong đài hoa là khác biệt với một số giống hoa ở các địa phương khác (các cánh hoa phía trong, gần sát đài hoa không tạo cánh riêng, không đồng đều). Bên cạnh đó, hạt sen từ hai giống sen này cũng tạo hương thơm đặc trưng, ngon hơn, bổ hơn.

Sen trắng Huế

Nguồn Nguyễn Thị Quỳnh Trang, 2021

2.6. Sản phẩm chế biến từ sen Huế

Nhiều thành phần hợp chất có giá trị sinh học tốt cho sức khỏe đã được tìm thấy trong các bộ phận của cây sen, trong đó có hoa sen. Giá trị thảo dược của sen Huế đã được phát huy qua các sản phẩm thực phẩm chế biến từ cây sen như chè hạt sen, ngó sen, củ sen ăn liền không chiên dầu, đặc biệt sản phẩm trà hoa Huế lần đầu tiên được nghiên cứu, chuyển giao và thương mại hóa, tăng giá trị của sen Huế.

3. Kết Luận

Hoa sen, với vẻ đẹp thanh lịch và thuần khiết, đã trở thành biểu tượng đặc trưng của Cố đô Huế. Không chỉ là một loài hoa đẹp, hoa sen còn chứa đựng nhiều giá trị văn hóa, lịch sử và tinh thần của người dân nơi đây. Khi nhắc đến Huế, người ta không thể không nghĩ đến những cánh đồng sen bát ngát, tỏa hương thơm ngát, làm say đắm lòng người. Hoa sen, mãi mãi là biểu tượng của sự tinh khiết và cao quý của Cố đô Huế.

HTX NÔNG NGHIỆP XỨ ĐÒAI: PHÁT TRIỂN CÁC SẢN PHẨM TỪ SEN, THU HÚT DU LỊCH, TÍCH HỢP ĐA GIÁ TRỊ TRONG CÁC SẢN PHẨM TRUYỀN THỐNG CỦA QUÊ HƯƠNG

Thu Hương

HTX Nông nghiệp Xứ Đoài (xã Cộng Hòa, huyện Quốc Oai, Hà Nội) được thành lập từ năm 2023 đã xây dựng thành công mô hình kinh doanh độc đáo: Phát triển các sản phẩm từ sen, thu hút du lịch, tích hợp đa giá trị trong các sản phẩm truyền thống của quê hương.

Để tăng cường liên kết, phát huy những thế mạnh của nhau, các thành viên của HTX đã quyết định đẩy mạnh hợp tác, tự góp thêm vốn để tận dụng các chính sách hỗ trợ của Nhà nước, đồng thời huy động nguồn lực từ cả bên trong và ngoài HTX. Mục tiêu là tạo ra sức mạnh tập thể nhằm cung cấp những sản phẩm an toàn và dịch vụ thiết thực nhất cho người tiêu dùng, đồng thời tạo công ăn việc làm và tăng thu nhập cho các thành viên.

Hiện tại, HTX đang triển khai 2 dự án trên địa bàn xã là sen và nho. Cả hai dự án này đều gắn với phát triển du lịch. Theo đó, HTX đang nuôi trồng 16 loại sen, cùng với các loại nho mẫu đơn và nho Hạ đen theo hướng hữu cơ. Du khách có thể tham quan, giao lưu, và chụp ảnh tại vườn trái cây và trang trại sen rộng 20ha với giá vé chỉ từ 20.000 đồng

mỗi lượt không giới hạn thời gian. Ngoài ra, khi mua các sản phẩm trực tiếp tại trang

trại, khách hàng sẽ nhận được các ưu đãi đặc biệt cho lần mua hàng kế tiếp.

Đầm sen Xứ Đoài của HTX Nông nghiệp Xứ Đoài thu hút người dân nội thành cuối tuần về thăm quan chụp ảnh

Bên cạnh hoạt động chính là trồng trọt, HTX còn mở rộng sang lĩnh vực du lịch sinh thái, mời khách tham quan khám phá không gian thiên nhiên tuyệt đẹp, để du khách tận hưởng không gian yên bình và hiểu sâu hơn về văn hóa và đời sống của người dân địa phương.

Đặc biệt, HTX Nông nghiệp Xứ Đoài luôn đặt việc bảo vệ môi trường và phát triển bền vững làm trọng tâm trong mọi hoạt động. Việc quản lý và sử dụng tài nguyên thiên nhiên một cách thông minh và hiệu quả giúp duy trì sự cân bằng sinh thái và bảo vệ di sản văn hóa. Đồng thời, mô hình sản xuất kinh doanh này cũng mang lại thu nhập ổn định cho cộng đồng địa phương và cơ hội việc làm cho người dân, từ đó nâng cao chất lượng sống và thúc đẩy phát triển kinh tế.

Ngoài trồng nho, HTX Nông nghiệp Xứ Đoài còn đầu tư vào nghiên cứu và phát triển các sản phẩm từ sen - một loại sản phẩm có tính ứng dụng cao và giá trị kinh tế khá lớn. Việc tận dụng nguồn nguyên liệu từ sen không chỉ mang lại thu nhập bền vững cho cộng đồng mà còn giúp bảo tồn và phát triển nguồn tài nguyên thiên nhiên đặc biệt này. Trong bối cảnh thị trường trong và ngoài nước ngày càng có nhu cầu cao về các sản phẩm từ sen như hoa sen, hạt sen, lá sen, nõn sen, củ sen..., HTX định hướng cung ứng những sản phẩm

an toàn và dịch vụ thiết thực, phù hợp với thị trường. Tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, HTX Nông nghiệp Xứ Đoài đã mạnh dạn đưa ra thị trường sản phẩm miến sen được kết hợp giữa bột sen với sản phẩm miến dong truyền thống của địa phương.

Được biết, xã Cộng Hòa nổi tiếng với di tích cấp quốc gia đặc biệt Đình So cổ kính, cùng nghề làm miến dong truyền thống. Địa danh này chỉ cách trung tâm Hà Nội 10km, gần các khu chung cư lớn như Vinhomes Thăng

triển thêm các sản phẩm miến làng So để cung ứng ra thị trường với mong muốn đưa đặc sản quê hương “bay cao, bay xa”.Người làng So bao đời tự hào với nghề làm miến dong truyền thống. Câu ca “Cổ yến thiếu miến làng So” từ xa xưa đã khẳng định giá trị không thể thiếu của miến trong ẩm thực địa phương. Làng So, hay còn gọi là Sơn Lộ, có nghề làm bún gạo (tiền thân của miến dong) đã tồn tại hơn 10 thế kỷ, gắn liền với lịch sử dân làng tiến Đình Bộ Lĩnh và 300 trảng đình lên đường

Đặc sản miến dong và ngôi đình cổ được xếp hạng Di tích Quốc gia đặc biệt là niềm tự hào của người dân làng So

Long, Vinhomes Smart City, Mỹ Đình, An Khánh, Nam Cường..., với hàng ngàn gia đình trẻ có nhu cầu giải trí du lịch trong ngày. Nhờ những thuận lợi này, HTX tập trung đầu tư vào các sản phẩm từ hoa sen, với quy mô ban đầu 20ha và dự kiến tăng dần hàng năm... Cùng với đó, để không làm mai một nghề truyền thống của vùng quê, HTX sẽ phát

đẹp loạn 12 sứ quân... Đây là những điểm mạnh, mà lãnh đạo địa phương này quan tâm chỉ đạo, tạo điều kiện cho những mô hình nông nghiệp sinh thái gắn với phát triển du lịch và khai thác những giá trị văn hóa truyền thống của địa phương.

Lãnh đạo địa phương tin tưởng, HTX Nông nghiệp Xứ Đoài không chỉ

mang đến cho thị trường những sản phẩm từ sen an toàn và chất lượng mà còn góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa địa phương. Với sự đầu tư nghiêm túc và quy mô ngày càng mở rộng, thời gian tới, hy vọng HTX sẽ trở thành điểm đến du lịch trải nghiệm hấp dẫn, mang lại lợi ích kinh tế bền vững cho cộng đồng và giữ gìn những giá trị truyền thống quý báu của làng quê Bắc Bộ.

Ông Vương Đắc Lập, Chủ tịch UBND xã Cộng Hòa cho biết, không chỉ mang đến nét đẹp cho vùng quê, sau hơn nhiều năm chuyển đổi mô hình, cây sen đã giúp nông dân thoát nghèo, phát triển kinh tế. Bên cạnh khai thác thuận

quảng bá thương hiệu. Sáng sớm là thời điểm hoa bắt đầu nở bung, chủ đầm cắt một phần hoa đem bán. Số hoa còn lại trong đầm là để cho khách đến tham quan. Loại hình du lịch cộng đồng này đang phát triển mạnh và đáp ứng nhu cầu cho du khách muốn trải nghiệm và khám phá... Vào những dịp cuối tuần, có rất đông khách đến tham quan tại đầm sen Xứ Đoài của HTX để chụp ảnh. Để hút khách, các đầm không ngần ngại đầu tư hệ thống đèn điện, bắc cầu gỗ, lót cả thảm để phục vụ khách. Ông Lập cho biết thêm, mặc dù đem lại hiệu quả kinh tế rõ rệt, tuy nhiên hiện nay, nhiều người trồng sen vẫn còn một số trở ngại do hoa sen

triển du lịch, tuy nhiên chưa phát huy hết tiềm năng vốn có. Các dịch vụ du lịch chủ yếu mang tính tự phát của hộ dân, quy mô còn nhỏ lẻ. Trong thời gian tới, người nông dân rất cần sự quan tâm đầu tư xây dựng cơ sở vật chất phục vụ du lịch, đào tạo kỹ năng phục vụ du khách cũng như quảng bá sản phẩm thương hiệu sen, xây dựng các dự án kêu gọi thu hút các nhà đầu tư phát triển du lịch xanh tại các đầm sen.

"Thời gian qua, cụ thể hóa Chương trình số 04-CTr/TU của Thành ủy về việc đẩy mạnh thực hiện hiệu quả Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới gắn với cơ cấu lại ngành nông nghiệp và phát triển kinh tế nông thôn, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nông dân giai đoạn 2021 - 2025, Hà Nội đã quan tâm việc phát triển kinh tế du lịch nông nghiệp, nông thôn gắn với xây dựng nông thôn mới trên địa bàn. Do đó, việc khai thác và làm nổi bật những đặc trưng riêng có về du lịch nông nghiệp, nông thôn trong định hướng phát triển du lịch của Thủ đô và cả nước. Chúng tôi bày tỏ sự tin tưởng, Luật Thủ đô năm 2024 vừa được Quốc hội thông qua với nhiều chính sách đột biến để thúc đẩy các mô hình phát triển nông nghiệp sinh thái gắn với du lịch trải nghiệm và phát huy thế mạnh của từng địa phương...", ông Vương Đắc Lập cho hay.

Đầm sen xanh bát ngát đang làm hồi sinh những thửa ruộng trũng bỏ hoang tại địa phương

nông sản, nhạy bén với nhu cầu của thị trường, các chủ đầm đã biến sen của mình thành địa điểm hút khách đến tham quan, chụp ảnh,

phụ thuộc nhiều vào thời tiết, kỹ thuật chăm sóc của người dân vẫn còn hạn chế. Đặc biệt, mặc dù các địa phương đã bước đầu phát

ỨNG DỤNG CÁC GIÁ TRỊ CỦA CÂY SEN TRONG SẢN PHẨM THƯƠNG MẠI VỀ TRÀ SEN TẠI VIỆT NAM

Đoàn Thị Kim Dung

Tóm tắt: Ở Việt Nam, sen là loài cây được trồng phổ biến ở tất cả các địa phương. Đây là loài cây mà tất cả các bộ phận từ cuống, lá, củ, hoa... đều được sử dụng, và trong Đông y, thường sử dụng những bộ phận của cây sen để bào chế thành các vị thuốc có lợi cho sức khỏe. Còn trong văn hóa Việt Nam, hoa sen đã trở thành biểu tượng xuất hiện trong nhiều di tích kiến trúc văn hóa Phật giáo. Hoa sen cũng được đề xuất chọn làm Quốc hoa... Tơ sen, lá sen hiện cũng được nhiều người khai thác để chế biến làm thành những tấm lụa mát mịn, hay để pha nước uống có lợi cho sức khỏe...

Với người Hà Nội, hoa sen là loài hoa quen thuộc. Cứ mỗi độ hè về, những đầm sen ven hồ Tây lại khoe sắc. Người Hà Nội thích chơi hoa sen vì sự thanh tao của loài hoa này. Ngoài ra, theo phong thủy, trưng hoa sen trong nhà có tác dụng điều hòa khí vượng, tăng cường những năng lượng về sức khỏe cho ngôi nhà, giúp gia chủ gỡ bỏ mọi ưu phiền, bình an.

Ven hồ Tây, người dân trước đây trồng nhiều loại sen, trong đó nổi tiếng nhất là sen Bách Diệp. Gọi là sen Bách Diệp bởi trung bình mỗi bông sen có tới 100 cánh. Sen Bách Diệp có 2 màu chính là hồng và trắng, mỗi sắc hoa đều mang một nét đẹp riêng. Đặc biệt, thời gian nở của loài hoa này rất dài, từ lúc bắt đầu bung nở đến lúc tàn kéo dài từ 15 - 20 ngày.

Hoa sen Tây Hồ ngoài việc phục vụ nhu cầu chiêm ngắm, hoặc trang trí thì chủ yếu được khai thác phục vụ nghề ướp trà sen. Trà sen hồ Tây từng được ví là “Thiên cổ đệ nhất trà” - một loại trà hảo hạng. Phường Quảng An của quận Tây Hồ từ xưa cũng đã nổi tiếng với những gia đình làm nghề ướp trà sen cung cấp cho thị trường. Nhiều người gắn bó với nghề ướp trà sen ở đây đã trở thành những nghệ nhân tên tuổi, với bí quyết ướp trà sen riêng. Nghề ướp trà sen nói chung, và ướp trà sen Tây Hồ nói riêng, trải qua nhiều công đoạn, rất tỉ mỉ. Từ việc lựa sen, lựa thời điểm hái hoa sen, cho tới

lựa loại trà để ướp... Để ướp được một kg trà sen, cần từ 5.000-7.000 bông hoa sen. Do đó, giá thành của trà sen thành phẩm thường khá cao. Xưa, trà sen là thức uống chỉ dành riêng cho vua chúa, sau này thì những gia đình giàu có mới có cơ hội thưởng thức loại trà này...

I. Giới thiệu: Trà sen Tây Hồ (đôi khi còn được gọi là Trà sen hồ Tây, Thiên Cổ Đệ Nhất Trà)

Là một đặc sản trong ẩm thực Hà Nội làm từ hoa sen bách diệp mọc tại một số khu vực ở hồ Tây (nay thuộc quận Tây Hồ, Hà Nội). Người ướp trà sen sử dụng trà đặc sản từ một số vùng tại Thái Nguyên, Hà Giang hoặc Phú Thọ. Sau khi tuyển chọn kỹ lưỡng sen Tây Hồ và trà, các nghệ nhân sẽ tiến hành một quy trình ướp và sấy trà khá cầu kỳ để cho ra sản phẩm trà sen. Giống sen Bách Diệp Tây Hồ, là loại sen có nhiều cánh nhỏ, có 2 màu (màu trắng hoặc màu hồng phớt), có nụ mọc không đáng kể. Thổ nhưỡng, khí hậu, nguồn nước đặc biệt của hồ Tây được cho là lí do tạo nên sen bách diệp.

Trà sen Tây Hồ thường có giá trị kinh tế tại thị trường Việt Nam. Không chỉ trà sen Tây Hồ được xem là thức uống đáng chú ý trong nền văn hoá trà tại Việt Nam, nghệ thuật ướp trà cũng đã trở thành nét văn hóa đặc trưng của Hà Nội nói riêng, Việt Nam

nói chung. Năm 2023, trà sen Tây Hồ vinh dự là một trong 3 phẩm trà Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng mời Chủ tịch Tập Cận Bình. Hồi tháng 3 năm 2024, trà sen Hồ Tây được sử dụng để mời tỷ phú Bill Gates (người Mỹ) cùng bạn gái thưởng thức.

Trà ướp sen là một vật phẩm quý giá, xưa kia chỉ dành cho vua chúa và những gia đình quyền quý. Và nghề ướp trà sen có từ rất lâu đời, chủ yếu đến từ người dân các làng cổ gồm: Quảng Bá, Tây Hồ và Nghi Tam. Từ khi quận Tây Hồ được thành lập, địa bàn phường Quảng An là nơi tập trung nhiều hộ ướp trà sen nhất là khu đất của làng Quảng Bá cũ.

II. Các thương hiệu Trà sen tại Việt Nam được biết tới dưới nhiều hình thức

2.1. Những nghệ nhân ướp Trà sen nổi tiếng

- Nghệ nhân Nguyễn Thị Dân

Cụ Dân sinh năm 1924, từ 9 tuổi, cụ Dân đã theo mẹ bán sen để ướp trà.

Cụ Dân vẫn nhớ những vị khách đến nhà, những lần đài truyền hình Nhật Bản đến làm phim. Và bà Thân, người con gái duy nhất của cụ Dân, đang giữ nghề làm trà sen như mạch nguồn thắm sâu, tao nhã, riêng có của Thăng Long - Đông Đô - Hà Nội...

- Nghệ nhân Ngô Văn Xiêm

Sinh ra trong gia đình có nhiều thế hệ làm trà sen Tây Hồ truyền thống, ông Ngô Văn Xiêm (sinh năm 1948) là một nghệ nhân làm trà sen nổi tiếng bậc nhất Tây Hồ. Với 4ha đầm sen bách diệp, mỗi ngày, từ 4 giờ sáng, gia đình ông Xiêm thu hoạch được khoảng 2.000 - 2.500 bông sen đầu mùa, đến chính vụ sẽ thu được khoảng 10.000 bông.

Cho đến nay, trà sen Xiêm đã được xếp hạng đạt chuẩn OCOP 4 sao; là đơn vị được các cấp lãnh đạo tin tưởng sử dụng trà để tiếp các đối tác quan trọng, quan chức cấp cao trong và ngoài nước.

Hình tượng nghệ nhân có vai trò quan trọng trong gìn giữ các giá trị truyền thống,

là tượng đài trong làng nghề. Vì vậy, cần phủ sóng hình ảnh nghệ nhân gắn liền với các hoạt động thương mại cũng như văn hoá của làng nghề.

2.2. Hợp tác xã thương mại về trà sen

Hoạt động dưới cơ sở pháp lý như doanh nghiệp, là một tập thể các hộ kinh doanh... có những quyền lợi đặc thù riêng biệt.

- HTX Nông nghiệp dịch vụ Quảng An do ông Vũ Hoa Thảo làm chủ nhiệm

Theo một ước tính năm 2012 của ông Vũ Hoa Thảo, Chủ nhiệm hợp tác xã Quảng An cho biết tổng diện tích mà phường này còn khoảng hơn 15ha chia đều cho 4 hồ, đầm là hồ Đầu Đồng, hồ Thủy Sứ, đầm Trị và ao Chùa. Vào mùa sen nở, mỗi ngày 4 hồ này cho thu hoạch xấp xỉ 10.000 bông hoa đạt tiêu chuẩn để ướp trà.

- HTX Sen Thường Tín

Hoạt động từ năm 2022, nổi bật với các sản phẩm về trà Shan tuyết ướp sen bách diệp, diện tích 30 mẫu, trung bình một ngày lấy hoa sen ướp trà đạt 10.000b /1 mẫu.

- HTX Hoàng Trà (xã Phù Vân, thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam)

Được thành lập từ năm 2019, xây dựng được 15 mẫu vùng nguyên liệu Sen Bách Diệp dùng để ướp trà.

- HTX Sen Nam Đàn

Năm 2018, HTX nông nghiệp Sen quê Bác ra đời, gồm 17 thành viên, với số vốn 10,6 tỷ đồng,

ngành nghề kinh doanh chủ yếu là trồng, chăm sóc, cung ứng các giống sen; chế biến sâu các sản phẩm về sen.

2.3 Thương hiệu Trà Sen tư nhân

- Trà Sen Minh Cường

Chuyên về các mặt hàng trà ướp hương, trà sen Bách Diệp.

- Công ty cổ phần Sen Cộng

Hệ sinh thái đầm sen, cung cấp nhiều giống Sen khác nhau, du lịch dịch vụ liên quan đến Sen, sản xuất và bán trà ướp Sen.

- Trà Sen Bách Diệp Tây Hồ Sosen

Chuyên cung cấp các set quà tặng trà Sen, hướng đi tiếp cận thị trường dưới góc độ giáo dục di sản.

- Và các đơn vị kinh doanh theo hộ cá thể

III. Khai thác các giá trị của cây Sen

3.1 Giá trị về nông nghiệp

Ngoài các sản phẩm trà Sen như đã nói ở trên, cây Sen còn ban tặng cho chúng ta rất nhiều những giá trị đặc biệt khác như:

Tơ sen: Nghệ nhân Ưu tú Phan Thị Thuận, người đã thành công nghiên cứu ra tơ sen Việt Nam, đã được nhiều nguyên thủ quốc gia, nhiều nhân vật nổi tiếng thế giới ưa thích.

Trà Lá sen tinh chất bình vôi, trà lá sen tam thất, sản xuất theo nghiên cứu của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam -

Công ty xuất nhập khẩu Biona Việt Nam.

HTX Sen Vân Đài - Thái Bình đã chuyển đổi thành công 6ha từ đất trồng lúa kém hiệu quả sang trồng các loại sen. Bà Nguyễn Thị Chiến, Phó giám đốc HTX Sen Vân Đài Cho biết:

Hiện nay, giống sen lấy hoa ướp trà cho năng suất hoa khoảng 40.000 bông/1.000m² trong thời gian 6 tháng; giống sen lấy hạt tỷ lệ đậu quả đạt 98%. Đối với giống sen lấy nõg, một lúa trung bình thu hoạch từ 150 - 200kg/ha. Với giống sen lấy củ, sau gần 3 tháng cho thu hoạch củ với sản lượng từ 9 - 10 tấn/ha.

3.2 Giá trị về văn hoá, mỹ thuật

Hình tượng hoa sen dưới thời Lý, trần

Hoa cỏ dưới thời Lý, thời kỳ mà Đạo Phật được đề cao, cũng là giai đoạn chính quyền quân chủ được khẳng định, ít nhiều dựa trên hệ tư tưởng Phật giáo, nên đương thời quan tâm nhiều tới hoa sen nhiều hơn các loài hoa khác.

Có thể thấy rằng, hầu như trên hiện vật nào cũng có hoa sen, như chân tảng kê cột, trang trí trên miệng bình thạp, hay vẽ trên gốm...Nhà nghiên cứu Vương Kim - Phan Bá Cầm, trong bài “Hoa sen với Đạo Phật” (đăng trên Tạp chí Văn Hạnh, số 4, Sài Gòn, 1965), cho chúng ta biết:

“Với các tôn giáo thời cổ, hoa sen được xem là vật thiêng liêng, tượng trưng cho vũ trụ vô hình và hữu hình, cho sức sáng tạo vật chất và tinh thần.”

Còn theo PGS.TS Triệu Thế Hùng trong bài “Về hình tượng thực vật qua di sản văn hoá Việt” (Tạp chí Di sản văn hoá, số 4, 2012) thì: “Sen có hương hơn các thứ hương, sạch hơn trong mọi chỗ sạch. Đồng thời, hoa sen cũng là hiện thân của mọi nguồn hạnh phúc trần gian và ở mặt nào nó, sen là hiện thân của sự sinh sôi, nảy nở... Chính bởi như vậy, nên dưới thời Lý, đôi khi biểu tượng gắn với vua là rồng, thường được chạm nổi từng cặp trong lòng cánh hoa sen. Hình tượng này, như nói lên sự đồng nhất giữa vương

quyền và thần quyền ở đầu thời tự chủ.”

Hoa sen trong kiến trúc

Chùa Kim Liên là ngôi chùa nằm trên phường Quảng An, quận Tây Hồ, Hà Nội được xây dựng năm 1443 dưới thời nhà Lý, nhà Trần. Chùa Kim Liên được mệnh danh là “bông sen vàng trên mặt nước hồ” nhờ sở hữu vị trí đắc địa, xung quanh bốn bề sông nước, kiến trúc chùa có bố cục chữ Tam, mặt bằng hình chữ nhật, các đầu đao nở xoè, mang dáng đoá sen với ngụ ý của tên chùa Kim Liên.

Một đồ án Rồng phù đội sen tìm thấy ở phía ngoài điện thiêu hương hay ở tam quan chùa Kim Liên, trán rồng phù hình cánh sen có cùng lối tả với đầu Việt, nằm giữa vân mây xoắn, đao mây lửa, thành cụm hoa văn khá sinh động.

Hình tượng hoa sen trong Mỹ thuật

Hoa sen là một đề tài muôn thuở và gần gũi với rất nhiều thế hệ họa sỹ tạo hình Việt Nam. Đã có rất nhiều họa sỹ vẽ về hoa sen và hình ảnh phụ nữ đẹp bên hoa sen, từ Nguyễn Gia Trí vẽ “Thiếu nữ bên đầm sen” (sơn mài - 1938) mô tả cảnh các thiếu nữ mặc áo dài thướt tha đang tung tăng dạo chơi bên đầm sen; Tô Ngọc Vân “Thiếu nữ bên hoa sen”, (sơn dầu - 1944) đến Nguyễn Sáng “Thiếu nữ bên hoa sen” (sơn dầu - 1972), được coi là tiêu biểu cho giai đoạn cuối của họa sỹ trong sự nghiệp sáng tác theo xu thế lãng mạn.

3.3 Ứng dụng các giá trị của hoa sen trong sản phẩm thương mại về trà sen của thương hiệu Trà Sen Bách Diệp Sonsen

Thương hiệu trà sen Bách Diệp Sonsen thuộc công ty TNHH MTV Chuông Vàng, là thương hiệu có hướng đi rõ ràng về truyền thông văn hoá thông qua hình ảnh hoa sen. Ý thức được việc bảo tồn và phát huy di sản làng nghề đang dần bị mai một, thương hiệu đã đưa những giá trị văn hoá, giá trị mỹ thuật vào thương mại quảng cáo, như một hình thức giáo dục di sản đến khách hàng.

Cái tên thương hiệu SONSEN có ý nghĩa là sự may mắn, sang trọng, ngụ ý của chữ “Son” trong Lôu son gác tía, Sơn son thép vàng... Sơn trong tấm lòng son sắt, trước sau như một của người phụ nữ Việt Nam. Bởi hình tượng hoa sen mang tính âm, có tính sinh sôi nảy nở, bao bọc chở che, khởi nguồn của mọi hạnh phúc trong triết lý nhân sinh Việt. Thương hiệu Sosen ứng dụng những đường nét họa tiết thời Lý, màu sắc trong tín ngưỡng thờ Mẫu, để đưa vào thiết kế các ấn phẩm như Logo, bao bì, ấn phẩm quảng cáo... Biến những giá trị vô hình thành một món quà hữu hình đến tay khách hàng, từ đó làm sống dậy những giá trị trường tồn đến với xã hội.

IV. Kết luận

Thực tế đã cho thấy, các sản phẩm được chế biến từ cây sen rất đa dạng và ngày càng được nghiên cứu, chế biến theo những cách tiếp cận mới, phù hợp với xu thế thời đại. Những sự sáng tạo này đã giúp cho cây sen có thêm những “giá trị gia tăng” khác, bên cạnh vẻ đẹp của những đầm sen mùa hoa nở.

Trong những hướng đi khai thác giá trị từ hoa sen để ứng dụng vào cuộc sống, thì ướp trà sen Bách Diệp Tây Hồ là một hướng đi khá mới mẻ. Điều này không chỉ giúp phục hồi những đầm sen Bách Diệp đang ngày một ít đi, có nguy cơ biến mất ở ven hồ Tây (Hà Nội) mà còn nâng tầm giá trị của trà sen Tây Hồ sau một thời gian bị trùng xuống, thậm chí sa sút về chất lượng

do nhiều yếu tố của kinh tế thị trường.

Để hướng đi này trở nên bền vững và làm dày nền văn hóa, thành lịch của người Hà Nội, cần có sự đầu tư bài bản, từ việc khoanh vùng trồng sen, áp dụng những biện pháp kỹ thuật đúng đắn, lành mạnh với loài sen Bách Diệp đặc sắc.

Bên cạnh đó, cần có những quy trình thích hợp trong việc khai thác cũng như sự kết hợp giữa kỹ thuật ướp trà cổ truyền với sự hỗ trợ của máy móc để làm sao trà sen Bách Diệp Tây Hồ vừa “chuẩn vị”, vừa bảo quản được lâu, hướng tới những người thích uống trà ở khắp mọi nơi, ở tất cả các thời điểm trong năm...

Tư liệu tham khảo:

1. Trần Lâm Biên, *Một con đường tiếp cận lịch sử*. NXB Văn hóa dân tộc, 2003.
2. Nguyễn Du Chi, *Hoa văn Việt Nam*, NXB Mỹ thuật, 2002.
3. Nghệ thuật chạm khắc cổ Việt Nam, Viện NT - Bộ văn hóa, 1975.
4. Thích Thanh Từ, *Bát nhã ba la mật đa tâm kinh*. NXB Tôn giáo, 1999.
5. Triệu Thế Hùng (2013), *Hình tượng thực vật trong nghệ thuật tạo hình của người Việt*, Nxb Thời Đại.
6. Triệu Thế Hùng (2005), *Hoa sen trong mỹ thuật truyền thống Việt*, Tạp chí Văn hóa nghệ thuật, số 4, tr. 94 - 98.

Tươi mới

**SẢN PHẨM OCOP 4 SAO:
TINH HOA CỦA ĐẤT TRỜI**

Nghệ nhân Lưu Thị Hiền - Trà sen Hiền Xiêm

***Kính thưa: Các đồng chí lãnh đạo
Thành phố Hà Nội***

***Kính thưa: Các đồng chí lãnh đạo
quận Tây Hồ***

***Kính thưa toàn thể các quý vị đại
biểu, khách quý!***

Hôm nay, tôi rất vinh dự được tham gia Hội thảo “*Bảo tồn và Phát triển hoa sen Việt Nam*” do Sở Nông nghiệp và PTNT Thành phố Hà Nội tổ chức.

Lời đầu tiên, cho phép tôi xin gửi tới các đồng chí lãnh đạo Thành phố Hà Nội, các đồng chí lãnh đạo quận Tây Hồ cùng toàn thể các đại biểu khách quý lời kính chúc sức khỏe, hạnh phúc và mọi sự may mắn.

Kính thưa các quý vị đại biểu!

Tôi là Lưu Thị Hiền, hiện đang sinh sống tại phường Quảng An, quận Tây Hồ. Gia đình chúng tôi may mắn được sống trên mảnh đất mà thiên nhiên ban tặng đó là Hồ Tây - viên ngọc quý giữa lòng Thủ đô. Phường Quảng An của chúng tôi có rất nhiều danh lam thắng cảnh nổi tiếng như Chùa Kim Liên, Phủ Tây Hồ và đặc biệt được nhiều người biết đến với nghề truyền thống, một nét đẹp văn hóa tinh tế của người Hà Nội, đó là nghề ướp trà sen.

Trà ướp hương sen Tây Hồ là một thức uống tao nhã trong văn hóa của người Hà Nội. Nhắc đến nghề truyền thống ướp trà sen không thể không nói tới phường Quảng An. Trải qua thời gian, ngày nay trà sen đã đem đến niềm tự hào cho người dân nơi đây. Tuy nhiên dưới sự cạnh tranh của thị trường, với phương pháp làm thủ công, nhiều áp lực, số hộ theo nghề ướp trà sen chỉ còn rất ít.

Nếu quý vị muốn thưởng thức trà sen và mua làm quà, cứ đến phường Quảng An hỏi thì ai cũng biết đến thương hiệu Trà sen Hiền Xiêm bởi vì sản phẩm của gia đình chúng tôi đã được nhiều người trong nước và Quốc tế biết đến.

Hàng năm, mỗi khi hè về, những búp sen hồng bắt đầu nở rộ cũng là lúc những

người làm nghề ướp chè sen ở phường Quảng An, trong đó có gia đình chúng tôi bắt đầu vào mùa vụ mới. Điều may mắn lớn nhất khi theo nghề mà tôi có được là sự ủng hộ của chồng và các con, cháu. Hàng ngày, vợ chồng tôi cùng các con, cháu đã cùng nhau miệt mài ướp trà sen. Ngay từ nhỏ, tôi đã biết tách cánh, phơi nhụy, xem bố mẹ ướp trà. Cứ thế, nghề ướp trà “ngấm” vào tôi lúc nào không biết. Đến giờ, tôi làm trà sen vì đam mê chứ không đặt nặng chuyện kinh doanh lỗ, lãi. Nghề này vốn nhiều vất vả, thức khuya, dậy sớm, phải nâng giắc cho từng mẻ trà sấy bằng phương pháp thủ công, những ngày nắng nóng, ít người chịu được sức nóng trong lò sấy than củi để sấy trà, bởi vậy nhiều hộ đã bỏ nghề. Nếu không tâm huyết thì không thể theo đuổi được nghề này. Biết nghề nhiều vất vả nhưng tôi vẫn muốn giữ nghề của gia đình, hiện tại tôi truyền bí quyết làm trà cho các con tiếp tục gìn giữ nghề.

Năm nay tôi đã gần 80 tuổi, gắn bó với nghề ướp trà sen mặc dù trải qua những thăng trầm vất vả nhưng chưa khi nào tôi cảm thấy chán nản công việc hay mất đi tình yêu nghề. Tôi nhận thấy luôn có một niềm đam mê, tự hào, hãnh diện về nghề với những cảm xúc khó có thể đo, đếm được. Với tôi, làm trà sen là để gói những nét tinh hoa, đặc trưng của Hồ Tây gửi tới khách hàng trong nước và quốc tế để quảng bá thức trà nổi tiếng của làng Quảng An. Gia đình chúng tôi có nhiều đời làm nghề ướp trà sen và hiện nay toàn bộ con cháu đều tham gia, gìn giữ nghề mà ông cha để lại. Hàng ngày, vợ chồng tôi cùng các con, cháu cũng miệt mài cùng nhau ướp trà sen. Mọi người trong gia đình từ già đến trẻ, mỗi người một việc từ tách cánh, phơi nhụy, tách lấy những hạt gạo để riêng rất kỳ công. Việc lấy gạo sen là công đoạn khó, người làm phải nhẹ nhàng, khéo léo sao cho gạo sen không bị vỡ nát, bay mất hương thơm. Người làm phải biết độ nóng, nguội của trà, phải kiên trì nâng giắc trong từng mẻ sấy. Trà được sấy theo cách truyền thống bằng than hoa để cho

ra hương thơm đặc trưng. Càng ướp nhiều lần thì hương sen càng quyện, trà càng thơm lâu. Để ướp được 1kg trà sen phải có 1.500 bông hoa sen (mà hoa sen của chúng tôi dùng để ướp trà là loại Sen Bách Diệp trồng tại Hồ Tây - loại hoa có 100 cánh vừa được sắc, vừa được hương bởi có nhiều gạo sen) cộng với loại trà ngon, sạch; phải qua đủ 21 ngày với 7 lần vào hương gạo sen và 7 lần sấy mới có được trà sen tuyệt hảo. Thực sự có những ngày trời nắng nóng, cộng nên nhiệt của lò sấy nếu không có lòng “đam mê”, chắc chắn tôi sẽ không làm nghề được. Với chi phí thực tế hiện nay, mức giá mười nghìn đồng/bông hoa sen thì để làm một kg trà sen, chi phí đầu vào đã lên tới trên chục triệu, chưa kể tiền nhân công. Tôi làm vì những người khách quen, họ uống trà của tôi và gọi điện đặt hàng. Cứ vậy, đến vụ sen là gia đình tôi lại làm trà với niềm đam mê. Với gia đình tôi quan trọng nhất làm sao để trà thơm ngon, đạt chất lượng tốt nhất tới tay khách hàng. Ngoài việc gìn giữ văn hóa của người Hà Nội, nghề làm trà sen còn tạo ra nhiều công ăn việc làm cho những lao động yếu thế giản đơn. Chúng tôi mong nghề làm trà sen được quảng bá để giữ nghề truyền thống của người Hà Nội chứ không phục vụ mục đích kinh doanh, bởi lợi nhuận nghề đem lại không lớn như kinh doanh các ngành nghề khác. Nghề làm trà đem lại hương thơm cho gia đình, cho người làm, không mang tính chất cạnh tranh kinh tế.

Kính thưa các quý vị đại biểu!

Trong nhiều năm qua, chúng tôi luôn được các cấp lãnh đạo quan tâm, tạo điều kiện để gìn giữ làng nghề, được tham gia các sự kiện lớn, các hội chợ kết nối giao thương với các quận, huyện, tỉnh thành. Đặc biệt, được thành phố và quận luôn quan tâm để chúng tôi được tham gia các gian hàng giới thiệu các sản phẩm và được tham gia Chương trình OCOP của quận và Thành phố. Đến nay, thương hiệu “Chè sen Quảng An - tinh hoa chè Việt” của chúng tôi đã được công nhận từ năm 2013 tiếp

tục được phát triển với thương hiệu trà sen Hiền Xiêm là đại diện duy nhất đạt chứng nhận OCOP 4 sao. Sản phẩm Trà sen Hiền Xiêm đã được lựa chọn, cho phép phục vụ tại Hội nghị Thượng đỉnh Mỹ - Triều Tiên tại Thủ đô Hà Nội năm 2019 và được lựa chọn để phục vụ tiệc trà tiếp đón Phu nhân TBT Trung Quốc bà Bành Lệ Viên tại bảo tàng Phụ nữ Việt Nam nhân chuyến thăm của Chủ tịch và Phu Nhân tới Việt Nam năm 2023.

Ngoài sản phẩm ướp sen truyền thống, chúng tôi còn ướp chè bông trước đây phải bảo quản trong ngăn đá và hiện nay đã sấy thăng hoa mang đi khắp nơi được nhiều người thưởng thức.

Trong thời gian tới, để tiếp tục gìn giữ và phát triển làng nghề, chúng tôi mong muốn các cấp lãnh đạo quan tâm, tạo điều kiện để chúng tôi - những người dân trực tiếp làm nghề truyền thống tại địa phương tiếp tục được tham gia trồng sen Bách Diệp tại tất cả các hồ nhỏ xung quanh Hồ Tây, tiếp tục được quan tâm hỗ trợ về giống cây, kỹ thuật và được phổ biến những kinh nghiệm, những công nghệ mới tiên tiến trong việc chăm sóc cây sen - nguồn nguyên liệu chính để sản xuất trà sen; Đồng thời tạo điều kiện để gia đình tôi có thể là địa điểm giới thiệu quảng bá sản phẩm trà sen Tây Hồ để gìn giữ và phát triển nghề truyền thống của địa phương.

Nhân dịp Hội thảo hôm nay, tôi xin trân trọng cảm ơn các cấp lãnh đạo đã luôn quan tâm, tạo điều kiện trong thời gian qua cho các gia đình chúng tôi và kính mong các cấp lãnh đạo tiếp tục quan tâm, tạo mọi điều kiện để chúng tôi sớm được công nhận “Làng nghề Trà sen Quảng An”.

Trân trọng cảm ơn các quý vị đã chú ý lắng nghe!

PHÁT TRIỂN NGÀNH TƠ SEN GÓP PHẦN BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN GIÁ TRỊ CÂY SEN VIỆT NAM

Nghệ nhân ưu tú Phan Thị Thuận
Giám đốc công ty Dâu tằm tơ Mỹ Đức

Kính thưa toàn thể hội nghị!

Trước tiên cho phép tôi xin gửi lời chào trân trọng, lời kính chúc sức khỏe tới các đồng chí lãnh đạo các cấp, các đồng chí chủ trì hội nghị và toàn thể đại biểu khách quý về dự hội nghị, chúc hội nghị của chúng ta thành công tốt đẹp.

Kính thưa toàn thể hội nghị!

Trong tự nhiên cây sen có ở nhiều nước trên thế giới trừ một số nước, vùng có khí hậu lạnh quanh năm. Việt Nam là nước có khí hậu nhiệt đới gió mùa, miền Bắc có ảnh hưởng của khí hậu lạnh (mùa đông); các tỉnh phía Nam nóng và ẩm quanh năm.

Cây sen có ở khắp đất

nước Việt Nam, khoảng gần 3.000 héc-ta. Cây sen ở Việt Nam đã sử dụng hầu hết các bộ phận thân, lá, củ, hoa, hạt... để làm mỹ phẩm, thực phẩm, dược liệu, hương liệu, trang trí, ...

Nói về cây sen Việt Nam thì ai ai cũng nghĩ ngay đến hoa sen; Đây là loài hoa có ý nghĩa vô cùng đặc biệt trong văn hoá tâm linh của người Việt. Cây sen đã đi vào cuộc sống đời thường của người dân đất Việt, được khắc hoạ hình ảnh trong tục ngữ, ca dao, hay những làn điệu dân ca của dân tộc Việt Nam. Sen đã đi vào nghệ thuật điêu khắc, thi ca, nhạc, họa dân tộc. Sen cũng là biểu tượng cho Phật giáo với truyền thuyết về sự ra đời của Đức Phật tổ, với hình ảnh Phật ngự tòa sen... Cây sen Việt Nam có những tố chất khác với các loài sen trên thế giới; ngắm bông hoa sen thấy giản dị, thuần khiết, “gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn”. Hoa sen đã trở thành “quốc hoa” của dân tộc Việt Nam.

Từ ngàn đời nay, cây sen và hoa sen đã ăn sâu vào tâm trí, cuộc sống và tồn tại trong lòng của mỗi người dân đất

Việt, một biểu tượng của sự linh thiêng, trường tồn và luôn được trân trọng. Hình ảnh của cây sen, hoa sen được kết hợp với hình ảnh của những chiếc áo dài của người phụ nữ Việt Nam và luôn được phụ nữ khắp năm châu ngưỡng mộ và trân quý.

Đến với hội thảo hôm nay, tôi muốn trình bày 1 nội dung vô cùng quan trọng đó là “Phát triển ngành tơ sen góp phần bảo tồn và phát triển giá trị cây sen Việt Nam”.

Kính thưa toàn thể Hội nghị!

Năm 2017, tôi được Tiến sĩ Trần Thị Quốc Khánh mời tham gia vào Nghiên cứu thử nghiệm mô hình sản xuất sợi từ cuống sen tại Việt Nam; cùng với các cộng sự. Khi đề tài kết thúc, nghiệm thu, công bố nhưng kết quả không thể thực hiện được trong cuộc sống thực tế. tôi rất băn khoăn và trăn trở. Tôi có quay lại thăm đất nước Myanmar để xem họ chế biến tơ từ cây sen như thế nào, nhưng cũng không thu được kết quả nào khác. Đồng thời tôi tìm kiếm các loại sách báo, tài liệu viết về chế biến tơ sen thì quá ít ỏi và sơ đẳng, không giúp ích gì cho tôi. Hằng đêm tôi trăn trở suy nghĩ rất nhiều và tự đặt ra câu hỏi: Vì sao có kết quả nghiên cứu rồi mà các địa phương được tập huấn, hướng dẫn mà vẫn không phát triển được. Ngay ở Phùng Xá -

huyện Mỹ Đức cũng không phải là trường hợp ngoại lệ. Từ đó tôi tiếp tục nghiên cứu tiếp để tìm nguyên nhân và tự trả lời cho câu hỏi vì sao ở phía trên..... Với năng lực cũng như trình độ chuyên môn của một người là nghệ nhân ưu tú được thừa hưởng những đức tính quý báu của ông cha để lại đó là: cần cù sáng tạo; thắng không kiêu, bại không nản...

Và tôi đã tìm ra vì sao kết quả Đề tài không thể áp dụng vào cuộc sống; bởi vì:

Giá thành sản phẩm rất cao, chất lượng sợi tơ rất thấp, thị trường không thể chấp nhận được.

Trước những khó khăn như vậy tôi trăn trở vì sao giá thành tơ sen cao, chất lượng tơ thấp; qua 3 năm (2018-2020) năm đầu tư công sức, tiền tài, trí tuệ tôi đã thử nghiệm nhiều mô hình nghiên cứu để làm sao giảm giá thành tơ sen nhưng phải nâng cao chất lượng hơn nữa mới có thể cạnh tranh trên thị trường cũng như đáp ứng nhu cầu thị hiếu của khách hàng.

Bằng những kinh nghiệm về phục hồi phát triển tơ tằm của những năm cuối thời kỳ bao cấp, rồi thành công của việc nghiên cứu đưa ra Giải pháp sáng tạo “Con tằm tự dệt” đã giúp cho tôi đủ lòng kiên nhẫn, dũng cảm và trí tuệ tuyệt vời để một lần

nữa chinh phục thành công giải pháp sáng tạo đưa các sản phẩm tơ sen của Việt nam sánh vai và vượt trội các sản phẩm tơ sen trên thế giới.

Năm 2020 tôi đã nghiên cứu thành công và đi vào sản xuất đem lại hiệu quả cao từ trồng và chế biến sợi tơ sen. Kết luận cuối cùng và cũng là kết quả nghiên cứu của tôi là: “Muốn có tơ sen tốt và đẹp, giá cả cạnh tranh thì phải có nguyên liệu tốt (cọng sen), muốn có nguyên liệu tốt thì phải hoàn thiện quy trình trồng sen thật tốt” bên cạnh đó cũng cần hoàn thiện bổ sung một số nội dung hỗ trợ đó là quản lý tốt, đào tạo nguồn nhân lực, nâng cao kỹ thuật se tơ sen và bổ sung một số chất phụ gia hữu cơ để làm cho sợi tơ sen mềm mại, mịn, mát, sáng bóng. Từ đó chúng tôi tiến hành thực hiện các công việc sau:

1. Nghiên cứu hoàn thiện quy trình trồng sen lựa chọn thu hoạch cọng lá, cọng hoa để chế biến tơ sen.

Ở Việt Nam có rất nhiều loại sen đã được trồng; tùy theo mục đích sử dụng mà người ta trồng giống sen khác nhau, trên những chân đất khác nhau. Ví dụ với mục đích trồng sen lấy củ thì nhập giống sen của Nhật Bản; giống sen này cho năng suất và chất lượng củ rất cao; thường trồng ở vùng đất trồng lúa, mực nước trên ruộng từ 20 - 35 cm là tốt nhất.

Nếu trồng sen lấy hoa, hạt, người ta trồng giống sen quê (giống sen bản địa); có người trồng sen trắng để thu hoạch hoa bán giá cao.

Trồng sen lấy hạt thường trồng giống: Sen đỏ, sen mun, sen diệp, sen phương nam, sen thái... hiện nay có nhiều giống sen cao sản.

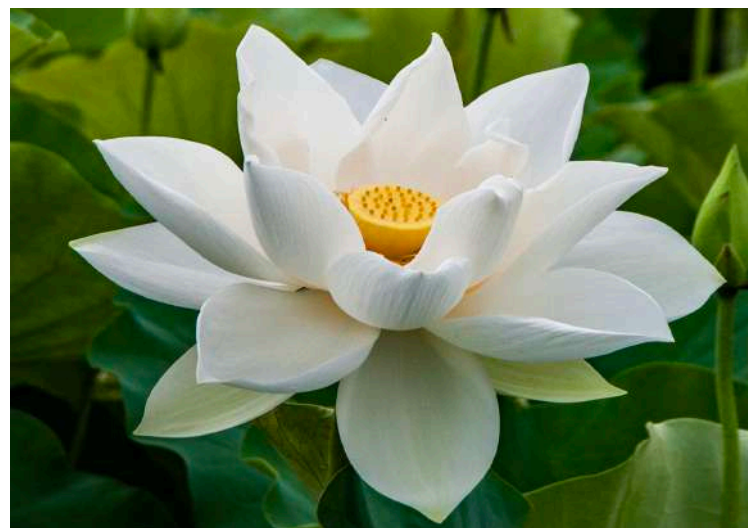
Đối với giải pháp này tôi đã nghiên cứu sản xuất tơ sen từ cọng lá, cọng hoa, cọng gương của cây sen, chứ không chỉ đơn thuần chế biến sen từ cọng lá như đề tài đã nêu, nên tôi nghiên cứu trồng giống sen truyền thống của địa phương. Giống sen này thường trồng ở vùng đất trũng,

nước ngập sâu từ 60 - 100 cm. giống sen này cho thu hoạch cọng lá, cọng hoa, cọng gương rất tốt.

2. Hoàn thiện quy trình kỹ thuật sản xuất tơ sen từ cọng lá, cọng hoa, cọng gương sen, nâng cao chất lượng tơ sen; tạo ra những sản phẩm dệt, may cao cấp đem lại giá trị kinh tế - xã hội, môi trường.

Trong 3 năm từ năm 2018 - 2020 tôi đã tự tay làm từ bắt đầu đến khi kết thúc thành sợi tơ sen, vừa làm vừa ghi chép tỉ mỉ, có sự so sánh các chỉ tiêu cần thiết theo từng đợt làm, thay đổi, bổ sung trong phương pháp tiếp cận se tơ, kéo sợi và được tiến hành nhiều lần khác nhau. Đến năm 2020 tôi đúc kết ra được một số nội dung quan trọng và đưa vào thực hiện đạt kết quả hiệu quả cao nhất như sau:

3. Hướng dẫn thu gom cọng sen từ các vùng trồng sen truyền thống để kiểm soát chất lượng nguyên liệu đầu vào cho giai đoạn kéo và se thành tơ sen.

Đây là một công việc rất quan trọng, đó là nhằm thu gom nguyên liệu (cọng lá, cọng hoa, cọng gương từ những vùng trồng sen truyền thống. ở nội dung này cần tập huấn, hướng dẫn tỉ mỉ để cho người làm nắm bắt được những nội dung, kỹ thuật bắt buộc phải thực hiện để nâng cao năng suất, chất lượng nguồn nguyên liệu sau thu

gom, tránh là thiệt hại cho ruộng sen và gây ô nhiễm môi trường cho vùng trồng sen, nâng cao thu nhập cho người trồng sen.

Sau khi hoàn thiện các quy trình chúng tôi thấy năng suất, chất lượng tơ sen tăng từ 2,3 - 2,5 lần so với cách làm theo các mô hình trước đây; điều này đồng nghĩa với việc nâng cao hiệu quả lên gấp từ 2,3 - 2,5 lần so với cách làm cũ.

Tôi đã viết thành tài liệu hướng dẫn cho các đối tác vệ tinh tham gia với chúng tôi, và kết quả rất thành công; đặc biệt là các vùng nguyên liệu thu gom.

Tôi đã viết lại tài liệu cũng như giáo trình tập huấn đơn giản, ngắn gọn, dễ đọc dễ hiểu, dễ thuộc, dễ áp dụng thông qua thực tế sản xuất được mọi người áp dụng.

Đến nay sản phẩm tơ sen, vải lụa, khăn, túi làm từ tơ sen sản xuất không kịp đặt hàng của khách.

Như đã trình bày ở trên cây sen rất phù hợp với khí hậu, đất đai, thổ nhưỡng của 63 tỉnh, thành phố ở Việt Nam.

Như vậy khả năng áp dụng của giải pháp đã và đang được nhân rộng từng giờ từng ngày, không phân biệt lãnh thổ, dân tộc, tôn giáo hay trình độ văn hóa, ở đây mọi người đều vui vẻ và bình đẳng tham gia tích cực.

Năm 2020 Giải pháp được triển khai tích cực tại công ty dâu tằm tơ Mỹ Đức thuộc đội 13, thôn Hạ Thuộc, xã Phùng Xá, huyện Mỹ Đức TP. Hà Nội.

Công ty triển khai trồng 1,8 ha sen chất lượng cao, với quy trình kỹ thuật đảm bảo tiêu chuẩn sạch. Với tổng số công lao động/1 năm sử dụng như sau:

11 lao động thường xuyên quanh năm với công việc trồng, chăm sóc, thu hoạch, bảo vệ, với mức lương bình quân 300.000đ/người/công, tương đương 9.000.000đ người/tháng.

Tổng số ngày công lao động năm 2023 là 21.500 công; trong đó công lao động kỹ

thuật se tơ, dệt sản phẩm chiếm tỷ trọng lớn và thu nhập 1 lao động từ 12 - 15 triệu đồng/tháng.

Hạch toán hiệu quả sản xuất tơ sen của công ty năm 2023.

Tổng chi phí 20.182.531.500đ.

Doanh thu: 5000 khăn x 8.000.000đ = 40.000.000.000 đồng.

Thu nhập = 40.000.000.000 đồng - 20.182.531.500đ = 19.817.469.000 đồng.

(Mười chín tỷ, tám trăm, mười bảy triệu, bốn trăm sáu mươi chín ngàn đồng chẵn).

Hàng năm đã giải quyết lao động tại chỗ khoảng trên 40 ngàn ngày công lao động, tương đương 4.800.000.000 đồng; đặc biệt giúp cho các cháu thanh thiếu niên, người già còn sức lao động vẫn tham gia và có nguồn thu nhập rất tốt; Thông qua đó giúp người dân cải thiện đời sống vật chất, tinh thần, đoàn kết, chia sẻ giúp đỡ nhau cùng phát triển, góp phần tích cực vào sự nghiệp CNH, HĐH Nông nghiệp, nông thôn.

Đây là 1 nghề mới tạo ra 1 sản phẩm tơ sen có giá trị kinh tế rất cao, quy trình sản xuất được thực hiện và kiểm soát chặt chẽ từ sản xuất, chế biến, thu gom rác thải, xử lý triệt để; rất thân thiện môi trường, và tạo cho môi trường luôn xanh, sạch, đẹp và phát triển bền vững góp phần bảo tồn và phát triển cây sen Việt Nam.

Xin trân trọng cảm ơn các đồng chí, chúc hội nghị thành công tốt đẹp.

PHÁT HUY GIÁ TRỊ KINH TẾ VÀ VĂN HÓA PHI VẬT THỂ SEN TÂY HỒ

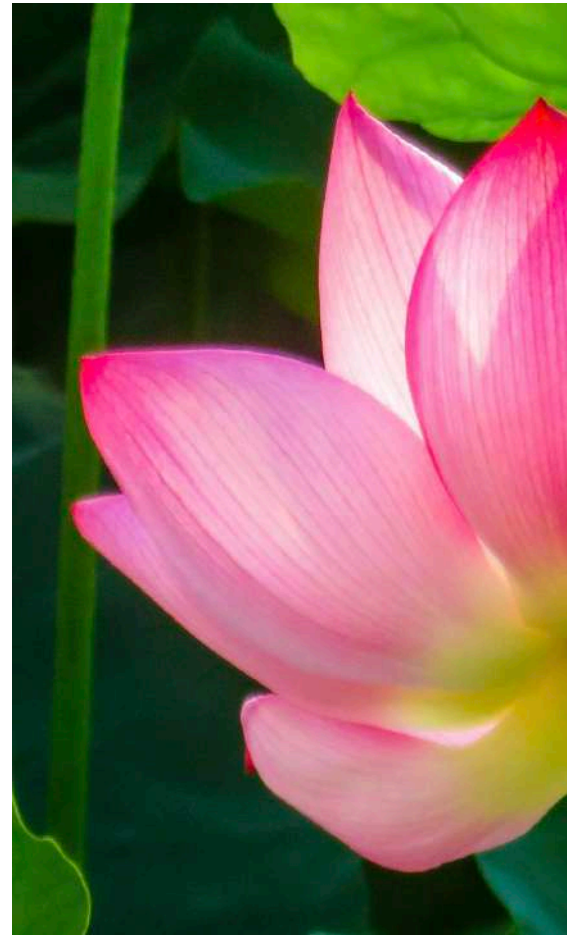
UBND quận Tây Hồ

Kính thưa Hội nghị !

Trong văn hóa người Việt, hoa sen mang hình tượng cao quý, thuộc bộ tứ quý “lan, sen, cúc, mai”. Hoa Sen đã trở thành Quốc hoa của Việt Nam bởi sự thân thuộc, gắn bó với đời sống văn hóa tinh thần của dân tộc ta từ hàng ngàn năm nay. Hoa Sen hội đủ cả sắc và hương, sen biểu trưng cho sự thanh khiết, bình dị mà thanh cao của người quân tử “gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn”. Hoa sen Tây Hồ không chỉ hấp dẫn du khách bởi vẻ đẹp vô thường, mà còn bởi sen đã đi vào thi ca nhạc họa thật nhẹ nhàng nhưng chứa đầy cảm xúc.

Quận Tây Hồ nằm ở phía Bắc thủ đô Hà Nội, nơi được thiên nhiên ưu đãi, nổi bật không chỉ với Hồ Tây - lá phổi xanh của Thành phố, mà còn có Sen Bách Diệp, một giống Sen có 100 cánh, bông to, hương thơm đặc trưng rất khác biệt so với các loài sen khác. Người dân trồng Sen Tây Hồ coi đây là một đặc ân được trời đất ban tặng và đặc biệt các hồ sen lại được hiện diện bên cạnh Hồ Tây thơ mộng, đó cũng chính là niềm tự hào của người dân Tây Hồ chúng tôi.

Đặc sản trà sen Tây Hồ là một trong những sản phẩm mang tính biểu tượng của thủ đô Hà Nội. Với hương thơm dịu nhẹ, vị thanh mát, trà sen Tây Hồ đã trở thành món

quà đặc biệt được nhiều người yêu thích và lựa chọn cho gia đình, bạn bè.

Cây hoa sen không chỉ được khai thác sản phẩm từ hoa để cắm, trang trí mà hạt sen tươi, củ sen, hạt sen khô được sử dụng làm nguyên liệu để nấu ăn hay chế biến thành các sản phẩm ăn liền rất ngon và tốt cho sức khỏe; trà tâm sen, trà ướp hoa sen, trà lá sen... là những đặc sản gắn liền với thói quen thưởng thức trà của người dân Việt Nam. Bên cạnh đó các nghệ nhân làng nghề còn sử dụng cây hoa sen làm nguyên liệu để tạo ra các sản phẩm thủ công mỹ nghệ từ lá sen như túi lá sen, nón lá sen...

được du khách nước ngoài rất yêu thích khi tới du lịch nước ta. Rất nhiều sản phẩm từ sen đã được công nhận là mặt hàng OCOP tiêu biểu.

Tuy nhiên, thời gian qua, do nhiều lý do, diện tích trồng sen đã bị mai một. Để giữ gìn, khôi phục và phát triển diện tích trồng sen, giữ nét văn hóa của người Hà Nội, văn hóa của người Việt. Quận Tây Hồ đã và đang triển khai thực hiện Đề án khôi phục trồng Sen Bách Diệp tại 18 hồ trên địa bàn được Thành phố phê duyệt nhằm khôi phục và bảo tồn giống sen Bách Diệp nổi tiếng - phát huy giá trị kinh tế và văn hóa Sen Tây Hồ. Song song với đó, Quận tiếp tục đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền để người dân hiểu về tiềm năng, lợi thế, vai trò của việc trồng Sen, qua đó góp phần thúc đẩy, phát triển kinh tế, du lịch - văn hóa làng nghề trên địa bàn quận.

Lễ hội Sen Hà Nội được tổ chức tại Không gian Văn hóa sáng tạo Tây Hồ hứa hẹn mang đến cho nhân dân Thủ đô và du khách trong, ngoài nước những giá trị văn hóa tinh thần đặc sắc của vùng đất Tây Hồ. Lễ hội nhằm giới thiệu những giá trị độc đáo của nghề “ướp trà sen” cũng như những nét đặc trưng riêng có của văn hóa sen trong đời sống người Việt; đẩy mạnh các hoạt động xúc tiến thương mại nhằm tăng cường liên kết, sản xuất và tiêu thụ, giao lưu, trao đổi kinh nghiệm các sản phẩm sen Hà Nội với các tỉnh, thành phố trên cả nước, góp phần phát triển kinh tế, du lịch địa phương. Đồng thời, đây cũng là cơ hội quảng bá và kích cầu du lịch, khơi dậy tiềm năng phát triển các sản phẩm OCOP của các địa phương; thu hút du khách đến tham quan Hà Nội, Tây Hồ, góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng quận Tây Hồ thành “Trung tâm dịch vụ - du lịch - văn hóa của Thủ đô”, trong đó Sen Tây Hồ là một điểm nhấn, là một thương hiệu của quận Tây Hồ nói riêng và thủ đô Hà Nội nói chung.

Trên đây, là một số ý kiến của Quận Tây Hồ chúng tôi về “**Phát huy giá trị kinh tế và văn hóa phi vật thể Sen Tây Hồ**”. Trước khi dừng lời, xin kính chúc các quý vị đại biểu sức khỏe - hạnh phúc - thành công; chúc Hội thảo của chúng ta thành công tốt đẹp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Bộ trưởng Lê Minh Hoan chụp ảnh lưu niệm tại Không gian văn hóa Trà Việt

Hành trình lan tỏa **Trà Việt** TẠI LỄ HỘI SEN HÀ NỘI 2024

Trần Tuấn

Với sứ mệnh kết nối và lan tỏa giá trị Trà Việt, Cộng đồng Yêu trà Việt vui mừng khi là đơn vị đồng hành cùng lễ hội Sen Hà Nội trong hạng mục Trà và Không gian văn hóa trà Việt. Trong suốt 5 ngày của lễ hội, với rất nhiều hoạt động trải nghiệm thực tế về Trà, các hoạt động giao lưu văn hóa được chia sẻ và lan tỏa đến cộng đồng.

Trong khuôn khổ Lễ hội Sen Hà Nội 2024, không gian văn hóa Trà Việt đã tổ chức nhiều hoạt động trải nghiệm đặc sắc thu hút sự tham gia của vị khách quý, chuyên gia, nghệ nhân trà trong và ngoài nước. Sự tham gia trải nghiệm, thưởng trà hòa trong những nét văn hóa đặc trưng và không khí vui tươi náo nhiệt của Lễ hội Sen Hà Nội 2024 đã tạo nên không khung cảnh thưởng trà nên thơ lãng động.

Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Lê Minh Hoan dù rất bận rộn những đã dành phần lớn thời gian của buổi sáng Chủ nhật ngày 15/7 để thăm quan, trải nghiệm không gian Trà Việt, tham gia viết bức thư pháp dài 70m và trao đổi thân mật với các nghệ nhân trà, chủ sở hữu sản xuất và các trà hữu từ mọi niềm Tổ quốc. Ông cũng dành thời gian, cùng Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội Nguyễn Xuân Đại, Phó Chánh văn phòng Thường trực Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Hà Nội Nguyễn Văn Chí góp ý giúp các chủ thể hoàn thiện bao bì, mẫu mã đến cách kể câu chuyện sản phẩm hấp dẫn.

Đáng chú ý, những vị khách quốc tế đến từ các châu lục khác nhau cùng say sưa bên chén trà nóng, thả hồn phiêu lãng vào những câu chuyện văn hóa đầy cảm xúc. Từ ánh mắt nụ cười của họ cho thấy, họ cảm thấy thú vị với nét văn hóa thưởng trà đặc trưng của Việt Nam. Bà Đại sứ Peru tại Việt Nam, bà Patricia Yolanda Rasez Portocarrero, cùng phu quân đã thưởng trà, trải nghiệm công đoạn sản xuất trà cùng HTX Nguyên Hương, và làm trà ướp sen xổi với nghệ nhân Nguyễn Cao Sơn. Bà Đại sứ cũng trải nghiệm sao chè, vò chè và món ăn truyền thống tại không gian Chè Kho Bằng An.

Bà Đại sứ trải nghiệm sao chè và vò chè cùng HTX Nguyên Hương

Bà Đại sứ rất vui về những chia sẻ thông tuệ, am tường về văn hóa thưởng trà của nghệ nhân Cao Sơn. Trà sen hay chè sen là tên gọi chỉ loại trà ướp hương sen. Trà sen được coi là một loại trà đại diện của văn hóa trà Việt Nam, đóng góp vào nền văn hóa trà thế giới. Trà sen trở thành một tinh thần đặc trưng của văn hóa trà Việt Nam, mang trong đó nhiều triết lý, lịch sử và lòng kính trọng.

Chắc có lẽ đây là lần đầu tiên, bà biết thêm nhiều thông tin thú vị xung quanh việc thưởng trà, ướp trà đúng phong cách của người Hà Thanh xưa. Một nơi lý tưởng để thưởng thức trà sen cổ truyền là dưới mái hiên. Người uống trà ngồi xếp bằng trên sập gỗ. Cảnh quan nếu có thì trông ra hồ sen xanh ngát mênh mang gió. Người uống trà có thể ngắm cảnh, làm thơ, hàn huyên tâm sự hay trầm ngâm tự tại. Muốn có trà ngon, chỉ hái những búp trà loại "một tôm hai lá" và phải hái nhanh, nhẹ nhàng, không để búp bị nhàu nát. Loại trà ngon là sau khi sao phải còn lại một lượng nước nhất định từ 5-7%. Trà hái xong không ướp hương ngay mà phải để trong chum đất, trên ủ lá chuối, ướp từ 20-30 ngày nhằm làm giảm độ chát và để cánh trà phồng lên hút được nhiều hương. Một cân trà ướp hương sen cần có 1000-1400 bông sen, mà phải đúng loại sen ở đầm Đồng Trị, Thủy Sứ, làng Quảng Bá, Hồ Tây (sen ở đây có trăm cánh và hương thơm đặc biệt

mà sen ở những nơi khác không có). Sen được hái khi trời vừa mới ửng sáng, lúc còn e ấp hơi sương, tinh túy của đất trời còn đọng lại trong đài nhụy sen.. Bông sen còn đẫm sương được tách lấy phần hạt gạo rồi rải đều, cứ một lớp trà một lớp gạo sen. Sau cùng phủ một lớp giấy bản. Ướp như vậy liên tục 7-9 lần, mỗi lần ướp xong lại sấy khô rồi mới ướp tiếp. Công phu là thế nên một ấm trà sen có thể uống hàng chục tuần trà. Nước trong rồi, hương sen còn ngan ngát.

Nghệ nhân Nguyễn Cao Sơn pha trà tại Không gian văn hóa Trà Việt cùng các sản phẩm trà cụ Việt

Có lẽ đây là cách ướp trà độc đáo có một không hai trên thế giới. Khi hoàng hôn dải nắng vàng lên mặt hồ sen, các thiếu nữ chèo thuyền ra chọn những bông sen đang còn hé nụ lén bỏ vào một dùm trà nhỏ. Sớm hôm sau khi ánh bình chưa chạm tới chúng thì các thiếu nữ lại chèo thuyền ra lấy lại những dùm trà đó. Trà rất thơm hương tự nhiên của đất trời trong suốt đêm dài. Cũng thế, nước pha trà được hứng từ những lá sen còn đọng sương sớm. Đây chính là thiên cổ đệ nhất trà.

"Trà là thức uống dung dị, một chén trà ngon sẽ giúp bạn suy nghĩ thấu đáo, chuẩn bị tinh thần cho những dự định, công việc. Để có tách trà ngon phải tuân thủ 5 nguyên tắc: "Nhất thủy - nhị trà -

tam pha - tứ ấm - ngũ quần anh", áp dụng nguyên tắc này vào việc pha trà sẽ tạo nên một thức uống tuyệt vời, ý nhị, đầy tinh tế. Nước pha trà: Nước pha trà được coi là quan trọng nhất, trà nên pha bằng nước đầu nguồn, tinh khiết, nước giếng khơi ở những vùng đá ong. Còn trên vùng núi cao phải ưu tiên nước khe. Chọn loại trà: Việc chọn trà có ý nghĩa quan trọng trong việc quyết định tách trà đó thơm ngon, đượm vị hay không. Có thể chọn trà tươi và trà khô. Pha trà: Sau khi tráng trà, nhanh chóng rót một lượng nước sôi vừa đủ để đảm bảo sau khi chia cho mọi người mà vẫn còn 1 lượng nước cốt ngập trà là được. Ấm pha trà: Ấm pha trà ngon nên là loại ấm được làm từ đất hồng sa, đất tử sa,...có nhiều hình dạng và kích thước khác nhau, nhưng thường có một số đặc điểm chung, như miệng ấm rộng để dễ rót trà, nắp ấm đậy kín để giữ nhiệt, và tay cầm ấm vừa vặn để dễ cầm nắm", nghệ nhân Nguyễn Cao Sơn chia sẻ.

Đến với không gian trải nghiệm trà Việt tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, du khách có cơ hội xin chữ, tặng chữ đầy ý nghĩa; trải nghiệm tranh thêu tay cùng HTX Thêu Tay Mỹ Đức, làm hoa giấy cùng Xưởng hoa Ogus, và thưởng thức âm nhạc truyền thống từ nghệ sĩ Sơn Xẩm đến từ Thái Bình. Các nhà trà đã sáng tạo và đổi mới trong việc phát triển sản phẩm phù hợp với giới trẻ, cách trưng bày, thủ nếm sáng tạo giúp du khách có những trải nghiệm tuyệt vời về trà. Các thương hiệu trà cụ như An Thổ Túc, VanShan Ceramic, Gốm Huân cũng có cơ hội quảng bá và tiếp cận gần hơn với người yêu trà Việt. Đặc biệt, thương hiệu Tre Hà Thành đã gây ấn tượng lớn với du khách với những cây tre Việt Nam trưng bày tại không gian trà.

Một số hoạt động tại Không gian văn hóa Trà Việt

NHỮNG MÓN ĂN TỪ SEN

Khánh Huyền

Cây hoa sen không chỉ là một phần không thể thiếu trong ẩm thực và y học, mà còn là biểu tượng văn hóa, tinh thần của người Việt, gắn kết chặt chẽ với đời sống tâm linh và giá trị truyền thống. Tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, thương hiệu Chay Đạo An giới thiệu hơn 200 món ăn từ sen, đặc biệt, du khách được trải nghiệm 12 món ăn ngon từ sen Tây Hồ.

Chỉ riêng trong lĩnh vực ẩm thực Việt, cây sen đã góp mặt trong hàng trăm món ăn độc đáo hấp dẫn. Các món ăn từ sen không chỉ đa dạng và phong phú về cách chế biến mà còn mang lại nhiều lợi ích dinh dưỡng, tốt cho sức khỏe và hệ tiêu hóa. Hương vị tự nhiên, thanh mát và thơm ngon của các món ăn từ sen luôn được người Việt ưa chuộng và trân trọng. Các đầu bếp tài hoa của Thương hiệu Chay Đạo An cùng các đầu bếp Việt Nam hiện nay đã thành công trong việc chế biến và giới thiệu hơn 200 món ăn từ sen.

Nhà hàng Chay Đạo An giới thiệu những món ăn từ sen

Theo các chuyên gia của Chay Đạo An, sen là loài hoa tuy bình dị, gần gũi nhưng lại chứa đựng vẻ đẹp thuần khiết, thanh cao cùng sức sống mãnh liệt, luôn vươn lên giữa nghịch cảnh. Người Việt từ lâu đã tận dụng toàn bộ cây sen từ củ, thân đến lá, hoa để chế biến thành đủ loại đồ ăn, thức uống. Đặc biệt, từ củ sen, thân sen, lá sen hay hạt sen, dù chế biến theo cách nào cũng tạo ra những món ăn ngon miệng và độc đáo.

Sen không chỉ đậm đà hương vị với các món mặn như: gỏi chân gà củ sen, chả cốm hấp lá sen, cháo nấm sen, ngó sen xào tôm tươi, canh sen hầm giò heo, kim chi củ sen, mà còn rất ngon miệng khi được làm mứt, nấu chè hoặc làm thức uống như trà sen, sữa hạt sen. Đặc biệt, khi dùng lá sen

non để thay bánh tráng cuốn cá lóc nướng trui hay thịt ba rọi luộc, vị chan chát xen chút đắng nhẹ nhưng hậu ngọt làm món ăn thêm hấp dẫn.

Những món ăn từ sen vô cùng phong phú. Trong lúc chờ đủ bàn, khách có thể nhâm nhi hạt sen sấy muối hoặc xào bơ. Buổi tiệc được khai vị với chả giò hạt sen, cánh sen chiên giòn hoặc gỏi ngó sen. Tiếp theo là các món súp hạt sen, lười heo nấu hạt sen, xôi lá sen, cá diêu hồng nướng lá sen. Cuối cùng, mọi người cùng nâng ly rượu thoang thoang hương sen để mừng ngày hội ngộ và cảm ơn tấm lòng của gia chủ, rồi tiễn khách bằng những chén chè hạt sen ngọt ngào. Những người chưa vội về có thể ngồi lại chuyện trò bên tách trà sen thơm ngát.

CHAY ĐẠO AN

**NHỮNG MÓN ĂN TỪ SEN CỦA THƯƠNG HIỆU CHAY ĐẠO AN
TẠI LỄ HỘI SEN HÀ NỘI 2024!**

Cây hoa sen không chỉ là một phần không thể thiếu trong ẩm thực và y học, mà còn là biểu tượng văn hóa, tinh thần của người Việt, gắn kết chặt chẽ với đời sống tâm linh và giá trị truyền thống.

Chỉ riêng trong lĩnh vực ẩm thực Việt, cây sen đã góp mặt trong hàng trăm món ăn độc đáo hấp dẫn. Các món ăn từ sen không chỉ đa dạng và phong phú về cách chế biến mà còn mang lại nhiều lợi ích dinh dưỡng, tốt cho sức khỏe và hệ tiêu hóa. Hương vị tự nhiên, thanh mát và thơm ngon của các món ăn từ sen luôn được người Việt ưa chuộng và trân trọng.

Các đầu bếp tài hoa của Thương hiệu Chay Đạo An cùng các đầu bếp Việt Nam hiện nay đã thành công trong việc chế biến, phát triển và giới thiệu hơn 200 món ăn từ sen.

Tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, Nhà hàng Chay Đạo An sẽ trình diễn và giới thiệu tới thực khách 12 món chay đặc biệt từ sen Tây Hồ.

NHÀ HÀNG CHAY ĐẠO AN

Cơ sở 1: Số 26 Quảng An - Tây Hồ - Hà Nội - Điện thoại: 098 1926166
Cơ sở 2: Số 07, Ngõ 46/2, Ngọc Thụy, Long Biên, Hà Nội - Điện thoại: 024 6261 8666

Website: <https://chaydaovan.vn>

Các món ngon từ sen từ lâu đã có mặt trong thực đơn của những nhà hàng sang trọng, khu nghỉ dưỡng cao cấp. Nhất là ngày nay, khi thực khách quan tâm nhiều hơn đến sức khỏe, các món ăn chế biến từ sen luôn nằm trong những lựa chọn hàng đầu.

Theo Đông y, sen là một thảo dược quý có tác dụng phòng ngừa và chữa trị nhiều bệnh. Do đó, không ngạc nhiên khi từ xưa trong các buổi yến tiệc nơi kinh thành Huế luôn có những món ăn ngon từ sen. Những đóa sen tươi được tuyển chọn nghiêm ngặt từ hồ Tịnh Tâm để giữ trọn hương vị tinh túy. Trong cung đình, món ăn từ sen rất phong phú nhưng nổi bật và gần như nguyên vẹn đến ngày nay, được xếp vào hàng ngự thiện (món chỉ dành cho vua) là cơm sen cung đình và chè hạt sen long nhãn.

Những món ăn chay từ sen Tây Hồ do các đầu bếp Chay Đạo An trình diễn tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024

Cơm sen cung đình là cả một quá trình chế biến cầu kỳ, tỉ mỉ từ khâu chọn nguyên liệu, sơ chế, nấu nướng đến trình bày. Cơm có nhiều màu sắc, thoang thoảng hương lá sen, vị dẻo của gạo ngon, ngọt bùi của rau củ và hạt sen. Chè hạt sen long nhãn kết hợp vị ngọt thanh của đường phèn, vị béo bùi của hạt sen cùng vị giòn dai của long nhãn. Những nguyên liệu giản đơn, gần gũi từ cây sen đã góp phần tạo nên cốt cách ẩm thực chốn cung đình Huế bằng sự giao hòa giữa trời và đất qua bàn tay tài hoa của những đầu bếp kinh kỳ xưa.

Mộc mạc, dân dã nhưng cũng tinh tế lắm khi đến mức cầu kỳ bởi những món ăn

được chế biến từ sen luôn hội đủ các yếu tố hương, mỹ, vị để rồi không chỉ là quốc hoa, sen còn mang cả tinh hoa ẩm thực của một dân tộc, một quê hương trù phú, ấm no.

Để có những món ăn ngon từ hoa sen, các chuyên gia của Chay Đạo An lưu ý, việc chế biến các món ăn từ sen đòi hỏi sự khéo léo và cẩn thận để giữ được hương vị và dưỡng chất tự nhiên. Ngó sen cần được rửa sạch nhiều lần dưới nước lạnh để loại bỏ bụi bẩn và nhựa. Ngâm ngó sen trong nước muối loãng khoảng 15-20 phút để giữ độ trắng và giòn. Ngó sen nên được chế biến nhanh chóng sau khi sơ chế để tránh bị thâm và mất đi độ giòn. Hạt sen tươi cần được loại bỏ tâm sen (nhân xanh bên trong) để tránh vị đắng. Ninh hạt sen với lửa nhỏ cho đến khi mềm, tránh ninh quá lâu để hạt sen không bị nát. Hạt sen khô nên được ngâm nước trước khi nấu để nhanh mềm và giữ được hương vị. Lá sen cần được rửa sạch và trần qua nước sôi để làm mềm trước khi sử dụng để gói thức ăn. Khi gói thức ăn bằng lá sen, nên hấp hoặc nấu ở lửa vừa để giữ hương thơm tự nhiên và không làm lá bị nát. Tâm sen tươi cần được phơi khô trước khi pha trà để tăng hương vị và bảo quản lâu hơn. Khi pha trà tâm sen, chỉ cần dùng một lượng nhỏ, nước pha trà không quá sôi để giữ lại các dưỡng chất. Củ sen nên được rửa sạch dưới nước lạnh để loại bỏ đất cát. Ngâm củ sen đã thái lát trong nước có pha một ít chanh để giữ màu trắng đẹp và giòn. Khi chế biến, không nên nấu củ sen quá lâu để giữ độ giòn và dưỡng chất. Hoa sen cần được rửa nhẹ nhàng dưới nước lạnh để tránh làm dập nát các cánh hoa. Cánh hoa sen cần được phơi khô ở nơi thoáng mát, tránh ánh nắng trực tiếp để giữ được hương thơm tự nhiên. Các bộ phận của cây sen nên được sử dụng ngay sau khi sơ chế để đảm bảo độ tươi ngon và giá trị dinh dưỡng. Nếu chưa sử dụng ngay, có thể bảo quản trong tủ lạnh để giữ độ tươi nhưng không nên để quá lâu. Chế biến món ăn từ sen không chỉ mang lại hương vị thơm ngon mà còn bổ dưỡng và tốt cho sức khỏe.

CHƯƠNG TRÌNH NGHỆ THUẬT ĐẶC SẮC CHÀO MỪNG LỄ HỘI SEN HÀ NỘI 2024

Quyết Tuấn

Nằm trong khuôn khổ Lễ hội Sen Hà Nội 2024, tối ngày 14/7, tại Không gian Văn hóa sáng tạo quận Tây Hồ đã diễn ra Chương trình Nghệ thuật đặc sắc chào mừng Lễ hội Sen Hà Nội 2024 và ra mắt Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật. Chương trình đã hội tụ nhiều nghệ sĩ, ca sĩ nổi tiếng trong và ngoài quân đội.

Đến tham dự Chương trình Nghệ thuật có: Ông Lê Đức Thịnh, Cục trưởng Cục Kinh tế hợp tác và PTNT - Bộ Nông nghiệp và PTNT; Ông Nguyễn Xuân Đại, Thành Ủy viên, Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT Hà Nội; Bà Lê Thị Phương, Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch; Bà Cù Thị Minh, Phó Giám đốc Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch; Ông Nguyễn Văn Chí, Phó Chánh văn phòng Thường trực Văn phòng Điều phối Nông thôn mới thành phố Hà Nội; Ông Ngô Văn Ngôn, Phó Chánh Văn phòng Chuyên trách Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Hà Nội; Bà Vũ

Hương, Giám đốc Trung tâm Khuyến Nông Hà Nội; Ông Nguyễn Văn Thắng, nguyên Bí thư quận ủy Tây Hồ; GS.TSKH Trần Duy Quý, Chủ tịch Hội Khoa học phát triển nông thôn Việt Nam; PGS, TS, Viện sĩ Đào Thế Anh, Phó Giám đốc Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam; PGS.TS Đông Đăng Văn, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Rau quả Trung ương; Ông Nguyễn Việt Thắng, Phó Giám đốc Văn phòng đăng ký hoạt động và công nghệ - Bộ Khoa học và Công nghệ; Tiến sĩ Lê Thành Ý, Phó Tổng biên tập Tạp chí Khoa học Phát triển Nông thôn Việt Nam; Nhà báo Xuân Bân Vũ, Phó chủ tịch Hội đồng biên tập Tạp chí điện tử Nông thôn và Phát

triển; Đại tá Nguyễn Thành Đô, Văn phòng Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam; Đại tá, Tiến sĩ, NSND Nguyễn Thị Thu Hà - Đồng Chí Giám đốc Nhà hát Nghệ thuật thực hành - Trường đại học văn hóa Nghệ thuật Quân đội; Tiến sĩ, Nghệ sĩ Nhân dân Nguyễn Thị Thanh Ngoan, Chủ tịch Hội đồng cố vấn Viện Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật; Tiến sĩ Nguyễn Văn Giáp, Phó Khoa Thanh nhạc, Trường đại học Văn hóa nghệ thuật Quân đội; Nhà báo Vương Xuân Nguyên, Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật; Nguyễn Thị Diệp, Viện trưởng Viện Khoa học Giáo dục Toàn cầu, cùng đông đảo nhân dân và khán giả Thủ đô.

Theo đó, Chương trình Nghệ thuật "Tình Sen" được chỉ đạo nội dung bởi Nhà báo Vương Xuân Nguyên - Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật, do Thượng tá, NSƯT Hương Giang - Giảng viên thanh nhạc Trường đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội làm Tổng đạo diễn với sự tham gia của các nghệ sĩ, ca sĩ nổi tiếng: NSND Thanh Ngoan, NSƯT Hương Giang, NSUT Ngọc Dung, Ca sĩ Văn Giáp, Quán quân Sao Mai 2022 Trịnh Núi, Ca sĩ Nguyễn Anh, Ca sĩ Minh Thế, Ca sĩ Hoàng Hiệp, Ca sĩ Hoàng Liên, Ca sĩ Như Quỳnh, Ca sĩ Hà My, Ca sĩ Diễm Thanh, Ca sĩ Bảo Trâm, Ca sĩ Hải Yến, Ca sĩ Việt Dũng, Ca sĩ Lê Khánh, MC Thùy Dương và Vũ đoàn Mùa Xuân...

Trong Chương trình các nghệ sĩ đã trình bày 12 ca khúc với chủ đề ngợi ca tình yêu quê hương, niềm tự hào về Đất nước, về Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại như: Giai Điệu Tự Hào (Sáng tác: Phạm Hồng Biển); Đất Nước (Sáng tác: Phạm Minh Tuấn); Sóng Đàn Hà Nội (Sáng tác: An Thuyên); Hà Nội Ngày Trở Về (Sáng tác: Phú Quang; Xẩm); Dạo Chơi Long Thành (Biên soạn: NSND Xuân Hoạch); Bài ca Hồ Chí Minh (Sáng tác: Ewan MacColl/Lời việt: Phú Ân); Tình Sen (Nhạc: NSƯT Hương Giang, lời thơ: Vương Xuân Nguyên); Khúc Hát Sông Quê (Sáng

Một số đại biểu chụp ảnh lưu niệm với các nghệ sĩ, ca sĩ trong Chương trình nghệ thuật "Tình Sen"

tác: Nguyễn Trọng Tạo, Pianist & Jar-D); Một Vòng thơ: Lê Huy Mậu); Đường Việt Nam (Sáng tác: Đông Lên Phía Trước (Sáng tác: Thiên Đức); Thên Thang Lương Ngọc Trác); Hào Khí Đường Mới (Sáng tác: Hồ Biển Đông (Sáng tác: Lâm Trọng Tuấn)...

Poster Chương trình Nghệ thuật "Tình Sen"

Mở đầu ca sĩ Mai Nguyễn Anh đến từ Đoàn Văn công quân khu II với ca khúc "Giai Diệu Tự Hào" đã đưa khán giả đến với những niềm tự hào về đất nước, về dân tộc. Bài thơ mô tả quá trình mẹ đã dạy cho con từ nhỏ yêu quý và tự hào về giai điệu của bài hát "Đoàn quân Việt Nam

đi", một trong những biểu tượng âm nhạc cao đẹp của Việt Nam. Bài hát không chỉ là của riêng con mà là của cả dân tộc, một biểu tượng tuyệt vời và thiêng liêng mà triệu người cùng hát vang, tạo nên sự đoàn kết và vững bền cho đất nước.

Ca sĩ Mai Nguyễn Anh và Vũ đoàn Spring

Tiếp nối mạch nguồn tự hào dân tộc, NSUT Hương Giang đã đưa khán giả đến với ca khúc Đất Nước của nhạc sỹ Phạm Minh Tuấn, một ca khúc mỗi khi được cất lên như những khúc bi tráng, ngợi ca hình tượng mẹ Việt Nam linh thiêng bất tử, mang trong mình dòng máu "anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang" của những Bà Trưng, Bà Triệu...Mà trong suốt chiều dài lịch sử dân tộc, mỗi khi Tổ quốc cần, họ không chỉ sẵn sàng hiến dâng cả máu của mình, mà còn nén đau thương để lần lượt tiễn đưa những người

con yêu thương nhất cuộc đời mình ra mặt trận xả thân vì nghĩa lớn. Ca khúc cũng là lời nhắc nhở nhẹ nhàng nhưng sâu sắc, chân phương mà cũng rất đỗi thiết tha, mãnh liệt đối với các thế hệ con cháu hôm nay và mai sau phải thấm đẫm đạo lý "uống nước nhớ nguồn, ăn quả nhớ người trồng cây" của dân tộc. Những ca từ trong ca khúc đã làm thổn thức bao trái tim của những người con đất Việt mỗi khi nhớ về mẹ, nhớ về quê hương, nhớ về đất nước rất đỗi thiêng liêng, tự hào.

NSUT Hương Giang trình bày ca khúc Đất nước của Nhạc sỹ Phạm Minh Tuấn

Trong những ngày tháng bầy lịch sử, ca khúc Đất Nước càng trở nên xúc động khi hướng tới kỷ niệm ngày Thương binh Liệt sĩ để ngợi ca bao chiến công oai hùng của các thế hệ cha anh, nhưng cũng như tri ân sự hy sinh vô bờ bến của quân và dân cả nước đã làm nên một thời "Máu và Hoa", chủ nghĩa anh hùng cách mạng sáng ngời trong thời đại Hồ Chí Minh... Với bề dày kinh nghiệm biểu diễn, NSUT Hương Giang đã thể hiện xúc động cá khúc này khi xử lý tác phẩm diễn đạt đúng tinh thần của tác phẩm để cảm xúc được thăng hoa chạm tới trái tim người nghe. Chị đã khéo léo vận dụng kỹ thuật thanh nhạc hàn lâm vào xử lý ca khúc trữ tình cách mạng giàu ý nghĩa này.

Các nghệ sĩ trẻ: Như Quỳnh, Hải Yến, Hoàng Liên, Bảo Châu, Diễm Thanh, Hà My, Tuyết Hà đã gây bất ngờ lớn cho khán giả Thủ đô khi có màn biểu diễn ấn tượng ca khúc Sóng Đàn Hà Nội, một sáng tác nổi tiếng của Nhạc sỹ An Thuyên phổ thơ Nguyễn Chính. Ca khúc mang lại cho người nghe những cảm xúc sâu lắng và kết nối với vẻ đẹp và bề dày lịch sử của Thăng Long - Hà Nội. Nó gợi nhớ lại những hình ảnh, âm thanh và cảm giác đặc biệt của thành phố nghìn năm văn hiến; Tôn vinh sâu sắc đối với văn hóa, lịch

sử; Ca khúc khơi gợi lòng tự hào và sự kính trọng đối với nét đẹp văn hóa tinh thần của dân tộc...Qua phần trình bày ấn tượng kết hợp với nghệ thuật ánh sáng, hiệu ứng Led, Visall hậu cảnh giúp người nghe cảm nhận rõ hơn sự tinh tế mà Nhạc sỹ An Thuyên đã gửi gắm trong ca khúc này. Ca sĩ Văn Giáp, Phó trưởng khoa Thanh nhạc - Trường đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội tiếp nối mạch nguồn cảm xúc về Hà Nội qua ca khúc "Hà Nội Ngày Trở Về" của Nhạc sỹ Phú Quang phổ thơ Thanh Tùng diễn tả sự quay về

vào những góc phố, những chiều hương giăng lối cũ, như những ký ức về mẹ, về tuổi thơ và những ngày tháng tươi đẹp đã qua.

Với giọng nam trung trầm ấm, nam ca sĩ Văn Giáp đã đưa khán giả trở về với dòng cảm xúc nhớ Hà Nội mùa thu, với những cơn gió, rêu phong và những gốc cây già; với những hình ảnh không chỉ là về cảnh quan, mà còn là về tâm trạng và sự tưởng nhớ về quê hương. Nam ca sĩ quân đội đã thể hiện sự đong đầy tình cảm và sự kết nối sâu sắc với đất nước và con người Việt Nam. Đó là sự ngợi ca về đẹp và những giá trị văn hóa và tinh thần của Hà Nội, nơi đã là một phần không thể thiếu trong cuộc đời và ký ức tươi đẹp của những ai đã từng gắn bó.

Các nghệ sĩ trẻ với phần trình bày ấn tượng ca khúc "Sóng Đàn Hà Nội"

sử và truyền thống của dân tộc Việt Nam, đặc biệt là qua hình ảnh và âm nhạc của Thăng Long - Hà Nội; Thể hiện sự không phai của những giá trị văn hóa và tinh thần mãi trường tồn qua hàng ngàn năm lịch

và nhớ về Hà Nội, nơi mặn nồng cảm xúc và rất đỗi thân thuộc. Mỗi khi cảm thấy xác xơ, cô đơn hay mệt mỏi, tác giả luôn vội vã trở về để tìm lại sự an yên và bình minh trong ký ức quê nhà để bồi hồi khi chạm

Ca sĩ Văn Giáp thể hiện ca khúc "Hà Nội Ngày Trở Về"

Sân khấu của Chương trình Nghệ thuật "Tình Sen" bỗng trở nên bùng nổ, cuốn hút và đầy sôi động qua phần trình bày của NSND Thanh Ngoan với tiết mục xẩm "Đạo Chơi Long Thành". Người nghệ sĩ gạo cội đầy tài năng ấy đã

tiếng của Ewan MacColl/ Lời việt: Phú Ân. Đây là bài hát được nhạc sĩ người Anh sáng tác năm 1954 lấy nguồn cảm hứng từ chiến thắng Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu". Mai Nguyễn Anh với giọng Teno đã thể hiện

NSND Thanh Ngoan gây nóng sân khấu với tiết mục xẩm "Đạo Chơi Long Thành"

để lại những ấn tượng đặc biệt đối với khán giả trong và ngoài nước thông qua âm nhạc dân gian truyền thống, qua phần trình bày của mình tại đêm diễn đã đưa khán giả về với những nét tinh hoa của Hà Nội 36 phố phường. Đêm diễn trở lại với nam ca sĩ trẻ quân đội Mai Nguyễn Anh qua ca khúc "Bài Ca Hồ Chí Minh", một sáng tác nổi

xúc động ca khúc này, đưa khán giả trở về với niềm tự hào, ngợi ca sự hy sinh của Hồ Chí Minh, cùng với ý chí vươn lên và lòng nuôi cảm hờn của người lao động Việt Nam trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, Người đã dẫn dắt dân tộc Việt Nam giành thắng lợi vẻ vang trong công cuộc đấu tranh cho độc lập, tự do.

Ca sĩ Mai Nguyễn Anh với ca khúc "Bài ca Hồ Chí Minh"

Khán giả Thủ đô trong đêm diễn được trở lại với giọng ca vàng Xứ Nghệ - NSUT Hương Giang qua ca khúc "Tình Sen", một sáng tác đầu tay của cô phổ thơ của Nhà báo Vương Xuân Nguyên. Đây cũng là ca khúc chủ đề của Chương trình nghệ thuật. Theo đó, ca khúc được viết theo nhịp 2/4, dựa trên chất liệu Ca Trù dân gian Việt Nam, mang phong cách dân gian đương đại, có giai điệu nhẹ nhàng sâu lắng, đậm bản sắc văn hóa Việt. Ca ngợi vẻ đẹp thanh khiết, cao quý và ý nghĩa văn hóa sâu sắc của hoa sen trong cuộc sống và tâm hồn người Việt Nam. Hoa sen mang vẻ đẹp thanh thoát với cánh mỏng và hương thơm quyến rũ. So với yếm đào và sắc hồng, hoa sen không chỉ đẹp mà còn vượt trội về

mặt tình cảm và tinh thần. Hoa sen trắng tinh khiết và thanh tao, không sợ khó khăn, nở rộ khi hè đến, tỏa hương ngào ngạt khi hé nụ, vươn mình mạnh mẽ giữa những thử thách. Hoa sen tỏa sáng lặng lẽ, ngọt ngào mà không cần tranh giành trong cuộc sống tạm bợ, nhưng vẫn mang đến những bông hoa ân tình, vẻ đẹp ngọt ngào và dâng hiến cho đời. Hoa sen gợi nhớ về

con cháu Lạc Hồng. Nam ca sĩ Minh Thế đến từ Đoàn Văn công Quân khu II, với chất giọng dân gian ấm áp ngọt ngào đã đưa khán giả trở về với "Khúc Hát Sông Quê" của Nhạc sĩ Nguyễn Trọng Tạo. Ở đó, sông quê được miêu tả như một dòng sông xanh chảy mãi về vô cùng, như biểu tượng cho sự bền vững và sự sống mãi không phai của những giá trị quê hương, của con

sông quê như một nơi an yên, yêu thương. Sông quê không chỉ là nơi sinh sống mà còn là biểu tượng của tình mẹ hiền, chở che và ân cần như một người mẹ.

NSƯT Hương Giang cùng Vũ đoàn Spring

những lời ru thời xưa, nuôi dưỡng ta khôn lớn với ý chí mạnh mẽ. Dù không khoe sắc rực rỡ như hoa loa kèn, phượng vĩ, hay dạ lý, hải đường, hoa sen vẫn mang một vẻ đẹp riêng biệt và đầy ý nghĩa. Hoa sen thấm đượm tư lòng, càng tỏa sáng càng đẹp, chứa đựng sức mạnh từ tinh hoa trời đất, góp phần xây dựng hồn dân tộc và tỏa sáng mãi cùng

người và thiên nhiên. Minh Thế với kinh nghiệm biểu diễn điêu luyện đã đưa người nghe chìm vào dòng cảm xúc của những ký ức thanh xuân đầy ngây thơ và đơn giản như ngồi ngóng mẹ, những lúc vui đùa bên bờ sông, hay những món ăn dân dã như bánh đa vừng. Ca khúc đưa ta trở về miền quê thân thuộc sau nửa đời phiêu dạt, trở về với

Ca sĩ Minh Thế để lại ấn tượng qua ca khúc "Khúc Hát Sông Quê"

Thay cho lời chúc mừng Lễ ra mắt Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật, tốp nam đến từ Trường đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội đã thể hiện ca khúc "Đường Lên Phía Trước" của Nhạc sĩ Tiến Minh với thông điệp ngợi ca sự kiên cường, ý chí mạnh mẽ và lòng dũng cảm của người lính, sẵn sàng hy sinh vì đất nước và nhân dân. Ca khúc gợi lên hình ảnh non sông Việt Nam với những trái tim yêu nước bất khuất, luôn sẵn sàng đương đầu với mọi thử thách và nguy hiểm.

Tốp nam đến từ Trường đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội

Quán quân Sao Mai 2022 Trịnh Núi với phong cách nhạc nhẹ đã xuất hiện trong chương trình với một bản phối mới mang đậm chất Rock tạo nên không khí vô cùng sôi động qua ca khúc "Hào Khí Biên Đông", một sáng tác của Nhạc sỹ Lâm Pianist & Jar-D. Ca khúc tôn vinh vẻ đẹp của biển đảo quê hương, một phần thiêng liêng và không thể tách rời của dân tộc Việt Nam. Trịnh Núi đã thành công khi khắc họa thành công hình tượng người

lính ù phải đương đầu với những thử thách và nguy hiểm, quyết bảo vệ chủ quyền biển đảo Hoàng Sa - Trường Sa thiêng liêng của Tổ Quốc; Khẳng định tinh thần đoàn kết mạnh mẽ của dân tộc Việt Nam, sẵn sàng sát cánh bên nhau để bảo vệ quê hương, biển đảo với tinh thần "người Việt Nam vì quê hương dân tộc"; Mạnh mẽ phản đối sự xâm lăng, khẳng định quyết tâm bảo vệ chủ quyền biển đảo thiêng liêng, bất khả xâm phạm.

Quán quân Sao Mai 2022 Trịnh Núi

NSUT Ngọc Dung đưa khán giả Thủ đô dạo quanh "Một Vòng Việt Nam", một sáng tác ấn tượng của Nhạc sỹ Đông Thiên Đức mô tả những ký ức và hình ảnh thân thương của quê hương Việt Nam, từ những dòng sông êm đềm đến những cánh đồng lúa chín vàng thơm ngát trời; Tôn vinh vẻ đẹp và phẩm giá của người Việt Nam, với hình ảnh "người Việt Nam da nâu, mắt đen, thảo thơm bất khuất như cành sen", cũng chính là sự tôn vinh tính cách mạnh mẽ, kiên cường của người dân. Ca khúc cũng là lời nhắc nhở chúng ta về những lời ru của mẹ, những khúc hát thân thương gắn bó với đất nước, với quê hương và khát vọng khám phá vẻ đẹp non sông.

NSUT Ngọc Dung với ca khúc "Một Vòng Việt Nam"

Khép lại Chương trình Nghệ thuật "Tình Sen" chào mừng Lễ hội Sen Hà Nội 2024 và ra mắt Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật, tất cả các nghệ sĩ cùng tham gia biểu diễn tiết mục "Thênh Thang Đường Mới", một sáng tác của Nhạc sỹ Hồ Trọng Tuấn. Ca khúc mô

tả hành trình của dân tộc Việt Nam trên con đường phát triển, với những thử thách và gian khổ đã qua, cùng với khát vọng vượt qua những chông gai để hướng tới tương lai tươi sáng; Tôn vinh bản sắc dân tộc Việt Nam với hình ảnh "dáng tiên rồng vút bay lên châu con lạc hồng", vẻ đẹp

tươi sáng của đất nước. Đây cũng chính là thông điệp, là lời chúc tốt đẹp mà những nghệ sĩ tham gia chương trình mong muốn gửi tới Lễ hội Sen Hà Nội 2024, cũng như lễ ra mắt Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật trên bước đường thiên lý hôm nay.

Các nghệ sĩ cùng tham gia trình diễn ca khúc cuối của chương trình

GAO LƯU VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT HÀ NỘI (VIỆT NAM) - VENEZUALA: LAN TỎA SẮC SEN HÀ NỘI 2024

Chu Thao

Nằm trong chuỗi hoạt động Lễ hội sen Hà Nội 2024 và sự kiện giới thiệu sản phẩm OCOP gắn với văn hóa các tỉnh miền núi phía Bắc, tối ngày 15/7/2024, Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Hà Nội phối hợp với Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật, Đại sứ quán Venezuela tổ chức chương trình Giao lưu Văn hoá Nghệ thuật Hà Nội (Việt Nam) - Venezuela.

Đến tham dự buổi giao lưu có: PGS.TS Nguyễn Việt Thảo, Chủ tịch hội Hữu nghị Việt Nam - Venezuela; Cựu Tùy viên Quân sự Việt Nam tại Venezuela; Ông Nguyễn Văn Chí, Phó Chánh văn phòng Thường trực Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Hà Nội; Ông Trần Gia Hùng, Trưởng phòng Kinh tế quận Tây Hồ; Nhà báo Vương Xuân Nguyên, Viện trưởng Viện Kinh tế, văn hóa và Nghệ thuật; NSND Ngọc Bích, NSUT Hương Giang và các nghệ sĩ Đoàn nghệ thuật Dân gian truyền thống Việt

Nam; đại diện các cơ quan thông tấn báo chí của Trung ương và Hà Nội.

Về phía Venezuela có: Đại sứ Đặc mệnh Toàn quyền Juan Carlos Fernandes Juárez; Tham tán Cora Yrene Fernández de Bajón; Tùy viên hành chính Elizabeth Coromoto González Soto; Các nghệ sĩ: Nhóm Más que Dos (tạm dịch: 2 Cộng): Luisana Pérez, Javier Marín; Nghệ sĩ khách mời: Rolando Canónico, Maria José Romero, David Carpio; Tham tán Đại sứ quán Panama và một số sứ quán tại Hà Nội.

Đại biểu lưu niệm cùng các nghệ sĩ

Các nghệ sĩ Venezuela đã trình bày tổng cộng 14 tiết mục với nhiều dòng nhạc dân tộc truyền thống khác nhau. Những bài ca có nhiều chủ đề, nhưng đều mang âm hưởng gần gũi với người dân bình dị và có những ca khúc ca ngợi Nhà Giải phóng Simon Bolivar, lãnh tụ được nhân dân hết sức yêu mến và kính trọng (có sự tương đồng với Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân ta).

Nghệ sĩ Luisana Pérez là một trong những giọng ca nữ có sức nặng nhất của dòng nhạc truyền thống.

Thông qua những tiết mục trên, các nghệ sĩ chúc mừng Lễ hội Sen Hà Nội 2024 thành công tốt đẹp và đây là dịp để các nghệ sĩ cùng Đại sứ quán Venezuela kỷ niệm Quốc khánh Cộng hòa Bolivar Venezuela (05/07) vừa qua. Màn biểu diễn này là do chương trình chính phủ Đại Nhiệm vụ: Venezuela Muôn năm khởi xướng, thể hiện ý chí và mong muốn của Chính Phủ Venezuela trong việc quảng bá văn hóa và âm nhạc của quốc gia Nam Mỹ này.

Nghệ sĩ Luisana Pérez, một trong những giọng ca nữ hàng đầu của dòng nhạc

NSND Ngọc Bích biểu diễn cùng đoàn nghệ thuật múa dân gian Việt Nam.

truyền thống, đã gặt hái nhiều giải thưởng. Hiện cô là thành viên của nhóm quảng bá cho chương trình văn hóa của chính phủ mang tên "Đại sứ mệnh Venezuela muôn năm, Tổ quốc thân yêu của tôi". Còn anh Javier Marin là nghệ sĩ độc tấu đàn guitar cuatro - loại nhạc cụ có 4 dây, được coi là nhạc cụ quốc gia và được rất nhiều người dân sử dụng trên khắp các vùng miền của đất

Nghệ sĩ Javier Marin (áo trắng) với cây đàn guitar cuatro.

nước Venezuela. Là nghệ sĩ chuyên nghiệp từ nền tảng âm nhạc truyền thống của Venezuela, anh Javier Marin cũng là thành viên của nhóm quảng bá cho chương trình "Đại sứ đặc mệnh toàn quyền Venezuela muôn năm, Tổ quốc thân yêu của tôi". Với vai trò biểu diễn chính, cô Luisana Pérez và anh Javier Marin cùng các nghệ sĩ khác, đã đem dòng nhạc truyền thống của Venezuela tới những người dân Hà Nội. Bằng giọng ca quyến rũ, ngọt ngào, say đắm cô Luisana Pérez đã thu hút nhiều vị khách nước ngoài và người dân Hà Nội.

NSUT Hương Giang và nghệ sĩ Venezuela tại buổi giao lưu văn hóa nghệ thuật

Đáp lại những tình cảm của các nghệ sĩ nước bạn, các nghệ sĩ Việt Nam đã biểu diễn những tiết mục giàu bản sắc dân tộc, ngợi ca tình yêu quê hương đất nước, niềm tự hào dân tộc. Đặc biệt, trong phần giao lưu, NSUT Hương Giang đã chia sẻ lại những ấn tượng tốt đẹp của chị về đất nước Venezuela tươi đẹp, con người thân thiện mến khách và niềm đam mê âm nhạc đặc trưng của châu lục Mỹ La Tinh, khi chị trong đoàn thanh niên Việt Nam tham dự Festival Sinh viên Thế giới 2005.

Theo Đại sứ Venezuela tại Việt Nam Juan Carlos Fernandes Juárez, đây là dịp để nhìn lại và kiến tạo nền tảng cho mối quan hệ tốt đẹp này có những bước phát triển mới, đóng góp tích cực vào sự phát triển của mỗi quốc gia, góp phần củng cố vị thế quốc tế của Việt Nam và Venezuela. Trên cơ sở nền tảng hợp tác tốt đẹp giữa hai nước, Đại sứ Juan Carlos Fernandes Juárez cũng sẽ thúc đẩy mạnh mẽ các thủ tục, để thiết lập quan hệ kết nghĩa giữa hai thủ đô là Hà Nội và Caracas.

Sự kiện giao lưu văn hóa, nghệ thuật giữa Việt Nam và Venezuela đã góp phần tăng thêm sự hiểu biết và tin tưởng lẫn nhau, ngày càng thắt chặt mối quan hệ hữu nghị, hợp tác toàn diện giữa hai nước, đúng như lời nhà thơ Venezuela Aquiles Nazoa đã nói: “Tình bạn là phát minh vĩ đại nhất của nhân loại”. Đây là hoạt động thiết thực trong khuôn khổ Lễ hội Sen Hà Nội 2024 nhằm lan tỏa những sắc sen Hà Nội gắn với những giá trị văn hóa giàu bản sắc của Thăng Long - Hà Nội ngàn năm văn hiến đến với bạn bè Quốc tế.

THAY VÌ LOAY HOAY THỦ TỤC CÔNG NHẬN QUỐC HOA NÊN SỚM CHỌN MỘT NGÀY ĐỂ TÔN VINH HOA SEN

Minh Trí

Việc lựa chọn quốc hoa đang trở thành đề tài nóng với nhiều ý kiến tranh cãi. Hoa sen, biểu tượng của sự thanh cao và tinh khiết, liệu có phải là lựa chọn đúng đắn? Hay hình ảnh người nông dân ôm bó lúa, cười rạng rỡ dưới cánh đồng vàng mới thật sự đại diện cho tâm hồn và văn hóa Việt Nam? Ông Vương Xuân Nguyên - Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật đã có những chia sẻ về vấn đề này.

Hoa sen được đề xuất là quốc hoa

Trong phiên thảo luận Quốc hội về dự án Luật Di sản Văn hóa (sửa đổi) ngày 26/6, đại biểu Nguyễn Văn Cảnh (Bình Định) đề nghị cần có cơ quan thẩm quyền chính thức phê duyệt hoa sen là quốc hoa và áo dài là di sản văn hóa của Việt Nam. Đây không phải là yêu cầu mới, bởi từ năm 2011, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (VHTTDL) đã tổ chức bầu chọn quốc hoa và hoa sen đã nhận được 81% số phiếu ủng hộ.

Tuy nhiên, theo chia sẻ của Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng, việc công nhận chính thức hoa sen là quốc hoa vẫn chưa thể thực hiện do thiếu cơ sở pháp lý. Chính phủ đã giao cho Bộ VHTTDL xây dựng bộ nhận diện về quốc hoa từ năm 2011, nhưng khi trình các cấp lại vướng mắc ở chỗ "ai là người có thẩm quyền

công nhận, ai là người ký". Cuối cùng, câu trả lời là không ai có thẩm quyền vì không có quy định cụ thể.

này cũng phải dừng lại do thiếu cơ sở pháp lý. Trước những vướng mắc này, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng

Năm 2011, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã tổ chức bầu chọn quốc hoa và hoa sen đã nhận được 81% số phiếu ủng hộ

Bên cạnh việc chọn quốc hoa, Bộ VHTTDL cũng đã nghiên cứu và đề xuất nhận diện lễ phục, quốc phục của Việt Nam là bộ áo quần có tính chất đặc trưng. Tuy nhiên, vấn đề

đã đề nghị Quốc hội bổ sung khoảng trống pháp lý, có thể giao cho một địa phương hay bộ, ngành đưa vào trong luật để Chính phủ, bộ, ngành được thẩm quyền công nhận.

Trước một số bản thảo về việc hoa sen cũng là quốc hoa của Ấn Độ, một số chuyên gia cho rằng điều đó không đáng ngại. Bởi trên thế giới có nhiều nước chọn cùng một loại hoa làm quốc hoa. Các nước Anh, Á-rập Xê-út, Syria, Bulgaria, Bồ Đào Nha, Iraq, Iran, Rumania, Luxembourg, Maroc đều chọn hoa hồng. Hàn Quốc, Malaysia và Sudan cùng chọn hoa dâm bụt. Pakistan và Philippines cùng chọn hoa nhài, Haiti và Bồ Biển Ngà cùng chọn hoa dừa.

Việc lựa chọn quốc hoa cho Việt Nam vẫn đang diễn ra sôi nổi, với nhiều ý kiến trái chiều. Trong khi một số người cho rằng đây là một sự lựa chọn phù hợp, những người khác lại lo ngại về những nhạy cảm liên quan.

Nên sớm chọn một ngày để tôn vinh hoa sen

Ông Vương Xuân Nguyên, Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật, nêu quan điểm rằng hoa sen đã ăn sâu vào tiềm thức, văn hóa và đời sống của người dân Việt Nam từ rất lâu đời. Nó được tái hiện trong nhiều di sản kiến trúc cổ như Liên hoa đài, Khuê Văn Các và tam quan chùa chiền. Ông Vương Xuân Nguyên khẳng định: "Việc công nhận hoa sen là quốc hoa không quan trọng bằng việc thay đổi thái độ, hành vi và làm cụ thể tinh thần ấy".

Ông Nguyên lưu ý rằng việc công nhận hoa sen là quốc hoa cũng có nhiều nhạy cảm. Hoa sen đã được nhiều quốc gia

để phá hủy Liên Hoa Đài - Chùa Một Cột. Chúng hòng muốn xóa bỏ một biểu tượng, văn hóa và tinh thần thiêng liêng của người Việt,

*Ông Vương Xuân Nguyên
Viện trưởng Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật*

khác công nhận trước, và nó cũng gắn liền với Phật giáo, trong khi Việt Nam là một quốc gia đa tôn giáo. Hơn nữa, hoa sen đã thực sự trở thành một biểu tượng văn hóa dân tộc, hình ảnh nhận diện của Thăng Long - Hà Nội xuyên suốt gần 1000 năm qua kể khi vua Lý Thái Tông cho xây dựng Chùa Một Cột với lối kiến trúc "Liên Hoa Đài" vào năm 1049 (Việc làm này trước Ấn Độ hơn 900 năm, mới công nhận hoa sen là Quốc hoa vào năm 1950). Lịch sử của Di tích Quốc gia đặc biệt này còn cho thấy, trước khi rút khỏi Thủ đô Hà Nội tháng 10 năm 1954, người Pháp đã cho dùng thuốc nổ

cũng như biểu tượng nhận diện của Thăng Long - Hà Nội đã tồn tại gần 1000 năm lịch sử. Và công trình có tính chất biểu tượng Quốc gia này, đã được khởi công xây dựng lại vào ngày 01/01/1955 và được khánh thành sau 62 ngày sau đó.

"Vì vậy, có thực sự cần thiết một thủ tục mang tính hành chính ở thời điểm hiện tại không, khi việc đó vừa bộc lộ việc thiếu tính kế thừa những giá trị lịch sử của ông cha đã làm trong quá khứ, vừa thừa nhận quốc hoa của ta có sau Ấn Độ, lại vướng vào những nhạy cảm tôn giáo ở thời điểm hiện tại. Nên chăng,

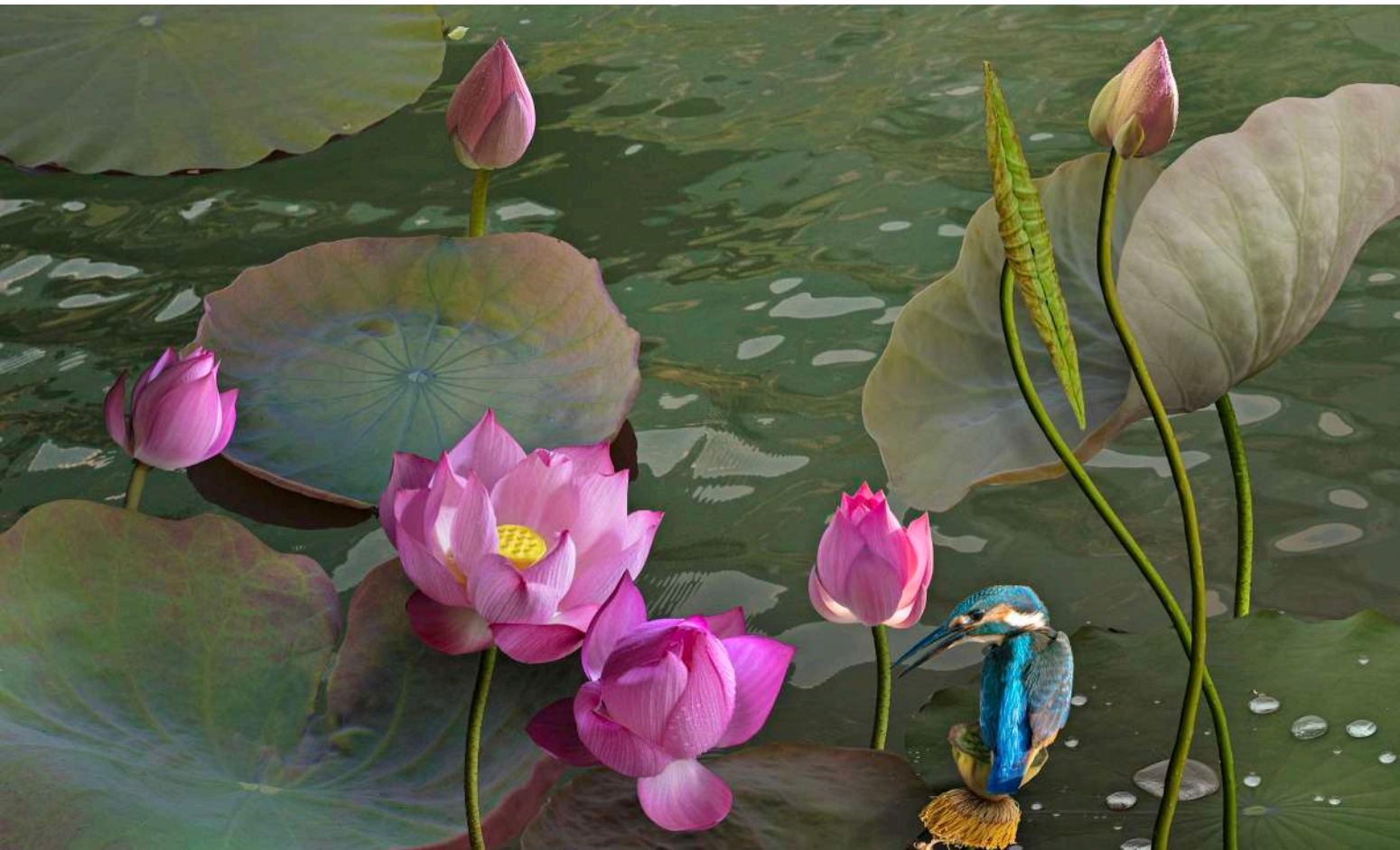
thay vì việc tiến hành một thủ tục có tính chất hành chính là công nhận hoa sen là quốc hoa, thì cơ quan có thẩm quyền nên thông báo một cách chính thức với Quốc tế rằng: hoa sen đã thực sự trở thành biểu tượng văn hóa, tâm hồn và cốt cách dân tộc Việt Nam ngay từ thời điểm năm 1049 vua Lý Thái Tông cho xây dựng Chùa Một Cột (Liên Hoa Đài) và quyết định chọn một ngày trong năm để kỷ niệm sự kiện trên gắn với việc tổ chức Festival hoa Sen Việt Nam tôn vinh những giá trị kinh tế, văn hóa và nghệ thuật của hoa Sen trong đời sống

đương đại...", ông Vương Xuân Nguyên chia sẻ.

Một trong những đề xuất của ông Nguyên là tăng cường tuyên truyền, tạo sự chuyển biến trong nhận thức và hành động của người dân về vị trí, vai trò của hoa sen trong đời sống vật chất và tinh thần của người dân, đến việc quan tâm nhiều hơn tới tổ chức các lễ hội hoa sen như "Lễ hội Sen Hà Nội 2024" diễn ra từ 12 - 16/7/2024 đã tôn vinh và quảng bá những giá trị của hoa sen trong văn hóa Việt Nam. Ông cũng đề nghị khai thác cây sen để trở thành một giá trị đa ngành, tạo

thêm nhiều cơ hội việc làm và thúc đẩy các ngành phụ trợ khác như kết nối nông nghiệp sinh thái gắn với du lịch.

Việc lựa chọn quốc hoa là một bước quan trọng trong việc thể hiện bản sắc văn hóa dân tộc. Tuy nhiên, việc tôn vinh đó cần sự có sự đồng thuận rộng rãi của cả cộng đồng để quốc hoa không chỉ được tôn vinh là biểu tượng văn hóa, tâm hồn và khí phách của người Việt, mà còn là nguồn cảm hứng, động lực thúc đẩy sự phát triển nhanh, mạnh và bền vững cho Đất nước.

Thanh bình

NSNA HOÀNG BÍCH VÂN VỚI BỘ SƯ TẬP “TÌNH SEN” TẠI LỄ HỘI SEN HÀ NỘI 2024

Tiến Dũng

Tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, công chúng Thủ đô và bạn bè Quốc tế có dịp mãn nhãn trước bộ sưu tập Sen của NSNA Hoàng Bích Vân đến từ Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật.

Với gần 70 tác phẩm với chủ đề “Tình sen” vừa được NSNA Hoàng Bích Vân giới thiệu tới công chúng tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024 (Không gian văn hóa sáng tạo quận Tây Hồ, Hà Nội). Bộ sưu tập cá nhân được giới thiệu với công chúng là một dấu ấn quan trọng và cũng là một minh chứng cho tình yêu với sen, với nghệ thuật (mỹ thuật và nhiếp ảnh) của nữ nghệ sĩ.

Gắn bó với nhiếp ảnh, lang thang khắp các vùng miền, chị đã ghi lại được rất nhiều những khoảnh khắc trong cuộc sống, từ phong cảnh, chân dung, đến những sinh hoạt của người lao động và đặc biệt là sen - một hình ảnh đã đem đến cho chị cảm giác thư thái, an yên. Là một người yêu sen, NSNA Hoàng Bích Vân không chỉ say sưa ghi lại vẻ đẹp của sen trong ống kính mà còn chuyển tải vẻ đẹp ấy vào tác phẩm mỹ thuật thông qua chất liệu sơn mài.

Nữ nghệ sĩ chia sẻ, chị đã tự mày mò, nghiên cứu đọc rất nhiều tài liệu về sen; từng bước học hỏi về cả nhiếp ảnh và hội họa với một sự nỗ lực, quyết tâm cao để có thể cho ra mắt bộ sưu tập về ảnh nghệ thuật và những tác phẩm sơn mài chuyên đề về sen. “Qua những tác phẩm triển lãm lần này, tôi muốn gửi gắm tình yêu của mình với nghệ thuật nhiếp ảnh và niềm say mê với tranh sơn mài”, NSNA Hoàng Bích Vân chia sẻ.

NSNA Hoàng Bích Vân

Tại sự kiện tôn vinh những giá trị nhiều mặt của hoa sen lần đầu tiên được Thành phố Hà Nội tổ chức, NSNA Hoàng Bích Vân cũng không quên gửi lời tri ân tới những người thầy (NSNA Dương Quốc Định, nghệ nhân tranh sơn mài Vũ Huy Mến) đã dìu dắt mình trong quá trình đến với nghệ thuật, đồng thời bày tỏ lời cảm ơn tới gia đình, bạn bè đã đồng hành và chia sẻ, tiếp thêm sức mạnh để chị vượt qua khó khăn trên con đường đến với nghệ thuật.

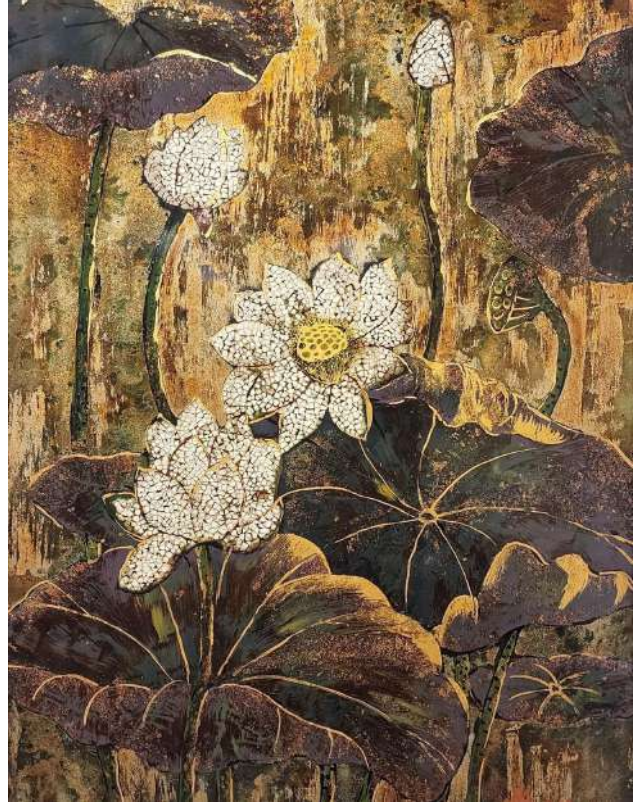
Không đơn thuần là một sự kiện nghệ thuật, triển lãm “Tình sen” trong khuôn khổ Lễ hội Sen Hà Nội 2024, còn là một cách mà NSNA Hoàng Bích Vân thể hiện tình yêu và sự quan tâm đến môi trường xung quanh. Với chị, việc bảo vệ và trân trọng các nguồn tài nguyên thiên nhiên, trong đó có hoa sen cũng là để “chúng ta và những thế hệ mai sau tiếp tục được tận hưởng vẻ đẹp tuyệt vời này”.

Trong nắng sớm mai.

Vươn lên để tỏa sáng.

Những bức tranh sen sơn mài của NSNA. Hoàng Bích Vân đầy cuốn hút chạm tới chiều sâu của cảm xúc

Được biết, bên cạnh Triển lãm "Tình Sen", tại Lễ hội Sen Hà Nội 2024, NSNA. Hoàng Bích Vân cùng các nghệ sĩ, nhiếp ảnh gia, nghệ nhân, chuyên gia của Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật đã sáng tạo ra tác phẩm bức tranh kính chân dung Bác Hồ được ghép từ hàng vạn đóa sen. Tác phẩm được hàng triệu người biết đến bởi những ý nghĩa và lan tỏa thông điệp tôn vinh vẻ đẹp của hoa sen gắn với chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu.

Nữ NSNA. Hoàng Bích Vân sinh năm 1963, hội viên Hội Nhiếp ảnh Hà Nội, được kết nạp vào Hội NSNA Việt Nam tháng 3/2022. Chị có nhiều tác phẩm nổi bật: Năm 2021, "Huyền thoại về ma bùn", Huy chương Vàng cuộc thi Ảnh quốc tế Autumn 2021 tại Serbia; "Sản xuất muối", Huy chương - òng cuộc thi Ảnh quốc tế Virgo, nhiều tác phẩm đoạt giải Khuyến khích... 3 ảnh triển lãm VAPA, 4 ảnh triển lãm FIAP cuộc thi VN-21. Năm 2022, chị có 2 ảnh triển lãm cuộc thi Tự hào một dải biên cương; 1 giải Nhì cuộc thi ảnh Phật giáo trong đời sống. Năm 2023, chị có 3 ảnh triển lãm cuộc thi VN-23; 1 ảnh triển lãm du lịch VN-23 và nhiều ảnh triển lãm tại các cuộc thi của Hà Nội, TP Hồ Chí Minh...

Khoa Sắc
Vang Tươi

Một sáng tác mới của NSUT Hương Giang và Nhà báo Vương Xuân Nguyên

Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật

Với mong muốn được góp thêm tiếng nói tôn vinh những giá trị vĩnh cửu của hoa Sen gắn với vẻ đẹp thanh cao trong tâm hồn và văn hóa của người Việt, mới đây, NSUT Hương Giang và Nhà báo Vương Xuân Nguyên đã cho ra mắt MV Tình Sen với phong cách dân gian đương đại mang âm hưởng ca trù. Chia sẻ trên trang cá nhân, NSUT Hương Giang cho biết đây cũng là sáng tác đầu tay của Nhà báo Vương Xuân Nguyên với chị.

Chia sẻ về ý nghĩa của ca khúc, Nhà báo Vương Xuân Nguyên, tác giả phần lời của ca khúc cho biết, Sen là biểu tượng thanh cao trong trời đất, là khí chất cao đẹp của con người. Hoa sen đã đi vào lòng người, vào cuộc sống với một vị thế đặc biệt cả về tâm linh và văn hóa. Hình tượng hoa sen trong tâm thức người Việt đã kết tinh sự thuần khiết, trong sáng, được xem là quốc hoa, tượng trưng cho khí phách, phẩm giá và bản sắc tâm hồn Việt.

Trong dòng chảy lịch sử dân tộc mấy ngàn năm, Sen đã đi vào văn thơ hò vè, lời ru của mẹ và bao kiệt tác nghệ thuật bất hủ đã góp phần nuôi dưỡng biết bao tâm hồn cao đẹp của những người con Đất Việt. Và Sen vẫn mãi là nguồn cảm hứng bất tận không bao giờ vơi cạn trong sáng tạo nghệ thuật hôm nay và mai sau. Nhắc đến hoa sen không chỉ nhắc đến phẩm chất cần cù, yêu lao động, quý sự thủy chung, trân trọng lối sống thanh cao, sự đoàn kết, sẻ chia vì cộng đồng của người Việt, mà còn ẩn chứa bao triết lý nhân sinh, hướng thiện sâu sắc.

"Vội mong muốn được góp thêm tiếng nói tôn vinh những giá trị vĩnh cửu ấy của Sen, tôi và NSUT Hương Giang đã cho ra mắt ca khúc Sen với phong cách dân gian đương đại mang âm hưởng ca trù. Theo đó hình tượng Sen được khắc họa với vẻ đẹp tinh tế, thanh nhã và đầy sức cuốn hút, đồng thời đưa người nghe khám phá sâu hơn về ý nghĩa tâm linh và thông điệp văn hóa mà nó đại diện. Từ đó thể hiện sự trân trọng và tôn vinh những giá trị tinh thần, vẻ đẹp thánh thiện của tâm hồn con người trong cuộc sống...", Nhà báo Vương Xuân Nguyên chia sẻ.

Nhà báo Vương Xuân Nguyên cũng cho biết, qua việc so sánh hoa Sen với các loài hoa khác như hồng, đào, loa kèn, phượng vĩ, dạ lý, hải đường..., ca khúc đã nhấn mạnh sự đặc biệt và nổi bật của hoa Sen so với những loài hoa khác. Đồng thời cũng nhấn mạnh mỗi loài hoa đều mang trong mình những vẻ đẹp và ý nghĩa riêng biệt, và hoa Sen được xem là biểu tượng của sự thanh nhã, tinh tú và tôn nghiêm nhất.

Còn theo NSUT Hương Giang, ca trù là một loại hình âm nhạc đa năng, vừa là khí nhạc (vocal music) vừa là thanh nhạc (instrumental music). Ca trù không chỉ là một di sản văn hóa đặc sắc của Việt Nam mà còn có giá trị trong việc bảo tồn và phát

triển nghệ thuật truyền thống. Nó đem lại không chỉ âm nhạc độc đáo mà còn là một phần của lịch sử và tâm hồn của người dân Việt Nam. Ca trù có sức phủ sóng xuyên suốt hàng chục tỉnh thành từ Bắc chí Nam, đối với Hà Nội, Ca trù được coi là "đặc sản" văn hóa trong lòng phố cổ. Ngay cả khi, Ca trù đối mặt với nguy cơ rơi vào quên lãng thì ở Hà Nội - loại hình nghệ thuật diễn xướng này vẫn mạnh mẽ tồn tại, tiếng hát, tiếng đàn đáy, nhịp phách sinh ngân lên bất chấp nhịp sống hối hả bên ngoài. Tương tự, Sen là loài có mặt ở hầu hết các vùng miền trong cả nước, nhưng nhắc đến hoa sen là người ta nghĩ ngay đến sen Bách Diệp trồng ở Hồ Tây. Những bông sen Hồ Tây được nuôi dưỡng bởi tinh túy trời đất nơi "địa linh", có màu sắc và hương vị đặc biệt, đậm đà hơn các vùng đất khác. Cùng với sự phát triển của đời sống đô thị, đến hôm nay giống sen quý Tây Hồ cũng đã "bén duyên" trên nhiều vùng đất khác, sen vẫn là hình ảnh đẹp gắn với Hồ Tây, gắn với nét đẹp "thanh lịch" của người Hà Nội, nơi tinh hoa hội tụ trăm miền. Nơi có ngôi chùa Một Cột (Liên Hoa Đài) mang kiến trúc một đóa sen ngàn năm tuổi, một biểu tượng của Thăng Long - Hà Nội ngàn năm văn hiến. Chính vì vậy, chị đã quyết định viết ca khúc Sen mang âm hưởng của ca trù.

TÌNH SEN

Nhạc: NSUT Hương Giang
Thơ: Vương Xuân Nguyên

Nhịp Tự Do

Ngọt ngào cõi tạm, chẳng cần chen. Cho

ta những đóa ân tình. Chao nghiêng mắt ngọc, sắc

hương dâng đời. Bâng khuâng một đóa sen thơm, thanh

tao cánh mỏng đắm say lòng người. Yếm đào khoe sắc hồng tươi, đào

hơn sắc thắm hồng ghen kém tình. Khiết

bạch thanh tao nào ngại khó, hè về một bóng em gửi trao. Hé

nụ đơm hoa hương ngào ngọt, vươn mình trong trắng chốn phong ba. Ngồi tòa

sáng, sóng sánh em làm thình. Ngọt ngào cõi tạm chẳng cần chen, cho

ta những đóa ân tình. Chao nghiêng mắt ngọc, sắc hương dâng đời.

Lời ru, nhớ về thuở nao.

Nuôi ta khôn lớn dạt dào ý sen. Không khoe sắc như loa kèn phượng

vĩ, cũng chẳng như dạ lý hải đường. Em xinh em đứng một mình, sen

ơi thăm đượm tơ lòng còn vương. Ngồi tòa sáng,

sóng sánh sen càng xinh. Gom tinh hoa trời đất, đắp

xây hồn dân tộc. Tòa sáng ngàn năm, con cháu Lạc Hồng.

"Cùng với phần ca từ giản dị, nhiều hình ảnh và giàu chất ẩn dụ trong thơ của Vương Xuân Nguyên đã quyện hòa với phần âm giai tiết tấu mang âm hưởng ca trù trong từng khúc thức của tác phẩm Sen đã tạo thành sự xao xuyên thâm trầm trong tâm thức người nghe. Đây là lời nhắc nhở nhẹ nhàng mà sâu kín về sức sống bền bỉ, sự kiên trì của hoa Sen, mọc lên từ bùn đất với bao phong trần nhưng vẫn tỏa ngát sắc hương dâng đời với bao vẻ đẹp tinh tế mà thanh cao. Đây cũng là thông điệp về

tinh thần đoàn kết, sự sẻ chia; đồng thời đề cao tinh thần lạc quan, khát vọng sống lành mạnh, sức mạnh và ý nghĩa của sự kiên nhẫn, những nỗ lực vượt qua chính giới hạn của mỗi con người trong kiếp nhân sinh. Dẫu ở trong hoàn cảnh cực cùng của khó khăn thử thách vẫn vươn mình đứng thẳng hướng về phía ánh sáng của mặt trời, ánh sáng của chân lý để sống hòa đồng với tất cả và có thể nở rộ những sắc hương như hoa Sen...", NSƯT Hương Giang chia sẻ.

Một số hình ảnh hậu trường MV Tình Sen

Vật liệu kính nghệ thuật: KHÁI NIỆM MỚI CỦA VINHCOBA SẮP CÔNG BỐ

Quyết Tuấn

Hiện nay, kính nghệ thuật là một vật liệu đặc biệt trong kiến trúc hiện đại nhờ những đặc tính vượt trội mà các vật liệu khác khó có thể thay thế. Tuy nhiên, việc khai thác và sử dụng kính nghệ thuật chưa được chú trọng đúng mức, đôi khi lại phản tác dụng. Kiến trúc sư Phạm Hồng Vinh, còn được gọi là Vinhcoba, là người sản xuất độc quyền đã khắc phục được những nhược điểm này.

Nghệ nhân Phạm Hồng Vinh

Công nghệ tranh khắc kính siêu bền

Đam mê công nghệ gia công kính thủy tinh, và may mắn gặp thời khi công nghệ kính cường lực về Việt Nam, Vinhcoba đã tự nghiên cứu thành công công nghệ tranh khắc kính siêu bền. Các công nghệ do ông sáng chế bao gồm: mài kính, khoan kính, uốn kính, làm nhám kính bằng phun cát

áp lực, làm mờ siêu mịn, và làm bóng trong vết mài bằng hóa chất. Vinhcoba kết hợp công nghệ tạo hình bằng đồ họa Corel, cắt ghép CNC, và tôi kính bằng lò Temp hiện đại nhất thế giới cùng với sáu công đoạn gia công thủ công. Những tác phẩm tranh kính của Vinhcoba đạt kỷ lục Việt Nam với độ bền siêu việt.

Vinhcoba tự nghiên cứu thành công công nghệ tranh khắc kính siêu bền

Độc đáo về mặt nghệ thuật

Tranh kính Vinhcooba không chỉ là một tác phẩm nghệ thuật mà còn là sự kết hợp của hội họa và điêu khắc. Các tác phẩm như tranh phong cảnh, tranh thủy mặc, tranh truyền thần, tranh phục hưng... đều có thể điêu khắc trên kính, tạo ra những nét vẽ sắc sảo và sống động. Tính chất hội họa được thể hiện rõ qua các công đoạn khắc và vẽ ngược, tạo nên những tác phẩm thật sự độc đáo và ấn tượng.

Bộ trưởng Bộ NTPT NT Lê Minh Hoan biểu dương và khen ngợi những tác phẩm của nghệ nhân Vinhcooba

Sản phẩm siêu bền

Tranh kính Vinhcooba có ba đặc tính lớn: chịu va đập, không cháy, và không bong tróc màu. Màu sắc của tranh được nung ở nhiệt độ 700 độ C, giúp tranh chịu được các điều kiện khắc nghiệt về hóa chất, nhiệt độ, và môi trường. Tranh kính Vinhcooba phù hợp với khí hậu nhiệt đới gió mùa và các vị trí chịu ảnh hưởng hóa chất, nhiệt độ cao, như mái kính nghệ thuật, sàn kính chống trơn, và tranh hoành tráng ngoài trời.

Đỉnh cao nghệ thuật Gluba và Gvinba

Dòng kính nghệ thuật Gluba của Vinhcooba là sự kết hợp của nhiều công nghệ mới như Gluchip, mài găm, mài di hóa, và ăn mòn hóa học. Gluba tạo ra hiệu ứng độc đáo và sang trọng cho kính từ mọi góc độ. Gvinba, một sáng chế từ Gluba, là nghệ thuật điêu khắc kính thủy tinh cao cấp, được tạo ra qua nhiều lần nung ở nhiệt độ 700 độ C. Đây là những tác phẩm nghệ thuật đỉnh cao, cầu kỳ, tỉ mỉ và chính xác.

Tranh kính Vinhcooba được tạo ra qua nhiều lần nung ở nhiệt độ 700 độ C

Tính ứng dụng cao

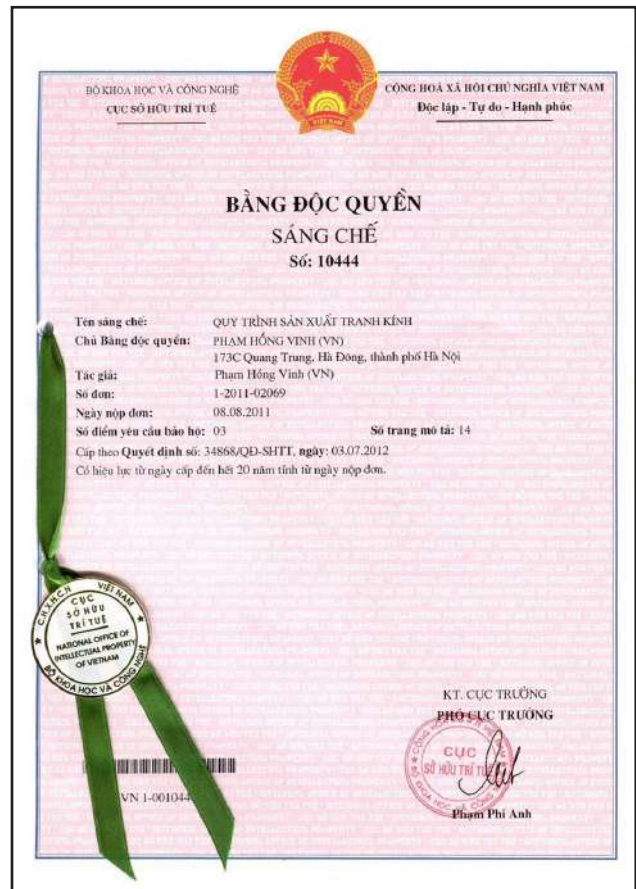
Tranh kính Vinhcooba không chỉ giới hạn ở những bức tranh nhỏ treo tường, mà còn ứng dụng rộng rãi trong các công trình kiến trúc lớn như nhà thờ, chùa, đền, khách sạn, và lâu đài. Các công trình sử dụng tranh kính khổ lớn như ô cửa, mặt dựng và trần nhà đã tìm đến nghệ nhân Phạm Hồng Vinh để tạo nên những tác phẩm độc đáo và bền vững.

Những tác phẩm độc đáo, bền vững và giá trị thể hiện dấu ấn riêng biệt của Vinhcooba

Đóng góp to lớn cho nghề kính nghệ thuật Việt Nam

Nghệ nhân Phạm Hồng Vinh với tâm huyết nghề nghiệp đã sáng tạo ra những công nghệ tranh kính đỉnh cao, tôn vinh văn hóa Việt Nam và lưu giữ các giá trị văn hóa cổ bằng chất liệu hiện đại. Tranh kính Vinhcooba không chỉ thân thiện với môi trường, hạn chế tác hại hiệu ứng nhà kính mà còn tiết kiệm chi phí đáng kể cho các công trình kính nghệ thuật. Sự phát triển của nghề kính nghệ thuật Vinhcooba đã lan rộng toàn quốc, tạo việc làm cho hàng ngàn lao động, đóng góp vào chương trình mỗi xã một nghề và xây dựng nông thôn mới.

Với những đóng góp to lớn cho nghề kính nghệ thuật Việt Nam, Vinhcooba đã được phong tặng nhiều danh hiệu cao quý, trong đó có danh hiệu Bàn tay vàng và Nghệ sĩ Ưu tú. Các tác phẩm tranh kính siêu bền của Vinhcooba đã đạt được chứng chỉ quốc tế, là niềm tự hào không chỉ của nghệ nhân Phạm Hồng Vinh mà còn của toàn ngành kính nghệ thuật Việt Nam.

Những danh hiệu cao quý của nghệ nhân Phạm Hồng Vinh

Ông Phạm Hồng Vinh được trao tặng Danh hiệu Nghệ nhân Ưu tú

An Nhiên

VIỆN KINH TẾ - VĂN HÓA VÀ NGHỆ THUẬT

BBT

Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật - IACE (Institute of Art, Culture and Economics) là tổ chức khoa học và công nghệ hoạt động theo Luật Khoa học và Công nghệ do Nhà báo Vương Xuân Nguyên làm Viện trưởng.

1. Địa vị pháp lý

Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật - IACE (Institute of Art, Culture and Economics) là tổ chức khoa học và công nghệ hoạt động theo Luật Khoa học và Công nghệ và các văn bản liên quan, chịu sự quản lý của các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền.

Mục tiêu, phương hướng hoạt động của Viện Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật nhằm gắn kết chặt chẽ nghiên cứu khoa học, ứng dụng kết quả nghiên cứu vào hoạt

động thực tiễn, thực hành biểu diễn văn hóa nghệ thuật; tư vấn cho cá nhân, tổ chức về phát triển kinh tế, văn hóa nghệ thuật, góp phần cải thiện đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân đáp ứng tốt các nhu cầu phát triển đất nước trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

Phương châm hoạt động của Viện Kinh tế - Văn hoá và Nghệ thuật là **"Thượng tôn Luật pháp - Kết nối Tiềm năng - Gia tăng Giá trị - Phát triển Bền vững"**.

Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật có cơ cấu tổ chức pháp nhân độc lập, có con dấu, tài khoản riêng và trụ sở chính đặt tại thành phố Hà Nội và có thể mở văn phòng đại diện, chi nhánh khi có nhu cầu tại tất cả các tỉnh/thành phố trong cả nước theo quy định của pháp luật.

2. Lĩnh vực hoạt động

Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật có các lĩnh vực hoạt động chính gồm: Quan hệ sản xuất kinh doanh; Nghệ thuật trình diễn (âm nhạc, kịch, múa, hát, xiếc); Các vấn đề nghiên cứu nghệ thuật khác (Nghệ thuật tạo hình Sinh Vật Cảnh, Thủ công mỹ nghệ; Điêu khắc tranh kính nghệ thuật; Nghệ thuật ẩm thực; Nghệ thuật báo chí truyền hình, phim ảnh nghệ thuật; Nghệ thuật Thư pháp...); Lý luận văn hóa; Nghiên cứu văn hóa nói chung; Các hoạt động sản xuất, kinh doanh và làm dịch vụ có liên quan đến Kinh tế, Văn hóa và Nghệ thuật theo quy định của pháp luật.

3. Chức năng, nhiệm vụ

Chức năng:

- Nghiên cứu chung về quan hệ sản xuất kinh doanh, các vấn đề thuộc về kinh tế nói chung; Kinh doanh và quản trị kinh doanh; Nghệ thuật trình diễn (âm nhạc, kịch, múa, hát, xiếc); Các vấn đề nghiên cứu nghệ thuật khác; Lý luận văn hóa; Nghiên cứu văn hóa nói chung. Nghiên cứu, tham khảo kinh nghiệm nước ngoài về phát triển kinh tế, văn hóa, nghệ thuật; Nghiên cứu, tư vấn, thử nghiệm các mô hình công nghiệp văn hóa và nghệ thuật đương đại.

- Chuyển giao ứng dụng kết quả nghiên cứu về kinh tế, văn hóa, nghệ thuật, các mô hình thực nghiệm cho các tổ chức, cá nhân có nhu cầu; Tư vấn, tham gia và liên kết đào tạo, tổ chức hội thảo khoa học, thông tin khoa học công nghệ, hợp tác trong nước và quốc tế trong lĩnh vực kinh tế, văn hóa, nghệ thuật.

Nhiệm vụ:

- Tham gia đào tạo liên kết đào tạo về

kinh tế, văn hóa, nghệ thuật mà pháp luật cho phép; liên kết hợp tác quốc tế về xây dựng, triển khai các chương trình nghiên cứu, đào tạo;

- Tổ chức hội thảo, hội nghị, trao đổi và hợp tác chuyên gia về kinh tế, văn hóa, nghệ thuật;

- Tư vấn, định hướng nghề nghiệp, các chương trình, dự án phát triển kinh tế, văn hóa, nghệ thuật trong và nước ngoài;

- Thu thập, xử lý, dự báo, lưu trữ, truyền thông về kinh tế, văn hóa và nghệ thuật, những thành tựu phát triển kinh tế, văn hóa và nghệ thuật trong nước và trên thế giới; liên kết xuất bản các ấn phẩm trên cơ sở các kết quả nghiên cứu và các hoạt động liên quan đến chức năng, nhiệm vụ của Viện và theo quy định của pháp luật;

- Thực hiện các hoạt động bồi dưỡng, dịch vụ thông tin về kinh tế, văn hóa và nghệ thuật theo nhu cầu của các tổ chức, cá nhân;

- Phối hợp thực hành biểu diễn văn hóa nghệ thuật;

- Thực hiện các dịch vụ khác về kinh tế, văn hóa và nghệ thuật mà pháp luật cho phép.

Quyên hạn:

- Tự tổ chức bộ máy, sử dụng nhân lực phù hợp với chức năng, nhiệm vụ.

- Tự chủ xây dựng kế hoạch hoạt động.

- Tự chủ ký kết các hợp đồng nghiên cứu, dịch vụ khoa học và công nghệ.

- Tự chủ về tài chính.

- Tự chủ quyết định giá cả các sản phẩm nghiên cứu, dịch vụ khoa học và công nghệ theo thỏa thuận qua hợp đồng.

- Chủ động trong ký kết các hợp đồng, các thỏa thuận hợp tác với tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước trên cơ sở tuân thủ pháp luật.

- Các quyền khác theo quy định của pháp luật.

Nhà báo **Vương Xuân Nguyên**, Viện trưởng
Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật

4. Cơ cấu tổ chức

Ban điều hành:

- Nhà báo Vương Xuân Nguyên
Viện trưởng;
- NNƯT Phạm Hồng Vinh
Phó Viện trưởng;
- Bà Vương Thị Thủy
Kế toán trưởng.

Ban Cố vấn:

- GS.TSKH Trần Duy Quý
- Viện sĩ Đào Thế Anh
- Tiến sĩ, NSND Nguyễn Thị Thanh Ngoan
- Tiến sĩ, Trần Thị Minh Phương
- Nhà báo Vũ Xuân Bản
- Chuyên gia Nguyễn Thế Quang
- Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Trần Mạnh Thường
- Nghệ sĩ Nhiếp ảnh Trường Giang
- NSND An Phúc

- Thạc sỹ, NSUT Nguyễn Thị Hương Giang
- Nhà thư pháp Lê Thiên lý
- Dịch giả Đỗ Đức Thọ.

Văn phòng và các Phòng chức năng:

- Văn phòng Viện
- Phòng Nghiên cứu - Đào tạo
- Phòng Thực hành biểu diễn
- Phòng Phát triển dự án
- Phòng Đổi mới sáng tạo
- Phòng Thông tin truyền thông
- Phòng Hợp tác quốc tế

Các Văn phòng đại diện, Chi nhánh (thành lập khi có yêu cầu). Trong quá trình hoạt động, cơ cấu tổ chức của Viện có thể được thay đổi, bổ sung cho phù hợp với tình hình thực tế.

5. Thông tin liên lạc

VIỆN KINH TẾ - VĂN HÓA VÀ NGHỆ THUẬT

Trụ sở chính tại: 173 C Quang Trung, Hà Đông, Hà Nội

VPGD: Tầng 2, HH02C, KĐT Thanh Hà, Cự Khê, Thanh Oai, Hà Nội

Điện thoại: 08.4646.0404

Email: vnhuongsac@gmail.com

Website: <https://vanhoathoidai.vn/>

**Trân trọng kính mời quý vị đón
đọc VĂN HÓA THỜI ĐẠI tập 02
tháng 09 năm 2024 với chủ đề
“Tinh Hoa Sinh Vật Cảnh Việt
Nam 2024” chào mừng Festival
Sinh Vật Cảnh Hà Nội lần thứ
nhất từ ngày 02-18/9/2024!**

VĂN HÓA THỜI ĐẠI

Ấn phẩm của Viện kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật

NHÀ XUẤT BẢN DÂN TRÍ

Số 9 - Ngõ 26 - Phố Hoàng Cầu - Q. Đống Đa - TP. Hà Nội

VPGD: Số 278 Tôn Đức Thắng, Q. Đống Đa - TP. Hà Nội

ĐT: (024). 66860751 - (024). 66860753

Email: nxbdantri@gmail.com

Website: nxbdantri.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:

BÙI THỊ HƯƠNG

Chịu trách nhiệm nội dung:

LÊ QUANG KHÔI

Biên tập viên: Nguyễn Thị Hương Giang

Vẽ bìa: Nguyễn Cao Cường

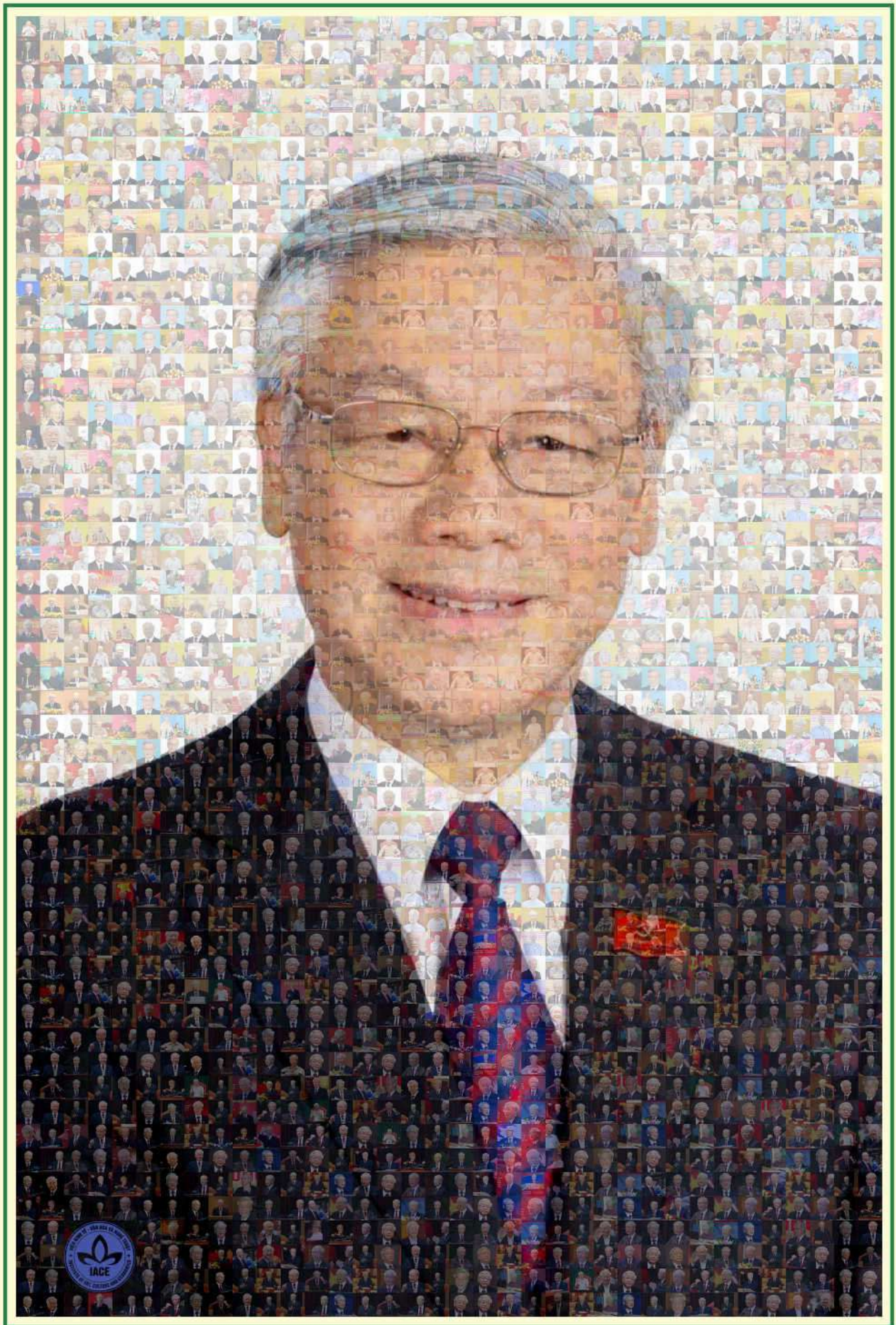
Sửa bản in: Quyết Tuấn

Trình bày sách: Nguyễn Cao Cường

Tổ chức xuất bản: Vương Xuân Nguyên

Đơn vị liên kết: Viện Kinh tế - Văn hóa và Nghệ thuật

In 500 cuốn, khổ 20,5 x 29 cm tại Công ty Cổ phần Truyền thông Pháp luật và Thời đại, địa chỉ: JA08 khu Biệt thự Thiên đường Bảo Sơn, An Khánh, Hoài Đức, Hà Nội. Số xác nhận đăng ký xuất bản số: 2628-2024/CXBIPH/5-112/DT. Quyết định xuất bản số: 2410/QĐXB-NXBĐT do Nhà xuất bản Dân Trí cấp ngày 01 tháng 8 năm 2024. Mã ISBN: 978-604-40-4366-1. In xong nộp lưu chiểu năm 2024

**BỨC TRANH KÍNH CHÂN DUNG TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG
ĐƯỢC GHEP TỪ HÀNG NGHÌN TẤM ẢNH NHỎ CỦA BÁC**

ISBN: 978-604-40-4366-1

9 786044 043661